

ياڭو پەنجا سالەو
سەرکۆتەو ژۆپوہو ئاپۆپینە

50

1973 – 2022

"جه سفریوه دهسمان په نه کهرڅ، پېسه وئانه یه بی،
که به چنگی بیربوه هورکه نهی و ئاوی به ربارمی".

عه بدوللا ئو جالان

ياڭو پەنجا سالھو

سەرکۆتە و ژېبەو ئاپۋىنە

۲۰۲۲-۱۹۷۳

جە وە لاوكرىايوہو

كۆمىتە و ناوہندى pkk

ھۆرگېنئاي و نامادھەكەرژەدى پېرۋ ھۆرگېنئاي پەى ھۆرامى

نامى نامىلىكە كەي: ياڭو پەنجا سالەو سەركۆتەو ژېبەو ئاپويىنە

بابەت: پەي ياڭكەردەيۇو ۵ سالەو كۆششىنە

ئامادەكەردى: كۆمىتەو ناوەندى pkk

دىزايىن: كۆمىتەو ياوئەروو pkk

نۆرەو چاپى: چاپوو يەكەمى ۲۰۲۳

تېراژ: ۱۰۰۰ دانى

پیرست

- ۹..... جہ یادو پہنجا سالہو سہرکوٽہ و ژلبوہو (تہ فگہرو) ٹاپوینہ.....
- ۱۵..... پڈا بیہی چنی روہشدا؟.....
- ۲۵..... ئی ۴۹ سالی چنی و بیہردی؟.....
- ۳۷..... دہسکوٽہ کی ئی ۴۹ سالہیہ.....
- ۵۷..... ٹہرکہو ٹہمہ جہ پہنجاہمین سالہنہ.....
- ۶۹..... بہشتینہ.....
- ٹوجالان کی ہن و چی کریا بہ مہرام و فہلسہفہ و ژلبوہ و
- ۷۵..... مہرامہ کبش چبشی ہن؟.....
- ۷۶..... گہلہ کومی و دژاہ تہی ٹوجالانی کہی و چنی دہسشپنہ کھرڈ.....
- ۷۷..... گرڈ ژلبوہو و پیکوستبو بنہما و بناخہی پتہوش گہرہک ہن.....
- ۷۸..... ٹوجالان کی ہن و سہرورڈہش چبش ہن.....
- ۷۹..... ہامتہریب چنی و ہنہی کوششی رامیاریش بیہن.....
- ۸۰..... گورہتہرین پیکوزیای کورڈیش مہرزانہرہ.....
- ۸۱..... کوششی فراوان مہ کەر قو و پہ کہ کہی مہرزنورہ.....
- ۸۳..... نزیک بہ ۲۵۰ کتببش بہ قہباری جہاوازی نویستہنی.....
- پڈا بیہیش 'سہرہوردایش' بہ یہری قوناخ دہستنیشان کھرڈہن
- ۸۵.....
- ۸۶..... نازاڈی کورڈی و گہلاش جہ نازاڈی ژہنبنہ وینان.....
- ۸۷..... پہورہ ژہوای ناشتییانہ و نازاڈیش بہ بنہما گہرتہنی.....
- ۸۹..... گہلہ کومہی مہیانڈولہ تہی دژو ٹوجالانی ہرپارش سہر دریا.....
- ۹۱..... جہ جہنگی راگہریش کھرڈ و جہنگہرانہ کبش ناہومہڈی کھرڈی.....
- ۹۲..... ۹ و ٹوکٹوبہری گہلہ کومی مہیان-دولہ تہیہ کھرڈیہہ کریاوه.....
- ۹۳..... ۱۵ و فییریوہری گہلہ کومہی مہیان-دولہ تہی بہ لووتکہ یاوا.....

- گه له کومه کي ۲۲ سالېش ته مامنا، به لام ئايا مه رامش پېکان..... ۹۴
- جه ناستو کورډه سانی و جه هانینه جه ئوجلانی خاوه ننداری کریو
 ۹۶.....
- ئوجه لان دمایین دیداره شه نه سه رو ئاشتی و چاره سه ری به یی
 ۹۸.....
- په یوه نی کورډی و توری جه 'ئه خلات و مه لازگرت'
 ده ستشپنه که رډهن ۹۹
- مسپر-ببیه ی سه رو جه نگی و قهیران-ئافه رنای ئه نجامی قورسته ر
 شو نیشه ره یو..... ۱۰۰
- ئاخو کورډ مافش هه ن یان نا؟..... ۱۰۱
- گوشه گیری ۲۰ ساله، په یوه نیش به جه نکه کی ئارویو هه ن .. ۱۰۲
- هه ره شی دژو رډو ئافای درېډه دای هه ن به گه له کومه ی مېبان-
 دۆله تی ۱۰۳
- فکر و فه لسه فه که ش جه هانی ببیه ن..... ۱۰۴
- په ی ئازاډیبش سه ډان که مپه نی گوری و چالاکیی ریکی وزینی
 ۱۰۵
- بانورامیه جه دیمه ونوو په نجا سالی خه باتی و کوشیای ۱۰۷

جە يادۇ پەنجا سالە و سەرکۆتە و ژېبەو (تەڭگەرو) ئاپۋىنە

پەي گىرڭو كادىراو پارتىيەكە و ئېمەي و گەلى و لاتىپارېزى و
دۆسە شۆرشگەر و دىمۆكراتە كا كورڭى

پېسە و گەلى و ژېبەو ئازاڭى كورڭەسانى، جە نۇرۇزبوى تازەنە
مئىومى. پەي ئېمە نۇرۇز بېيەن بە جە ئنۇ يۆگېرتەي و
مدرامانى و ئازاڭى و يېوۋە جە جە ئنە كۆنەكاو تارىخو
(وھلىنەو) مرقاىيەتى ھەنە.

بەركۆتەي رابەرى و (پەكەكە) نۇرۇزشا وەشتەر و واتادارتەر
كەرڭ و پى جۆرە گۆھەرى بنەپەتېي وېش پېڭا كەرڭ. ھەر پاسە
كە بە ئاماي وەھارى، گۆرالەكى ديسان سەرە مزناوۋە و
گەشماوۋە، بە ئاماي نۇرۇزىچ وېشا تازە كەرانبەو و جارېوى
تەرى وېشا رازنانبەو، بە ھەستكە رڭەي و ئەنەياواي جە
گىرنگىي يۆگېرتەي و مدرامانى و ئازاڭى بېياونى لوتكە.

ئېمەيچ پېسە و گەلى و ژېبەي (تەڭگەرى)، ھەر پاسە
دۆسەكاما، بە ھەست و وىرىوى چامنو، جە نۇرۇزو ۲۰۲۲
وەشتاماي كەرمېنە. سەرو ئا بنەمى سالى تازېتا چەنە پىرۇزە
كەرمى. جە چوار بەشەكا كورڭەسانى و گىرڭو جەھانى
پىرۇزىباي نۇرۇزى بە جۆش و خرۇش پراوۋەبرىق. ئېمە ئىنامى
سەرو ئا باوۋەپىوۋە كە ئى ئازە بەدېرېزاي سالى بەرڭە و امىش ھەن

و گرڈ ڀوبو ٻو به نۆرۆز، سهرو ئا بنه مئ کۆشیاى ئازاڏى و
دیمۆکراسى به رڏه وام وه ئى گنق.

پى بۆنۆ، سه ره تا نۆرۆزو رابه ر ئاپۆى و گرڏو هه قالا، گه لو
ولآتپارېزى و دۆسه شۆرشگه ر و دیمۆکراتواز ه كاما پېرۆزه
كه رمى و سه ركۆته يشا په ى موازمى. سلام جه ئا كۆششه
ئازاڏانه يه كه رمى، كه به پېشه نگیى مدرامانى گۆره و ئيمرالى
پاوه بريق و پى جۆره ئازاڏى جه سه يى رابه ر ئاپۆى مسۆگه ر
كه رمى. جه كه سايه تى گېيانبه خشاو نۆرۆزپوينه (مه زلووم
دۆغان و زه كيه ئالكان) نېنه، ياڏو سه رجه م گېيانبه خشه
قاره مانه كاما به رز گېرمى و به رېزۆ ياڏو ئاڏېشا كه رمېوه. هه ر
پاسه حه فته و قاره مانى نه ته وه يى گه له كه يما پېرۆز كه رمى،
جه كه سايه تى قاره مانه نه ته وه ييه كامانه (مه زلووم دۆغان و
مه عسووم كۆركماز) ينه، جارېوى ته ر كه سايه تى گرڏو
گېيانبه خشه ئازاييه كاما و يرمارمېوه. گرڏو گه له كه يما و
دۆسه كاما و لايه نگراما بانگه واز كه رمى، تاكو گرڏو ڀوبو سالى
به نۆرۆز كه را.

پاسه كه مزانه ى، نۆرۆزو سالىق ۲۰۲۲ ى په نجاهه مين سالىه
به ركۆته ى رابه رايه تى و به ركۆته ى (په كه كه) ى هه ن. نۆرۆزو
سالى تازى، په نجاهه مين سالىه و (په كه كه) ى و راپيماو رابه ر
ئاپۆى هه ن. به ركۆته ى رابه ر ئاپۆى جه نۆرۆزو ۱۹۷۳ ېنه
ڀوه شدا، گرووپېوه ئاپۆيه كه بناخه و ئه ره مه رزنايره و
په كه كه يشا نېياره، جه نۆرۆزو ۱۹۷۳ جه قه راخو په نگاوو

(بەنداو) چووبۆكى جە شارو (ئەنقەرە) يىنە كۆنىشتىشا
پىكوست. پى جۆرە جە وەرانوهر و ئاسەركوت و فشارەيە، كە
كودەتا فاشىستىيە چەكدارىيەكۆ ۱۲ و مارسو ۱۹۷۱ى
بەدىئاوردېبى، پارسىنەو مدرامانو ژلبوھو (تەڭگەر) ئاپۆي
رەبەر ئاپۆي بەركۆت.

ئىسە ئانە راپىماو پارسى ئاپۆي ھەن، كە بەركۆتەن و ئىسە ئىنا
پەنجاھەمىن سائلەشەنە. رۇشن و ئاشكرا ھەن، كە پارسىنەو
رەبەر ئاپۆي بىق بە رەبەرى نۆرۆزى. پەكەكە پېسەو پارتىبوى
نۆرۆزى پېداپبىيەن و بەركۆتەن. گەلو كورڈى ۴۹ سالى ھەن، كە
بە پېشەنگى رەبەر ئاپۆي و پەكەكەي بە كۆششو ئازاڭبى
بەردەوامىش دان و وپش بە پارسى گەلبوى نۆرۆزئاساى ياوانان.
جە تارىخو كورڈەسانىنە پەي يەكەم جارى ھەن، كە رەبەرايەتى
و ژلبوھو بىيەن بە پارتى و تاوانش پى جۆرە درېزماوھە و بەبى وچان
راوھبلق و دەسكۆتى تارىخى بەدەسبارق.

سەر و ئى بنەمى، جە پەنجاھەمىن بەركۆتەي رەبەر ئاپۆي و
پېداپبىيەي ژلبوھو ئازاڭبى سىلام كەرمى. جە ھەل و مەرجبوى
چامەنەنە، ماوھو پەنجاسالى ھەن، كە بەبى مئدرائ بە
كۆششو گەلو كورڈى و ژەنا و گەنجا بەردەوامىش دان،
چوونكە پارسى رەبەرايەتى و پارتى ئېمە ئاڭبىش
بەرھەمئارڭبى. پۆكەي ئى رۇيە جە گرڭبىشا پىرۆز كەرمى.
گېيانبەخشە قارەمانەكاو كارەوان و راپىماو ئازاڭبى جە
كەسايەتې (حەقى قەرار، مەزلووم دۇغان، خەپىرى

دورمووش، كه مال پير، سه كينه جانسز، موحه ممه د
قهره سۆنگۆر، عه گيد، بېرتان و زيلان)بنه ويرمارمبوه و
سهره و پزېما جه وهرانوهر و ئاڭبشانه منامنمېره. چېگه نه
جاربويتهر پهي سهروسته ي مه رامه كاو ئاڭبشا په يمانه تازي
كه رمبوه و ياڭشا زينبه مازمبوه.

به بي گومانه جه كۆششو ئازاڭيينه زيباتهر جه گرڭي، ئانه
پهنجو رابه ر ئاپۆي بيهن، كه نيم سهڏن به بي مڌراي
به رڏه وام هه ن. رابه ر ئاپۆ وېش ئي كۆشش ش ده سپه نه كه رڏ
و هه ميچ جه قوناخه هه ستياره كانه وهر په رسيار بوي گۆره ش
وست سهرو شانوه وېش و ئهركو وېش راوه به رده ن. پيسه و
كۆششكار بوي پارتبي و گه لييما، دلي سيسته مو ئه وه تاوي اي و
كۆنه پار بزينه به رش ئارديهي و سهرو بنه ماو هيّلۆ ژيو اي
ئاڭاڭبي ديسان بناڭش نيبايمبوه. جه ليوؤ ئي را پيرۆزي
ئاڭاڭبيش مسۆگه ره كه رڏ، جه ليوي ته ريچۆ رۆشنش كه رڏ
و بي جۆره به رڏه وام روه و سهركۆته ي لوا. وهر و ئانه يه چنه
پزما پهي رابه ر ئاپۆي بيو، به دل و گيبان سّلام جي پاسيه يه
بكه رمي، هه لاي هه ر كه م هه ن. راس و ره وان مشيق
كۆشيبي به خاسي جه پاسي رابه ري بيباومبنه و روه و
سهركۆته يش به رمي. ئبمه مزانه ي و ده سنيشانش كه رمي، كه
هه ر چركبو جي په نجا سالا كۆشايه، به پاو ئا رانيشاندا يا
هۆرزونيشت بكه رمي.

ھەپراسە چى يەك سەڭدەو كۆشىي ئازاڭبىنە، ئانە
 گېيانبە خشە كېنى، كە بە شېوازبوى قارەمانانى پەشتىوانىشا
 جە راسى رابەرايە تى كەرڭەن. راسى گېيانبە خشا،
 سەر كۆتەي كۆشىي ئاڭبىشا زېنە ئاستەنۇ و مسۆگەر شا
 كەرڭەن. راسىبو كە رابەرايە تى پەرورەدەش كەرڭەن و
 رېكشوستەن و يەكانگېرش كەرڭەن و راشۆبەردەن، جە
 راسىنە ئانە گېيانبە خشە قارەمانە كېنى. راسى گېيانبە خشا،
 وزە و مدرامانى بەرڭەوام و ھەپراسە تىنى و سەر كۆتەيشا
 سازدان. ئەر ئاڭى نەبىيى، ئېمە بە ھىچ شېوازبوى جە
 تەوانامانە نەبى پا جۆرە كۆشش بىكەرمى. پېسە و گەلى و
 ژېبەي (تەڭگەرى)، ئېمە بە راسى گېيانبە خشە كاماۋە سەرو
 پەياۋ و پىماۋە مڭرمى و تاكو ئارقىچ سەرو بنەماۋ ئاراسىيە ۋەرۇ
 لوان. ۋەرۋ ئانەي ھەن، كە پاس ياۋاينە جە راسىي رابەرايە تى
 و راسىي گېيانبە خشا پەي ئېمە بنە مېۋەنە، بەرڭەوام بە پىز و
 شىكۆۋە گېيانبە خشە قارەمانە كاۋ و پىما و پىرمارمبۋە و ئېمە پىچ
 بەرڭەوام پابە نو رىبازە كەو ئاڭبىشا ھەنەي. راپىماۋ ئېمە پىچ جە
 پەنجاھە مېن سالىنە، ئىنا سەرو ئى بنە مېۋە. بەبى گومانە
 ھېزۋ گەريلا قارەمانە كا بېيەن بە ھېزى پېشەنگو مدرامانو
 ئېمە، ئاڭى سەر ھېلق شۆرشىۋ كۆشش و جەنگ و
 ۋەرەنگارىشا كەرڭ. سەرو بنەماۋ دەسكۆتە كاۋ گەريلا ژەنە كاۋ
 جۋانە كاۋ كورڭى، گرڭو گەلو كورڭى و ۋلاتپارېزە كاۋ پراۋە بريان
 و راپىماي قارەمانانە و پەنجا سالىنە يىشا ئافەرنان. سەرەتا گەلو
 توركى و گەلو فەلەستىنى (عەرەبىي)، گەلو ئەرمەنى و گەلو

ئاسوورى (سريانى) و سەرجه م گەلە بىندەسكى و مرقۇفايە تىي
دىمۆكراتىيواز، ھامكارىي و پەشتىوانىشا جە راپىماو پىرۆز و
سەرفرازانە و ئازاڭىي كەردەن و بەھىيوى فرەشا پەنە دان. وەر و
ئانە يە جە گرڭو ئانىشا، كە جە راپىماي پىرۆز و ئازاڭىينە
رەنجشا دان، بە ئۆپەر و پىرۆز و شىكۆدارىيۆ سلامشا ونە كەرمى.

پېښابېيە چنى روهشدا؟

به بى گومانه بهرکۆتهى رابه ر ئاپۆى جه كورڏهسانه نه، به ئاسانى و به گۆته رى روهش نه ئان. په كه كه پېسه و ژلېپوى (ته فگه رىكى) ئازاڏيوازى به ئاسانى سه ره شه ور نه ئان و وه لى نه كۆته ن. به پېچه وانۆ جه بېده ره تانينه و جه دلى سه ختى و سه خله تىپوى فره يه نه ئاخېزيان و گۆره بېيه ن. هه ر لىوت ته ماشا كه رڏه بېيى بار و دقخ هېچ كه خاس نه بى، به لكو روه و خرابېچ لوى. گه لو كورڏيشا به ته مامى وسته بى دلى دقو خو فۆتياى نه ته وه يى. سيسته مى ئه ره گېرته يى (ئه ره گېرى) و جينۆسايدى به بى په روا هه رمانه كه رى. پاسه كه رابه رى واچى "كورڏېوشا ناسته بى نه كۆته بۆنه دلى خېيانه تى". جه دقو خپوى چامنه نه، دلى ئا گرڏه فشار و زورينه، رابه رايه تى و په كه كه بهر كۆتى. هه رچن دوژمنى گه لو كورڏيشا فره لاواز كه رڏه بى، به لام گه لو كورڏى تاواش رابه رى و ژلېپوى ئازاڏيواز هقو خېزنو.

هه ر پاسه كه مزانى، وه لى گرڏ چېبويه نه جه جۆگرافيا و كورڏه سانينه به كۆمه ل بېيه ي بابته پوه سه ره كييه هه نه. گه لو كورڏى يو جه گه له كۆنه كا و هه ر پاسه گه لپوى تاريخى هه ن. شوړشو نيۆلتىكى، شوړشو ده گا- كشتوكا لىيه كا به پېشه نگى ژه نى، به فره يى چى جۆگرافيانه وه لى كۆته ن، ده س كۆته كى ئا شوړشه كۆمه لايه تىيه به فره يى جه لاو گه لو كورڏيو روهشا دپنه.

جی راپیمایه تاریخی و مرقفایه تییه نه لادایبوی فره روهش دان، که سیسته مو دهسه لاتداری و دۆله تی سهر و بنه ماوئی دهسکۆتا ببیه ی و سهردهستی و بش بنیاتنپیان. وهر و ئانه ی ههن، که بهرژه وام هورووژی ئه ره گبرانه په ی سهر و جوگرافیا و کورژه سانی کریان. گهلو کورژیچ پبسه و ئافرانه رو ئی به کۆمه ل ببیه یه بهرژه وام ناچار ببیه ن دژو ئا هورووژما جه و بش پارېزگاری که رۆ. جه نه نجامه نه، دژ به هورووژمو ئه ره گبری و جه نگرانی، تاریخو کورژه سانی ببیه ن به تاریخو مدرامانو گه لی. چپگه نه ئېمه به شېوازبوی وهر فراوانه جه تاریخی باس نمه که رمی. به لام ئارق په ی ئانه ی بتاومی دۆس و دوژمنه کاو وېما بشناسی و به خاصی کۆششو نازا ئی پراوه به رمی، په نه واز که رۆ، که چی چوارچېوه نه ببی به خاوه نو ئه نه یاوئوی کۆمه لی و جه هه نگامه بنه ره تییه کاو کۆمه لی. تاریخی ببیا و مېنه. جه سه ده و بیه ره ده کانه، سهره پراو ئانه ی هورووژمه کی ئه ره گبرا سهره نجامی سه ختېشا ببینی و کاولکاری فرېشا چنه کۆتېنېوه، به لام دما ته ر ئا گه لی که (کورژ) شا په نه و اچپیان، فره ناته وانی نه ببی و جه فره و گه لاکا ته ری به هېز ته ری ببینی. متاومی هه مان چېو سه باره ت به سهره تاو سه ده مبیانه ییه کاچ بواجی. جه کورژه سانه نه گپروگرفته کی جه بناخه نه جه نیمه و سه ده مبیانییه کانه ده سشان په نه که رژ. هه رچن کورژ جه ئیمپراتۆری عوسمانییه نه پبسه و نه ته و بوی برپو دهر فه تېش ببینی، به لام جه دلېراسه و سه ده و ۱۷ ینه ئی ئاژه فریان و به

شېبۇبۇي نەربىي پەرەش ئەسان. بەش بەش بېيەي كورژدەسانى سەرەتا جە مېيانو ئىمپراتۇرى عوسمانىي و سەفەويىنە سالتۇ ۱۶۳۹ى بە مۇركەرژدە پەيمانۇ (قەسىرى شىرىن) كورژدەيى كرىانوۋ. ھەرچى دلى ئىمپراتۇرىيەكەينە سىستەمو مىرنشىنىي كورژدا بېيەبۇ، بەلام مىرنشىنەكى نەتاوانشان يۇگېرتەيى وېشان بەدىيارا. ئانەيچە پەرتەوازىي و ناكۆكىش شقۇنيەرە ئامان.

دماو ئانەي مۇدىرنىتەو سەرمايەدارىي ئۆ وەرکۆتى مېيانىي رپوش نېيىنە، جە سەدەي نۆزدەھەم بە دماو، جە كورژدەسانەنە فارپىوي گۆرەرپوشدا، بەجۆرپو كە دەسەلاتو عوسمانىيەكا جە وەرانوهر و مۇدىرنىتەو سەرمايەدارىيە لاواز بېيەبى، پەي باجگېرىي فرەتەرى و سەروازگېرتەي رپوش ئۆ كورژدەسانى نېيا و جارپوي تەر كورژدەسانش گېرتەراو. ئا مىرنشىنىي كە جە سەردەمو (سۆلتان عەبدلحمىد)ينە ستەمشا چنە كرىابى، بە دەسىسە دلى سىتەمو دۆلەتىنە تاوئىبۇه.

جە جەنگى جەھانىي يەكەمەنە و جە سەردەمو دۆلەتو (كۆمەلەو ئېتىجادو لتەرەقى)ينە، كۆمەلۇ كورژدەسانى پېسەو كۆمەلەكا تەرى سەرسەختانە سەركوت كرىيىنە. راميارى و ھۆشمەندى توركى- ئىسلامگەرئى كە دەسەلاتدارى بېنى، چنى گەلو ئەرمەنى و رۇمى و سىرمانى، قۇناخۇ قىرپكەرژدەي كورژدەكايچشا پراوہبەردە. دماو جەنگى جەھانىي يەكەمى، برىتانىا و فەرەنسە بەپاو سىستەمو دۆلەت-نەتەوہى، كورژدەسانشالتت و بەشكەرژ و ھەر بەشېوہش كۆتە چېرو

دەسەلاتو نەزمبوی جىباوازو دۆلەت-نەتەوۋى. پا جۆرە،
ھۆلشا دا جە گەلو كورڈى نكۆلىكەرا و سەرەنجام بە
يەكجاری دلبشەنە بەرا. پەى ياواى پا مەرامەيە پروسەو
پاكتاوكەرڈەكەى فراوانتەر كریاوه. وەلى گردینە دۆلەتو
تورکیەى و شقونیشەرە دۆلەتەكى ئیرانى و ئیراق سەرو بنەماو
نكۆلىكەرڈەى جە ببیەى كورڈى، پیلانق قىرکەرڈەیشا پەى
كورڈى نپیارە. جە چوار بەشى كورڈەسانینە گردو ئا
وەرەنگاریا كە دزو ئا پیلان و ھورووژمە پاكتاوكەریا
ئەنجامدریپىنى، بە تىپى پەلامار دریپىنى و مارپىنىپىنى، كە ھەرە
دمایینشا جە سالق ۱۹۷۵ینە بە مۆرکەرڈەى پەیمانق
(ئەلجەزایرى) مبیانو دۆلەتا ئیراق و ئیرانینە ژلپووه
(پەدەكەى) دلبنەلوا. پا جۆرە جە كورڈەسانەنە ھېزە
كۆنەپارېز و دەسەلاتدارەكى دەرفەتشا پەى ھېچ جۆرە
مدرامانبوی ناستەنۆ. كورڈەسانشا بە تەمامى وست چېرو
ھەژمونو ئەرگېرتەى و پاكتاوكەرىى وېشا و سەرو ئا بنەمى
گەرەكشا بى گەلو كورڈى دلبنەبەرا.

جە كاتپوھنە رابەرايەتى ئاپۆپى پېداىى، سەرو بنەماو ئى
دەستەواچەيە كە "كورڈەسان ئەرەگېریان" دەسشپەنەكەرد. جە
ماوبوی كەمەنە بەركۆت، كە ئا چپووه سەرو كورڈەسانیرە
سەپنیان، بە ھېچ شېوازېو جە ئەرەگېرتەى كلاسېكىى و
وہلپى نەمشق، كە ھەم جە كورڈەسان و ھەم جە ياگەكا
تەرىنە راوہېریان. ھەر پاسە ئاشكرا بى، ئا ئازە كە ھەن، جە

ئاۋە وىبەردەھى فرە جىباواز و سەختتەر ھەن. چونكە ئاۋەكە
 سەرو بنەماو چەمكو دلپنە بەردەھى و قىرکەردەھى مەرزىانەرە.
 بەلام پاسە كە مزانى ئى قىرکەردەھى جە كوردەسانەنە ھەن،
 پېسە و ياگەكاو تەرى نېيەن. پەى نموونەى گەلى (ئەرمەنى و
 سىرپانى و پۇمى)، جە پراو كۆمەلكوژپى و كۆچ پەنە كەردەھى، پەى
 قىرکەردەھىشا ھۆلدىريان، بەلام شوناسى نەتەوھىشا پەتنە كىرپانۆ.
 بەلام پەى قىرکەردەھى كورڈا، گەرەكشا بېيەن جە پراو كوشتەى و
 كۆچ پەنەكەردەھى و فارپاى دىمۆگرافىيەى و شوناسى نەتەوھى
 كورڈا، چە بېيەيشا نكوئى كرىق. پى جۆرە جە پىرۇسپوى سەخت
 و ئەوھتاوانىنە (ئاسىمىلاسىون) گوزەرش پەنە كىرپان. واتا
 قىرکەردەھى كولتورىيەى يان قىرکەردەھى نەتەوھىي. ئا قىرکەردەھى كە
 جە ھەرمەكا تەرىنە پراوھىرىق، پېسە و ئى قىرکەردەھى نېيەن، كە
 سەرو گەلو كورڈىرە پىرپوراوھ.

ھەئبەتە پاكتاوكەرى خرابتەر ھەن ، كە پاكتاوكەرى
 كولتورىيەى ھەن و زىياتەر جە ئەرەگەرتەى كلاسكىي ئاژبوى
 زائە ھەن، كە سەرو بنەماو دەسەلاتدارى پامىارىيەى و
 لەشكرىيەى ھەن و دلى وېشەنە دزىيەى دەسپەنجى و تالانكارىيەى
 ئابوورىچ ھەن. ھەرىپاسە جە پاكتاوكەرى پامىارىيەى فرەتەر بار
 و دۆخپوى تەر ھەن، كە ئا جۆرە پاكتاوكەرىيە جە پراو كۆچى
 زۆرەملانە و كوشتارى جەسەيى وېش نىشانمئو چېگەنە
 بەس مەبەست دزىيەى دەسپەنجى، تالانى و دلپنە بەردەھى
 سامانە ئابوورىيەكا نېيەن، بەلكو بەھا كولتورىيەى و

نه ته وه په كې گه لو كورډيش مه رام گېرتېنې. چاگه نه به س
 كوشته یی جه سه یی و كوچی زوره ملانه نارانه نپیه ن ، به لكو
 زوان و كولتور و تاریخ و ویر و سه رجه مو به ها مرقی و
 نه ته وه بیه كا به مه رام گېریڼی و پیسه و شوناسنامه ی و به هاو
 بیه ی نه ته وه و كورډی دلپنه بریا و یاگو ناډېشانه تورك-بیه ی
 سه پنیو. جه فره لیوه كورډ-بیه ی تووشو نه وه تاویایوی
 (ناسیمیلایسون) قورسی بیینو، به هؤلدا یوی پیلان نه رهنریا
 و رپكوزیا په ی فارای كورډی-بیه ی په ی تورکی-بیه ی. پی
 جوړه، تاكو جه لیوو گه لپوی دېرنی پیسه و گه لو كورډی جه
 هه رېمه كه نه دلپنه به را، جه لیوی ته ریچو كه سایه تی تاكه كا
 كورډی جه بیه ی وېش دوور وزاوه، به جوړبو كه نه تاوا با به
 خاوه نو پیلانی و پرؤژه و وېشا. جه ناډیوی چیمنه نه، به س
 متاوق حیاتی یوی ته ری ویر كه رقه، قسی كه رق و بژیوق.
 ته ماشا كه رډی نا جوړه بنده سیه كه سه رو كورډاره سه پیان،
 به ته مامی پا جوړه هه ن، كه باسش كریا.

كاتبو رابه رایه تی كوته نه دلی ئی مېدانیه، جه كورډه سانه نه
 دوخېوی نه رېنی په ی گه لو كورډی درؤسكریایې. جه
 كورډه سانه نه نه ره گېری سه رو بنه ماو به تورك-كه رډی، به
 فارس-كه رډی و به عه رب-كه رډی جه نارانه بی. سه رو نا
 بنه مئ، به بی گومانه گه لو كورډی نارام و ناتام جه دلی
 تاریخینه نه سرېهوه، به جوړبو كه كه سایه تی و به هاو كورډا
 نه مه نېی و كوټېی چېرو هه ژمونو هېزه نه ره گېرا. كول و

پوخت، سه بارهت به گه لو کورڈی، گرڈ چپو و کرڈاره کی نه رېنې و دژایه تیې بېنې. رابه ر ئاپو سهر و بنه ماو نا وېنایه بهرکوته بې. به گوتره و سانا دهستکه رډه ی به ئاژپوی که بې و هه ن، په رهش نه سانابې، دژایه تیې و جه ننگ دژو ئا ئه ره گېرېه یه زبیا ته ر بې و په رهش نه سانا. وهر و ئا ئه ره گېرېه یه بې، که وېش دهسو هه ل و مه رجه بابته تییه کاوه نه ڈا و کوشش که رډ جه راو پنه یاونای کادېرا و چالاکیې رېکوزیایې و رېکوسته ی، گه لی ئه نه یاوا و پنه یاوا ئا ماډه که رډ و راوه شېه رډو.

که سایه تی رابه ر (عه بدو لئا ئو جالان) ی، هه ر جه زارډله ییوه وهرانه رو ژیاو بپوی که هه ن، ئاډ به رډه وام گومانه ش ببېنه، په یجوریش که رډه ن، شونو چپوی تازه یره گېلان، به سه رنجدا ی گرفته خېزانی و کومه لیبه کا، هو لشدان به پاو ئه نه یاوا ی وېش چاره سه ری بېزوه. جه ده گاو ئامارای سه ر به جه شاره گلوه (نزیپ) ی، سه رو بنه ماو رېبازپوی ئایینیې چالاک ببېه ن، جه ئه نقه ره کاتپو که زانشتگانه جه به شق تاپوی وانې، ویر و په یلوا ی چه پره وی مژناسق و بق به که سه پوی سو شیا لیست. جه شارو (ئامه د) ینه کومه لئ. کورډیبه و مه یلی رامیاری کومه لئو کورډی جه نزیکو مژناسق. جه (ئه ستامبول) یچه نه ده رفه ته بوش په ی هو رکوٹ، که جه نزیکو ته ماشاو که تواری راسینه و تورکیه ی و ژلپوه دیمو کراته کا سه رنجبډو.

دماو ئه پېرلو سائقو ۱۹۷۲، جه زېنانو (ماماكوو) و ئه نقه رهي په ي ماوه و حوت مانگي زېناني كړيو. ئا ماوه په ي رابه ر ئاپوي، پېسه و قوناخو ته نيابي و وړوكه رځه ي بېيه. چېگه نه جه وپيارق (بوارو) ويريته وړځويني وېش قوول كه روه. جه زمسانو ۱۹۷۲-۱۹۷۳، كاتېو چني (حه ق قه راري و) كه مال پيري ي پېوه ره يانبوه نه مژيو، په يجوري و قوول بېيه ي ويري وېش درېزه په نه مشو. كاتېو به پاسيېو ياوان، كه گره كشيېه ن واچوش "كورځه سان ئه ره گيريان"، هه رچن كه ميچ بېيه بو، به لام جه ناناگا تووشو شوكي بېيه ن و خه يالا به ردنو. جاري يه كه م حه ق قه رار و كه مال پيري ي پاسييه شا ئه ژنه ويه ن و پي جوره جه پاسي رابه رايه تينه به شداري با. دمايېچ سه رو بنه ماو ئي ئه نه ياواينه، كوئيشتو (چؤيوك) ي ئه نجامدا، دلي ئا گرووپينه بېرگه جه (هه قال فواد) ي پنج جه واني كورځې هه ن ي و پي جوره گرووپي ئاپوييه مه رزيوره. ته مامو وه لكوته كاو كورځه ساني سه رو بنه ماو ئا پاسييه يه روه مډا و كوشش راوه بريو.

به وړځي سه رنج بډه يدي، به ركوته ي رابه ر يي به ته مامي پېسه نه پېدا بېيه ي (سه رهورداي) تازه ي. سه رو بنه ماو وي په روه رده كه رځه ي، وړځويني ويري، شيكه رځه ي تازه، ئه ره برياي جه سيسته مي و بېيه ي به كه سايه تيبوي ئازاډ، ياگېش گېرتېنه. كاتېو رابه ر ئاپو وېش پي پاسييه يه ياوان، ئه نه ياواي ئازاډي جه بناخه نه وېش جه سيسته مو پنج هه زار ساله ي

و مۇدېرنىتەو سەرمايەدارىي و سىستەمەو دۆلەتى و دەسەلاتدارىي بېرىق. ئىتر كورڈ سەرو بنەماو ئازاڭى دەستش بە سازكەردەي سىستەمو ژىواي ئازاڭى تازەو وېش كەردەن. وېش جە سىستەمى بېرىن و جە ژېبەو ئازاڭىنە بە شدارىش بە بنەما گېرتەن. وەلى گىرڈ چەبۇبەنە، بە شداربېبەي پابەر ئاپۆي و ژېبەو ئازاڭى بە ماناو وى بېرى ھەن جە سىستەمى. جە پاسىيەنە ئانەيچ بە ماناو شۆرشى كەسايەتېي ھەن. ژېبەي ئاپۆي سەرو بناخەو رووبەروو بېبەي چنى جىنۆسايدي كولتوورىي، دژ بە فۆتياي كۆمەلۆ كورڈى، ھەپاسە بە بنەماگېرتەي شۆرشى تاكەكەسىي، پروسەو ئازاڭى گەلو كورڈىش دەسپەنەكەرد. بەبى گومانە يەكەم پېدا بېبەي (سەرھۆرداي) و سازبېبەي تازە ھەن، كە چېرو فشاربوي گۆرەينە روەشدا. بە پادبو زەحمەت بى، كە جە ھۆشو وېش شېبەن. ئازەحمەتى كە جە سەردەمو گرووپۆ ئاپۆينە روەشادا، جە سەردەمو پەكەكەيچەنە بەرڈەوامى بېبېنى. پابەر ئاپۆ پى جۆرە بەرڈەوامى شېوازق كۆششووېش گوزارە كەردەن "جە ھىچۆ دەسمان پەنەكەرد. پېسەو ئانەيە بى، كە بە چنگى بېرپو ھۆركەنەي و ئاوى بەبارمى". كە مال پېر چا بارۆ پېسە گېلنۆو ھەي ئانەي كەسبو بەشدارو گرووپەكى كەرمى، ئەر پەنەواز بۆيەك سەعات، ئەر پەنەواز بۆ يەرەسەڭ سەعاتى چنىش قسى كەرمى. "بەبى گومانە ئەرەبپاي جە سىستەمى پا ئاسانىيە روەش نەڭا. جە توركەنە كە خاوەنو ئەنەياوۆي (شۆفېنىستى و سۆسىيال

شۆڧىنىستى) ھەنى، بە شېۋىيە گىرژىنەيى جە ۋەرانوۋەرو
گروۋىۋو ئاپۆۋى كە تازە درۆسە بېيىيى، ۋېشا گۆرە ۋىنېنى ۋ
گەمەما پەنە كەرىنى. نەتەۋەپەرەستىي كلاسىك ۋ كۆنەپارېز
ۋ رپۇرمىستى كورژى، كە فرەتەرشا سىخورى بېنى، بە
شېۋىيە گەرەكشا بى ئېمەيچ بەژنامى كەرا. تاتەۋ رابەر ئاپۆۋى
ئاپۆۋى مۆچىيارى كەژدەبى ۋ پەنە واتەبى "نەئەژنەۋىيەنم
خەرىكو كورژايتى ھەنى، چېۋىيى سەخت ۋ قورس ھەن،
پېسەۋ ۋەلتەرى بەرەۋ چەپگەرىي خاستەر ھەن." پېژا بېيەي
(سەرھوردى) رابەر ئاپۆۋى ۋ پېژا بېيەي گروۋىيەكى دژ بە
ئانەيە ۋ پەي ماراي ئا گىرژە فشارا سەرەشا ھوردى.

ئى ۴۹ سالى چنى وبپەردى؟

زەمىنەو بەركۆتەى نىشانىدىن كە چى ۴۹ سالەو راپىماو
پاپەرايەتى تارىخى جە وەرانبەرەو تەنگوچەلەمەكا، چنى
كۆشىاي راپوهربىان و پەنە ياوان. دماو يەكەم ھەنگامى،
مىرقۇق وىنقۇ راپىمىرى و وىرو پاكىتاوكەرى و نەرەگەرى و فاشىزم
پەى تەفروتونا كەردەى ئى ھەنگامە تازى. كە پەى ئازاڭى
ھۆرگىرىنە، چنى گرڭو ھېزو وپش بەكارئاورڭەن و كۆتەن وەرەو
ھورووژمبوى قورسى. بەبى گومانە ھورووژمە سەرەتايەكى
جە وپبارو ئايدئۆلۆڭىنە بېبىنى و سەرەو ئى بنەمى كۆشىيىنى
ئايدئۆلۆڭى ئازاڭىيوازانە، كە تازە خەرىك بى شېوہ گېرۇ،
خنىكنانى. جە دژو ژلېوہو ئازاڭى ئاپۆيى، ھورووژمبوى
ئايدئۆلۆڭىيە جە دوى وپبارىنە راپوهربىقۇ.

وپبارى يەكەمە، دۆلەتو توركىيەى سەرەو بنماو قىرەردەى و
نەرەگەرتەيش دژو كورڭەسانى ھورووژمبوش راپوہبەردەن.

وپبارى دوہمە، جە راپو دەسەلاتدارە خېلەكىيە - دەرەبەگە
نەتەوہپەرەستە سەرەتاييە كا كورڭى ھورووژمەكەيش
راپوہبەرق، كە ئاڭىچ پا وردەبۆرژوايىە پەيوہست ھەن، كە جە
كورستانەنە پەرەش كەردەن. كورڭەسانەنە پەرەتەساي
ھورووژمو ناسيونالىستە كورڭەكا، كە سەرمايەدارى
نەرەگېر- كوشەر يۆشۆنپىان، ئا ژلېوہى كە وىشا بە خاوەنو
كورڭەسانى و كۆمەلقۇ كورڭى مزانا، جە وەرانبەرەو

ئايدئۆلۆژياو ئازاڭى ئاپۆيى كە تازە سەرەشەقۇردابى، بە ھەر شەبۇبو كە تاۋېنى پەلامارى دېنى. سەرۋى بنەمى، بېرپو جارى كۆشنى ئايدئۆلۆژىيى بە رادېو قورس بېيەن، كە ياۋان ئاستو جەنگى و چىنى يۆتىرىنى گۆزىيى. سەرەنجام جە ئاستبوى بەرزەنە تاۋاش ھەژمون كەرۋ و جە راۋەبەرڭەي و كۆشپىي ئايدئۆلۆژىيە سەرگنۇ.

دۆلەت - نەتەۋو توركىيە كاتېو دىش جە ۋەرانوۋو گروپپى ئايدئۆلۆژىيۇ ئاپۆيىنە سۆشپال-شۆفېنىزم و نەتەۋەپەرەستە كورڭەكا دما كۆتېنى و پفۆرمىستەكى توشوشكەستى بېيېنى. سەرۋى بنەمى، ئېمە جە دىلۆك و ئەنقەرە ھورۋوژما دەسپەنەكەرڭ، پەيوەست پا ھورۋوژما ھەرچند جە ۱۸ و ئايارو ۱۹۷۷ جە دىلۆك يۇ جە كادرە پېشەنگەكاو گروپپۇ ئاپۆيى، (حەقى قىرار)شا شەھىد كەرڭ، بەلام جە دمايىنە نەتاۋاشا گروپپۇ ئاپۆيى پاكتاۋە كەرا. چى چوارچېۋەنە، جە توركىيەنە MHP يىكېشا پېسە و تاقمېۋى فاشىستى و چەكدارى ھانىدى، تاكو پەي سەرۋى ژېۋەو جەۋانە شۆپشگەرەكا ھورۋوژم كەرا، ھەپاسە دژو ژېۋەو ئازاڭى ئاپۆيى جە كورڭەسانەنە، ھورۋوژمېۋى تازەشا راۋەبەرد. كۆمەلېۋ رېكوزىي و كەسايەتپىي سىخورپىشا دلى ئا كەرڭەيە ۋستى و ھورۋوژما دەسپەنەكەرڭ.

جە حىلوان و سىقەرەك، مدرامان و كۆششېۋى شۆپشگەرەنە دژ پا كۆمەلە و رېكوزىيا و كەسايەتپىي سىخورپا

پاکۆت. سەرو ئی بنەم، جە ئاستبوی بەرزەنە تاواما پیکوزیا
سیخوورییەکا مارپی و بە شېوازبۆه هەژموونو وېما بە گەلی
بېیاونیی. هامتەریب چنی ئانەییە، گەلو کورڈی مدرامانبوی
تازەش دەسپەنەکەرڈ.

بە ئا جۆرە کە مزانعی، جە وەرانوهرۆ ئا پەرەسایە، وەلامدایۆ
سیستەمو ئەرەگەری تیکدەری کودەتا فاشیستیە-
سەریازییەکو ۱۲ و سپتەمبەرۆ ۱۹۸۰ ی بی. هەلبەت
گەرەکشایی بە دەسو کودەتاجیبوی پېسە (کەنان ئەفرەن
Kenan Evren) ی پەکەکە ی هۆرشاناوہ و بېهەژموونش کەرا،
بە سەپنای دژان-پۆرەنبیای و وی-تەسلیمکەرڈە ی، بە
درۆسکەرڈە ی خبیانەتبوی تازە دلی (پەکەکە)ینە و دلی (زینیانو
ئامەد)ینە پەرە پەنە بژا، پی جۆرە هەست و نەست و ئبرادە ی
ئازاژدی ئاپۆیی مارانی و سەرەنجام پەکەکە ی تاوانبار کەرا. ئا
پیلانی کە ئەرەگەرا جە سائۆ ۱۹۸۲ بنە بە مدرامانی گۆرە و
زینیانی، هەرپاسە بە پېشەنگی رابەر ئاپۆی، بە ئامادەکەرڈە ی
کۆششو بەرو ولاتی، هەرپاسە جە سائۆ ۱۹۸۴ یچ بە
هەنگامبۆه شۆرشگەرانی و لەشکرییانو گەریلای پیلانەکەبشا
مەریا و بېهەژموونە کریا.

پەییوەست پی بار و دوخەییە، هامکارەکی رژیمو تورکیە ی
ئەرگەری خالی پەنجەمو هامپەیمانی (ناتۆ)یشا بەگەرۆستە.
دماو سائۆ ۱۹۸۵ ی، جەنگی ئەرەگەرانە و قەرکەرانە دژ بە
پەکەکە راسەوړاس جە لایەنو (ناتۆ)یۆ راوہبریۆ. سەرو ئی

بنەمەن، جوولائو ۱۹۸۷ى جە (تيرمانگ) دۆخپوى تايبەتشا جاردادا و بە جەنگو ئىراق و ئىرانى كۆتايىشا ئاورث و ئا جەنگە جە مانگەو ئۆگوستو ۱۹۸۸ىنە مئىرنىيا. جە ئوروپانە (داڭگاو دووسلدورف)يشا بەرپاكەرث. پى شېو پروسەو ۱۹۸۷- ۱۹۸۸يشا دژو (پەكەكە) بە كرثەپى راوہبەرث. مەرامشا ئانە بى، كە گەريلاى تەفروتوونا كەرا و ھەژموونو رابەر ئاپۆى نازا. ئەر نە تاواشا جە (ئامەد) ەنە پەكەكەى تاوانبار كەرا، ئى جارە گەرەكشا بى، جە (ئالمانيا)نە داڭگايىش كەرا و پا مەرامىيە بېياوانى و تاوانبارش كەرا و جە راو نۆكەرا و خېيانەتكەرەكاو ھەژموونو پەكەكەى كەم كەرانبوه و سەرەنجام دلپنەش بەرا. ئى پىلانە بە مدرامانو گەريلاى و زىيانى مەپرا و چەر كۆتە.

دوہمىن پىلانق ھورووژمو (ئاتۆ)ى دژو پەكەكەى جەنگ ھۆرگېرسناى جە پانىشتو كورڈەسانى، كە جە ئۆكتۆبەرەو ۱۹۹۲ى راوہبريا. بە ئوپراسيۆنو(وزەى پۆلايىن)ى دەسەلاتو پانىشتى ساز و ئامادە كريا و دۆلەتو توركيەى بەشدارو ئى ئۆپەراسيۆن و ھامپەيمانىيەى بى. سوپاو توركيەى بە ھامكارپى پېشمەرگەكاو (پدك PDK و يىنك YNK)ى، بە ھورووژمپوى ھەماھەنگ جەنگشان راوہبەرث. گەرەكشا بى پى جەنگەيە جە (پەكەكە)ى وەر گېرا و نازا پاش گنق پانىشتو كورڈەسانى. ئاژپوى پاسنەشا درۆسكەرث، كە سەرنىشتو كورڈەسانى گەمارق بڭا و تەنگەتاوش كەرا. مەرامشا چى

پیلانى گورزدای بى جە پەكەكەى و ھۆرۆشای ھېزو گەریلای،
بەلام سەرشنەگېرت.

دوھمىن ھورووژمى پیلان پەى ئەرەنریا و ناتۆى دژو پەكەكەى،
ھورووژم و پیلانگېلنای و گەلەكۆمەى مېیان-دۆلەتې بى، كە
جە ۹ و ئۆكتۆبەر و یەكەمو ۱۹۹۸ ینە دەسشپەنەكەرژ و تاكو
ئیسەىچ بەرژدەوامیش ھەن. ئى ھورووژمە پاسەوراس جە
لاپەنو ئەمەرىكایۆ راوہېریان و پاسەوراس رابەر (ئاپۆ)شان
مەرام گېرت. تەمامو دۆلەتەكا و دەسەلاتدارەكایچ بەپاؤ
پەنەوازی ھامكارىشا كەرژەن، پەیوہست بە ئانەپە چىن
شېوازی جېباوازی راوہېریا، گەرەكشایى بە شېوازی
ئەوہشارىن پاكتاوكەرژەى و قەنارەداى بە مەرام بېباونا و جە
دلى سىستەمو ئىمرالىنە رابەر ئاپۆى بېھەژموون كەرا و
پەكەكەى پەى ھەمیشە پاكتاوكەرا. ھامرا چنى دلپنەبەرژەى
پەكەكەى، گەرەكشا بى جىنوسايدكەرژەو كورژا سەروزا،
جە توركییەنە جە راو حكومەتو ئاكاتەو (مەسعوود یەلماز و
بۆلەند ئەجیوید و دۆلەت باخچەلى)یۆ، پیلانگېلنای ۱۵ و
فېبرىوہرى ۱۹۹۹ یشان ئەنجامدا. جە وەرانونەرو ئاھورووژم و
پیلان و گەلەكۆمانە، ۲۴ سالى ھەن، بە پېشەنگى رابەر ئاپۆى
و پارتى ئېمە و گەلەكەیمە و دۆسەكاما، بەبى مدرامان
كۆشای ئازاڭى راوہېرىق و دېرژەش ھەن. ھەلبەتە مەرامو
گرژو پیلان و ھورووژم و پەلامارەكا ئانە بى، كە جە ماوېوى

كەم و كۆلەنە رابەر ئاپۇ دلبەنە بىر قۇ، بەلام بە بېچە وانۇ چى
۲۴ سالە و وببە رڭەينە، تاويا پىلانە كى پو وچە ئى كىراوہ.

بەبى گومانە جە وەرانوہرو پىلانگېلنايە مېياندولە تىيەكانە،
مدرامان و كۆششى گىرنگ و تارىخى گەلو كورڭى و
مىرقايە تىيە ھەن، كە بە بىر بار بىيە بىيوى ئافرانەرو رابەر
ئاپۇ، فارىيى پارادايى بە دىئامان و نەخشىي ھە ژمونىي
دژشا بىيەن. ھەرىاسە بە درووشمو "كەس نە تاوق رقو ئېمە
تارىك كەرۇ" مىدرامانبوى فىداكارانە راوہ بىران و ئا
گېيانبەخشە قارەمانى، كە ژمارەشا بە دەيان ھەزار كەسى
ياوان، جە مىدرامانو ۲۴ سالى وببە رڭەينە بازنېوى ئىرىنىشا جە
دەورو رابەر ئاپۇ رىكوستەن. چى ۲۴ سالەنە ھېز و تەوانايى
گەرىلا پالەوانەكا، ژلېوہو ژەناو و جەوانا ھەرىاسە گەلى
ولتېارېز و دۆسە شۆرېشگەرەكا و دىمۆكراتوازەكا بە مىدرامانى
بە رڭەوامو وبشا پىلانگېلناي مېيان-دۆلە تىيە و سىستەمو
ئەشكەنجەي و گۆشەگىر كەرڭەو ئىمپرايىشا تېكدان. جە
وەرەنجامو مىدرامانبوينە كە پوہشدا، دوژمنى نە تاوانشا خەتق
ئازاڭبى ئاپۇي و پەكەكەي جە (ئامەد و دووسلدورف)-ھەنە
داڭگايى كەرا. ئانەيجە مەلامەت بى، تاكو پىلانگېلناي مېيان-
دۆلە تىيە دژ بە خەتو ئاپۇي و پەكەكەي قولى وزا و گەرەكشا
بى داڭگايىشا كەرا و تۆمە تبارشا كەرا. بە راوہ بە رڭەي و
مدرامانبوى ھەمەلايەنە سەرو بنەماو دىڭگاو مؤدىرنىتەي
دىمۆكراتىكى، كە رابەر ئاپۇ رىكش وستەبى، سىستەمو

دۆلەتى و دەسەلاتى پەنج ھەزار سالىھى و سىستەمو
مۆدرنىتەو سەرمايەدارىي پەنجسەد سالىھى داڭگايى كرىن و
تاوانبار نىشانى درين. راميارىي و ئەنەياوايى قىرگەر، ئەرەگېر و
فاشىست كە سەيق دەسەلاتو پىياسالارنە ھەن، جە راو
مدرامانو ئىمرالىيو داڭگايى كرىن و تاوانبار نىشانە درين و پى
جۆرە فرەدرېنە دلى شەخەلگاو تارىخى.

پاسە كە دىيار ھەن، ژلېوھى ئاپۆيى جە دلى زقورى و زەحمەتىنە
گۆرە بېيەن و بەھېزتەر بېيەن، پەرەنەساي ئى ۴۹ سالىھىە كە بە
كۆششېوى بېوجان، سەرو بنەماو دلېنەبەرژەھى ئا كۆسپ و
تەگەرا رپوھشەدېنە. جە ھەر سالىھونە فرەتەر بېيەن و بە
مېدانو كۆششى و بە گېر و تىنېوھ فرەتەرۆ راوھېريا، ھەر سالى
جە ئەنجامو كۆششېوى گۆرەھى و بەرژەوامىنە ھۆلدېريان
ئاستەنگىيەكى لا برىا، ھەرىاسە بە دلېنەبەرژەھى گىرگەتەكا،
راپىمىيو گۆرەھو ۴۹ سالىھو ئازاڭىي سەركۆتەن. ھەرچن گىرژو
زەحمەتا و كۆسپەكا ھەم جە دلېنە و ھەم جە بەرىچۆ بە
پېشەنگىي رابەر ئاپۆي و پەكەكەھى كۆششو ئازاڭىي و
دىمۆكراسى، مدرامان بەرژەوام بېيەن. چى ۴۹ سالىھنە گەلو
كورژى، ژەنى و مرقاىەتى باجېوى فەرە گۆرەشا دان، جە
ھەمان كاتەنە وەلكۆتېو موھېمىچ بەدىئامان.

چى ۴۹ سالىھنە وەلكۆتېوى سەرەكىي وەش بېيەن، كوڭ و
پوخت، كرىق پى جۆرە رېزېشا كەرمى: بەبى گومانە وەلى گىرژ
چېبۇنە، بەركۆتەھى رابەر ئاپۆي جە ئازېوى سەختى

تارىخىيەنە، بەس تەنيا وېش سەركۆتبۇي گۆرە و تارىخىيى بى،
كە گرڭو وەلكۆتەكا تەرىچ پەيوەست پانەيە پوەشادىنە. رابەر
ئاپۇ تاواش جە ماوہو يەرى سالىنە گرووپوہ شورىشگەرە و
ھىلبوہ بەھىزق ئازاڭىي جە ئەنقەرە وەشەكەرۇ. گرووپۇ ئاپۇ
دماو بەركۆتەيش جە سالى چوارەمە و پەنجەمۇ وېشەنە،
تاواش جە كورڭدەسانەنە وېش رېكوزۇ و بۇ بە ژلبوہ گەنجە
شورىشگەرا كورڭدەسانى. جە شېشەمىن سالىق بەركۆتەي
وېشەنە، رۇ ۲۶-۲۷ و نۆقەمبەرۇ ۱۹۷۸ جە دەگاۋ (فېس) و
سەر بە شارەكلە و (لىجە) و (ئامەد)ينە، بە گلېرۇكەرڭەي
ئەندامەكاش كۆنگرە و ئەرەمەرزىايش راوہبەردەن. پى جۆرە
نامۇ پارتىي ھەرمانبەراو كورڭدەسانى (پەكەكە)يش ئۇ وېش
نېپىنە و بېيەن بە پارتىي. پەكەكە جە دلى مدارامبۇي تارىخىي
ھىلوانىنە مەرزىانەرە و بە مدارامانو (سېقەرەكېچ)ى
ئەرەمەرزىاي وېش بە گەلى و راو گرڭى ئاشكرا كەرڭەن.

بەركۆتەي رابەر ئاپۇ و ژلبوہ شورىشگەرەكەش، جە
ھەشتەمىن سالىق وېشەنە پاسەش كەرڭ دژمن جە تەرسەنە
تەدبىر (قەرار) گېرۇ و كودەتاسەروازىيەكۇ ۲ و سېپتەمبەرى
بەرپاكەرۇ. تاكو پا جۆرە سىستەم بەرڭدەوامى بە وېش بڭۇ و
دىسان وېش ساز بڭوۋە. جە دەھەمىن سالىشەنە جە (ملى)ۇ
دژو رڭبەمە سەروازىيە فاشىستىيەكە و ۱۲ و سېپتەمبەرى جە
زىننەكانە مدارامبۇش كەرڭى، جە (ملىتەتەرى) دژو رڭبەمە
زاپۇنىسى، جە لۇبىنان ھامكارىبۇي گرڭگش بە مدارامانو گەلو

فەلەستىنى كەردى. جە دوانزەھۇمىن سالىق وېشەنە قەلەمبازى شوقىشگەرىي گەريلاى جە ۱۵ ۋاگوستى راپوئەردەن، مدرامانى گۆرە دلى زىنپانەكاش رپوئە كەشەكا ئاراسەكەردى، سىستەمو دۆلەتو توركىيەى كە پەيوەست بە ناتوى ھەن، سەراوېن كەردى. سەرو ئى بنەمى، جە ئەنجامو مدرامانى گۆرە گەريلاى و كۆشى ئايدئۆلۆژىي، سەرھوردو گەلىش وەلى وست و جە حەققەھەمىن سالىق وېشەنە شوقىشو ژىوارو نەتەوېش بەرپاكەردى.

جە وپيارو تارىخو كورڈەسانى و گەلو كورڈىنە، شوقىشى نەتەوېي ژىوارى كە جە سالىق ۱۹۹۰ يىنە دەسشپەنەكەردى، رپوئەدايىوى فرە گۆرە بى. ئىتەر چنى گەريلاى مدرامانو گەلىچ وەلى كۆت. تاكو ئى كاتە برپاي جە سىستەمو ئەرەگېرى و كۆزەرى بېيەن بە خەلكىنە و وېش بە ئاستو نەتەوېي ياونان. گەلو كورڈىش چانەيە كە بۆ بە تورك رزگار كەردى و قوناخو بە نەتەوې بېيەى دىمۆكراتىكىي كورڈى دەسپەنەكەردى. جە ھەمان كاتەنە، ئا پىواژۆو بە پېشەنگىي ژەناو كورڈى دەسشپەنەكەردى، بېيەن بە سەرەتپو پەى شوقىشو ئازاڭىي ژەنى، سەرو ئى بنەمى وەلى كۆت. سەرو ئى بنەمى، ئايدئۆلۆژىياو رزگارپى ژەنى وەلى كۆتە و قوناخو ژەنى سەربەوى دەسشپەنەكەردى. راپەر ئاپۆ و پەكەكە، وەلى نۆرۆزو سالىق ۱۹۹۳، بە جاردای تەقەمدرناى يەكلايەنە پروسەو چارەسەرو پەرسق كورڈىش دەسشپەنەكەردى. بە مەلامەتو ئا

چەتا كە دلى رېكوزيانىنە بېيىنى و ھەر پاسە چەتەكاو بەرى (دۆلەتى)، ئاھەنگامى كە نرىبېيىنى، جە بارشېيى و ناستشا بە مەرامەكاو وېشا بېياوا. پى جۆرە تەقەمڈرنای تېك دريا و دماو ماوېوى كەمى ديسان جەنگېوى سەخت و فراوانتەر دەسشېپەنەكەرڈ. كاتېو چەتەكى سەرو دۆلەتيرە دەسشاگېرت، بە درووشمو" ھا ئيسە نا، تاوېوى تەر تەماميا" مڈرامانى گۆرەو گەريلاى پېسەو ھەنگامېوى شۆرېشگەرانى، جە ماوەو سالانو ۱۹۹۳ - ۱۹۹۸ راوەبريا. ئا ھەنگامى جە تارىخو دۆلەتو توركيەى و كۆمەلۆ كورڈەسانينە گۆرەتەرىن وېبەرېوى لەشكەرىى ھەن، پۆكەى بە خاسى ئەنەياواى چا وېبەرەيە فرە گىرنگ ھەن.

رابعر ئاپۆو پەكەكە جە سالى وېس و شېشەمىنەنە پروبەرەو و ئا پىلانگېرىيە مېيان-نەتەوھىيە بېيىنى، كە دۆلەتو ئەمەريكاي رېك و ستەبى و راوەشېبەردەبى. ئا ۲۴ سالە كە دژو پىلانەو سېرېيو و پاكتاوكەرى ھورووژمو پىلانگېرى، مڈرامانېوى بېوېنە راوەبرېو، كە جە ۹ و ئۆكتۆبەرەو ۱۹۹۸ يىنە دەسشېپەنەكەرڈەن. بە مڈرامانېوى پاسنەى تارىخى، را چانەيە گىرېينە كە رابعر ئاپۆوى دلېنەبەرەو ئا پىلاننى پووچەلە كىراو، جە قەنارەدايش وەرشا گېرتەن، راميارىي ئەوھوپوونكى ئىمىرالېشا بەزنان، ئا پاكتاوكەرىە كە جە دلېنە دەسشېپەنەكەرڈەبى، دلېنەبرىان، ھەر پاسە ئىنەبېچ نەخشەكى ئادېشايىش خراب كەرڈەن. بە وىرو مۆدرنىتەى

دیمۆکراتیک و فارای پارادیمای، سیستمو پیلانگپریشا داڭگایی و سزاوار کهرځهن. هه‌پاسه رابه‌ر ئاپۆ مه‌رزه‌کاو نه‌ته‌وه‌و کورځیش پرنای و وېش یاونان ئاستو جه‌هانی و وه‌ل جه گرتیچ ژه‌نا، بېیه‌ن به رابه‌رو گرتو چیر ده‌سته‌کا. ۱۹ و ژوونین ۲۰۱۲، شۆرشو نازاځی وه‌رنیشی ده‌سشپه‌نه‌که‌رت، پی جوړه‌ه‌م به شېبووی کرځاری پارادایمو نوېش وه‌ل و سته‌ن هه‌میچ نموونیه شۆرشگه‌رانه‌ش و سته‌ن وه‌رده‌س که په‌ی گرتو مرقفایه‌تی بېیه‌ن به سه‌رچه‌مه‌و جۆش و خرۆشی.

به پېشه‌نگی رابه‌ر ئاپۆی و په‌که‌که‌ی، چی هه‌شت سالا دماینه مدرامنبو دژو چه‌ته‌کاو داعشیش راوه‌بریان، که گرتو مرقفایه‌تی پارېزنۆ. به کۆششبو که جه مه‌خموور و شه‌نگال و کۆبانی نیشانشدان، داعشش مارپان و یوگیری دیمۆکراتییانه‌و گه‌لو کورځی چنی گه‌لو عه‌ره‌بی و گه‌لاوته‌رو جه‌هانیش رېکوسته‌ن، پی جوړه نه‌خشېوی تاربخیش گه‌مه‌که‌رځهن و سه‌ره‌نجامبووی گرتگېش به‌ده‌سنارځېتی. ئا پرۆزه که ئارق به‌رځه‌وام هه‌ن و گرینگیه تاربخیه‌کېش رۆ به رۆ خاسته‌ر ئاشکری با، به‌تایبه‌ت جه شه‌نگال جه پیلانق پاکتاوکه‌ری وه‌رش گه‌رته‌ن، که په‌یش متبېبشاره. پی جوړه رېزو مرقفایه‌تیش پارېزنان.

جه چوارچېوه‌و مدرامانو دژو پیلانگپری مېیان-نه‌ته‌وه‌بی، چی حۆت سالا دماینه مدرامنبو دژو پیلانگپری (چۆکه‌ره‌ئاوردځه‌ی) راوه‌بریا. ئانبشا که پاسه زانېتی به

هوروۋۇمە دېندانكاو وېشا تاوا گەلو كورڈى و رابەرايەتى بە چۆكەرە بارا، ئارق جە وەرانوهر و پراسى ئاپۆينە چۆكەرە ئامىنى. جە وەرانوهر و مدرامانو گەريلا قارەمانەكا جە زاپ فېبريوهرى ۲۰۰۸ى، فەرماندارى سەروازىي گرڈو دۆلەتو توركيەى بە قورسى مەپران و وانپوى تارىخىيشا ھۆرگېرتەن، ديسان جە فېبريوهرى ۲۰۲۱ىنە حكومەتو (مەھەپە MHP - ئاكەپە AKP) يىچ بە ھەمان شېوازە جە گارئ مەپرا؛ جە وەرانوهر و مدرامانو مەتینان، زاپ، ئاواشين، حكومەتو AKP-MHP گرڈو وزە و توانا وېش بەكاربەرد و ئىتر كەمشا مەنەن وپرا. جى ۹۴سالەنە نزيكە و وپس حكومەتى سەرو كارى ئامىنى و تېكى شېبېنى، ھەرە دماينشا حكومەتى فاشىستىي AKP-MHP سەرو كارى ئامان و ئاڈىچ مەپرىق. بەدلىنباي سەرەنجامو (AKP-MHP) يىچ جە چارەنويسو دىكتاتورە فاشىستەكا جېپاوازتەر نەمەبق و تەننەت خرابتەرچ بق.

دهسكۆته كى ئى ۴۹ ساله يه

تا ئېگە ھۆلمادا بە شېبۇي كۆل و پوخت قوناخۇ بەركۆتەي
پابەرايەتى و كۆششى بېوچانو ئى ۴۹ ساله يه بەيانكەرمى.
ھەمكات چنى ھورووژمە پاكتاوكەرى و قىرکەرەكا، ھۆلمادا بە
كۆلى ئا ۋەلکۆتى كە درۆسى بېيىنى، بەيانشاكەرمى. بەبى
گومانە جى ۴۹ ساله نە كە ۋېبەرڈېنى، فرە چېبۇشا بە مرقۇف
كورڈى، كۆمەلگاۋ كورڈى و مرقۇفایە تیج پېشكەش كەرڈېنى.
ۋەلى گرڈ چېبۇبویە نە خاستەر ھەنەن، كە بزانی جى
۴۹ ساله نە جە كورڈەسان و تورکیە و جەھانەنە گرنگتەرىن
بابەتېو، كە چە بارەش باسكریان، پراسى پابەر ئاپۆی و
پەكەكەى بى. فرە رۆشن و ئاشكرا ھەن، كە باس و گفتوگۆی
زېیاتەر و واتادارتەریچش چە بارۆ كرىق. بەپاۋ ئانەى كە
نەۋەشېبەكى مؤدرنیتەو سەرمايەدارى رۆ بە رۆ فراوانتەرى
بېيىنبو، سىستەمو دەسەلاتوازیى و دۆلەتگەراىى بە گرڈ
شېبو خەرىكو پەرتەۋازەبېبەى و جە دلېنەشېبەى ھەن،
پېچەۋانەۋ ئانەىچە مؤدېلبوی ھەژموندار و یۆگېر و شېوازق
چارەسەرى ئەلتەرناتىقى پابەر ئاپۆی ھەن، كە جە
كورڈەسانەنە پەرەش سانان. ئانەىچ گرڈو سەرنجەكا رۆۋەلاۋ
پابەر ئاپۆی و شۆرشو ئازاڈى كورڈەسانى كېشق. ئا سەرنجى
جە قوناخۇ ئابەندەینە ۋەرفراوانتەرى باۋە.

بەبى گومانە جى ۴۹ ساله نە چېبۇو كە پراسى پابەر ئاپۆی و
پەكەكەى بە گەلو كورڈى و گەلاۋ ۋەركۆتى مېبانى و

مروڦايه تيش پېشكەش كەردەن، متاومی چی وتارېنه به يانشكەرمی و به تەمامی جه بارهشا قسى كەرمى. به لام ئا دەسكۆتى كە چی ۴۹ سألەنه به دینامیئی و به ركۆتېنى، فره گرنگی هەنى، سەرنجدای سەرشا گرنگ هەن. به بی گومانە به ركۆتەى رابەرایەتى جه كورڈەسانەنه پەى وېش شۆرېشېو هەن، شۆرېشو مروڦى ئازاڏى، ئانە یچ نیشانمڏو، كە كۆمەلۆ كورڏى قوناخېوى تازى جه شۆرېشى دەسپەنەكەرۆ. پۆكەى ۴۹ سالى هەن جه كورڈەسانەنه شۆرېشېو كە شۆرېشو ئازاڏى هەن به رپا هەن و ئېمە ئینەیه به شۆرېشو ئازاڏى ئاپۆی نامى بهرمى. رابەر ئاپۆ ئى شۆرېشەش پېسەو (شۆرېشو راسى) ئەژناسەكەردەن. هەریاسە دەسنیشانش كەردەن، كە شۆرېشو راسى شۆرېشو چنن-بېیەى ژىواى و ویرېچ هەن. ئانە ۴۹ سالى هەن جه كورڈەسانەنه فارپای جه شېوازۆ ژىواى و ویرۆكەردەینه روهش دینە، شېوازۆ ژىواى و ویرۆكەردەى كۆنى، شېوازۆ ژىواى و ویرى هەن، كە هینۆ نۆكەرا و هېزە ئەرهگېرەكانە، مارۆشا و جېیاتیشا شېوازۆ ژىواى و ویرى ئاپۆی یاگېشانە منیۆره. پەنەواز هەن سەرەتا سەبارەت پى مژارى هەلۆهستېو كرىۆ و سەرو ئى بنەم چېوېو كە گرنگ هەن، جه بارەو ئا وەلكۆتە تازا كە روهشا دینە، هۆرسەنگنپۆ كرىۆ.

رۆشن هەن چی چوارچېوھەنه ۴۹ سالى هەن مروڦو كۆمەلۆ كورڏى فارپای و وەلكۆتېوى گۆرەش به وېشۆ دېیەن. كاتېو وېما دلېشەنه بژیومی، رەنگا پا جۆره كە پەنەواز هەن

ههستش په نه نه که رمی. وه لکونه ی گوره پیک پی جوړه هه ن. ویروکه رځه دی، دېدگای رهوشتی، ویر، پیمانوه رځه و په سه ن که رځه دی و بنیاده رهوشتی و کولتووریه کا هه ن، چنه نامای و فیداکاری کومه لپی و مرقفی فاریپوی فره گرنگش سه ره ره نامان، رهنکا به پاو نانه ی که نېمه ماچمېش، ناستو فاریپیه کا به دلو نېمه نه بو و برپو تاییه تمه ندی هه لېشا چنه نه به دیکریا؛ به لام گرځو نانېشا مه تاوا جه گرینگی نا شورشه گوره یه، که جه کورځه سانه نه هه ن و راوه بریقو، که م که راوه.

به بی گومانه کاتبو نا فاریپا ته ماشا که رمی که رابه ر ناپو و په که که جه کومه له و مرقفو کورځینه درقسېشا که رځه بی، وه لی گرځو چېوبویه نه په نه واز هه ن، نېمه فاریپای ویری و ههستی و دېدگا ویرییه کا و هه پاسه جه په یوه نییه کومه لپییه کا و به ها بناخه ییه کانه ته ماشا که رمی. چوونکه کورستانه نه جه ناستو پارادیگماینه فاریپ شورشه گهرانی روه شا دینه. به بی گومانپوه چی ۴۹ ساله نه که وېبه رځه بی، په یوه ست به هه ژمونه کاو پاکتاو که ری کولتووری، فاریپوی فره گرنگ روهش دینه. مرقفی کورځ که تاکو دما ناست وېبه رست، مادده په رهس، ناهومېډ و نه زان بی، خاوه نو دوورینی نه بی و بېنیراځه بی، پیک نه وزیابی، شه رمن بی و ته رسی، به لام چی ۴۹ ساله نه تاوانش نا تاییه تمه نییا فرېه ځو و جیپاتی ناځېشا کورځیو وهشکه رو، که فره ته ر به به ها نه ته وه ییه کا و هه ر پاسه کومه لپی گرینگی مځو، کورځی

فیداکار، جه سوور، خاوه نو رۆشنویریبوی به هاداری هەن. خاوه نو رۆهوشتی (ئەخلاق) هەن، پیراد هەن، خاوه نو رۆشنویری ئازاڭی هەن. کۆمەڵ بیهی و نەتەو بیهی کورڭیوی تازە ئاخېز ش کەرڭەن. بیهەن به خاوه نو دیدڭای و ویرلە ئازاڭی یوازەنە و دیمۆکراتیکی. پیمانەکی و لاتپارېزی بەرزى بیهنبوه، ئاستی تازۆ نیشتمانپەرورە سەرەشەوردان.

بەبى گومانە یاگبوه که مرقف به جوانی تاوق فاریایش چەنە وینۆ، بابەتو ژەنى هەنە. چوونکی ئازەو ژەنا، راسی کۆمەڵی چینی بۆ، نیشانش مئوق. ئەر سەر و ئی بنەمئ تەماشاش کەرمی، به خاسی وینەى که ژەنى کورڭە و هەپاسە کۆمەڵۆ کورڭی جه راو رابەر ئاپۆی و پەکە کەپۆ جه وپیارو کە سایەتی و نەتەوینە فاریایش سەرەرە ئامان و زانیۆ که چنە وەلی کۆتېنى. ئازەو ژەناو کورڭی جه رۆوبوی پېسە و ئارقینە به بهراورڭ چنى ۴۹ سالۆ چپۆهتەرى، فاریای و وەلکۆتېوی وەرچەمش به ویشۆ دپهەن. ژەنۆ کورڭی ۴۹ سالۆ چپۆهتەر نەتاوی یانەو وېشەنە بزپۆره و بەشدارق کۆششى بۆ، ئارق به واتاتەرىن شۆرشو ئازاڭی راو بەرۆ، جه ئاستېوی بەرزەنە دلی جۆش و خرۆشینە هەنە و وېش رېک وستەن. جه ئاستو پېشەنگینە بەشدارى ژىواى کۆمەڵی و پامیاری بپینە. پارینای گۆهەرییش رېکوستەن و به شېبوی وپسەرانە رېکوستەى وېش رېکوستەن. دیدڭا و دپهەى ژەنېش سەبارەت به ژىواى و کۆمەڵی فاریپوی فرەشا سەرەرە ئامان. وەلتەر

كۆمەلە ھەرىپاسە پېيى كورژ واچى " ياگۆ ژەنى ئىنا يانەنە"، بەلام ئارقا وېش ياونان راسىبو كە پىيا و كۆمەلە جە چېرو پراۋبەرىي و ھەر پاسە فەرماندارىي ژەننە مژىوا. ئەنەياۋى و رىكۈستەي ژەنى، باۋەرۋ ژەنا بە وېشا، جەسارەت و فىداكارىي ئاژېشا دىسان سەر جە نو ژىۋاى مژناسنۆۋە [ئەز نەو ژىۋاى شناسنۆۋە]. سەرۋ ئى بنەم پەيوەست بە ژەنى، راسىي ژىۋاى ئاژاژىي سازىق و كەسايەتپىۋى ئاژاژ و تازە و چالاكىپىۋى دىمۆكراتىك وەش بو. ژەنبوۋە ئاژاژە و پىيىۋى ئاژاژ پەنەمىياۋا.

يۇچا بابەتا كە گرنگە ھەنە جە كەسايەتى و كۆمەلەق كورژىنە پوۋەشدىنە، مژارو پەخنەي و وەشپىيەي كەش و ھەۋپىۋى پەخنە ئامىز ھەن. كەسايەتى تى و وشك و جەنگەران وېش لاۋەنپىان و كەسايەتپىۋى پەخنەگېر كە جە وېش پەخنى گېرۋ، درۋسبىيەن. بە پىشەنگى رابەر ئاپۆۋى و پەكەكەي، نىرو پەخنەي و كلتوورپىۋى پەخنەگېر پەرىشسانان. جە ژىۋاى و كۆششەنە مرقۇبىۋى نەرم و نىپان و ئەنەياۋا كە تاۋق كەمو كۆرپىيەكا و ھەرىپاسە ھەلەكاۋ ژىۋاى وېش وىنو. رابەر ئاپۆۋى كاتىبو جە وپىرژەي پەخنى گېرۋ، جە بارەو راسىي "مرۋقېۋى كەرۋ، كە بەبى يەك و دوى سەرۋ كەرگېۋى ھامساكە و وېش كىشۋ، بەلام پەي ي و پەي ئاژاژىي، بە پادەو سەرەچەنپىۋى كۆششەنەكەرى"، ئىسە مرقۇبىۋى درۋس بىيەن، كە چنى ھامساكاۋ وېش يۇگېرۋ، گىرەتكا ۋلاتەكەش چارەسەر كەرۋ و سەبارەت بە ئاژاژىي گىفتوگۆ كەرۋ، وېش رىكوزۋ و پىۋەرە

چالاکییی کهرا. پی شہوازی، رپوشت و ژیوای و کوششو
مرقو کورڈی فاریپوی پھیگیرانہش سہرہرہ نامان. جہ وپیارو
کہ سایہتینہ نہنہ یاوپیوی کۆمہ لایہ تی و ہہستو و ہرپرسیاریش
فرہتہر پہرہشسانان. پہنہواز ہن گرڈو ٹانہشا پیسہ و
مرقہوی تازہی، کۆمہ لہوی تازی، نہ ژناسہ کریا.

بہ بی گومانہ راسی رابہر ٹاپوی چارہ نویسو ئی فاریایا و گرڈو
ٹا پرنسیبا و پیماننا جہ کۆمہ لہنہ دبیارپی کہرا. پی بۆنۆ پیسہ و
گۆرہ تہرین و ہ لکۆتہ ی ئی ۴۹ سالہ یہ، پہنہواز ہن مرقف
راسی رابہرایہ تی ٹاپوی وینو کہ کۆمہ لۆ کورڈی جہ ٹاستہوی
بہرزنہ پہسہ نیش کہرا و ئارقچ جہ گرڈو جہ ہانینہ و ہ لآ
بہیہنۆ. رۆشن و ٹاشکرا ہن کہ پہ کہ کہ ژلہوی رابہرایہ تی
ہن؛ جہ چوارچہوہ و ویرو رابہر ٹاپۆینہ ساز بیہن، و ہ لآ
کۆتہن و ویش بہ ئارقوی یاوانان، گرڈو رپہگہز و پیمانہ کاو ویش
جہ رابہرایہ تیوہ ہورگہرتہنی، گہنجی و رۆشنویری کورڈی جہ
کہ سایہ تی رابہر ٹاپۆینہ رابہر پیوی ٹازاڈشا رپکوستہن و پی
شہوہ گرنگتہرین و ہ لکۆتہ ی تاریخیشا ئارڈہنہرہ میڈان.

جی چوارچہوہنہ بہرکۆتہ ی رابہرایہ تی رابہر ٹاپوی خاوانو
تایبہ تمہنی نہتہ وہی ہن، پۆکہ ی نہنجام و وہرہنجامہوی
پی جۆرہشہ چنۆ بہرگنۆ.

رابہر ٹاپۆ پھی پہرۆکہ رڈہ ی بۆشایی نہرکو سہرکردایہ تی
رابہری ژلہوی شۆرشگہرو تورکیہ ی ماہیر چاپان، دنیز

گەزمىش و ئېبراھىم كاپاكايا جە نۆرۈزۈ ۱۹۷۳ يىنە سەرھۆردايش دەسپەنەكەرڈ. دما تەر جە كورڈەسانەنە كۆنىشتېبوش رېكوسىت، پەكەكەش سازدا و پېسە و رېكوزىپوى پەى وىروزىتەيۆ شەھىد(حەقى قەرار) نامېش نرىا. جە سەرەتاو مانگۆ جوولائو ۱۹۷۹ يىنە كە رۈەو وەرکۆتى مېيانى لىوا، دما تەر جە لۆبنان جە لاو فەلەستىنىيەكاو مەزىيارە، دژو رژېسى سەرۈزى و فاشىستو ۱۲ و سىپتەمبەرى پەكەكەش كەرڈ بە پارتىپوى گەرىلايى. جە بنەمانە يەكەمىن پېئابىپەى (سەرھۆرداى) رابەر ئاپۆى، بۆ بە مەلامەتو وەشكەرڈەى و ئەنەياواى جە تىپۆرى و ھىلى ئايدئۆلۆژى - پامىارىيى، دوەمىن پېئابىپەى (سەرھۆرداى) پەكەكەى جە بناخەو وېشەنە لکەمئۆ بە وەلۆستەى ھىلى سەرۈزى و گەرىلايى. ئا دوە قۇناخە جە بنەمانە چوارچېوبوى نەتەوھىشا ھەن، بەلام جە دىڭگاو كورڈەسانىيەنە و سەرۈ بنەماو ھىلق مرقۇبابەتى، واتا و گرىنگى كۆمەلىيىشا ھەن.

بەبى گومانە بەركۆتەى رابەرايەتى جە قۇناخۆ ئىمراىنە، بە فاپرايى جە پارادىگماينە دەسپەنەكەرۆ، ئانە بۆ بە ئەئابىپەى يەرەم. دىپار ھەن كە پەى وەلكۆتېوى چامەنى وىرىي، نەخشو وراى سۆشىيالىزىمى بونىاتىرايى (سۆقىەت) گرىنگ ھەن و ھورووژمو پىلانگېرى مېيان-نەتەوھىپچ دىپار ھەن. سەرەتاو ۱۹۷۰ ئا گرىقتى كە جە وەرانوھرو گەلو كورڈىۆ بېنى، كۆتى دلى وەرکۆلېوى رەخنەگېرانەى، ئى جارە جە وەرانوھرو

گرفته کاو تەمامو مرقۇفایەتی وەرکۆلپوی رەخنەگېرانە سەرەشھۆردا. پى جۆرە، يەرەمىن جە ئەڭا بېيەى رابەر ئاپۆى، گەرڭوونىي و جەھانىي بى. كاتبو نەتەوگەرايى كۆنەپەرەس گەرەكش بى رابەر و ئازاڭيى كورڭى بېھەژمون كەرۇ، ئى جارە رووبەر و رابەر يەتبوى بىۆ، كە راو ئازاڭيى و رزگار بېش بە گرڭو چېردەسە كا نىشاندىنە.

ئاشكرا ھەن، كە چەمكى دەسنىشانكريا جە يەكەمىن بەركۆتەى رابەر يەتینە (ئەرەگېرى ھەن)، چەمكى سەرەكېي جە دوەمىن بەركۆتەینە (گەريلايى ھەن)، چەمكى سەرەكېي جە يەرەمىن بەركۆتەینە (دىمۆكراتىك-بېيەى ھەن). وەلكۆتبو كە جە وپيارو تىۆورى و بەرنامەینە سەر و بنەماو "كورڭدەسان ئەرەگېريان" وېش نىشانمڭو، بە پائەرەگېرتەى سەر و (مدرامانو گەريلايى) وېش بە ھېلق ستراتىژىكى و تاكتىكى ياونا، بە پائەرەگېرتەى سەر و (چارەسەرى دىمۆكراتىيانە) جە وەرانوەر و پىلانگېرى مېيان-نەتەوەيىنە، جە لىوۆ تىۆورى و تاكتىكو كۆشى، جە لىوى تەرۇ شېوازى تازق چارسەر و پەرسق كورڭبىش روەوستە. جە ھەل و مەر جو مۆدرنىتەو سەرمايە دارىینە پەى چارسەر كەرڭەى پەرسق كورڭى، ئى شېوازى بە گونجىياتەرە وىنىق و ھەر جە سەرتاوە بە چارسەر و پەرسق ژەنى، مۆدىلو چارسەر و گرفته كۆمەلايە تىيە كاش نىشاندان.

رېبەر ئاپۇ، سەرو بىنەماو ئا وەرەنجاما كە ھەنى، كۆمەلەكا، ھەپاسە وەلكۆتە كۆمەئىيى و تارىخىيەكېش بەراورڈ كەرڈى. جە بەرو دەسەلاتى و دۆلەتىۆ، پېسە و راوہبەرىبوى گۆھەر و كۆمەلېش (وېراوہبەرىي ديمۆكراتىيانە) دەسنیشان كەرڈەن.

پېسە و وېراوہبەرىي بەرو دۆلەتى (كۆنفدرالىزىمى ديمۆكراتىك)، كە بە بەستەرو كۆمەلېوہ پەيوەست ھەن، پېسە و مۆدىلو چارەسەرى دەسنیشان كەرڈەن. (وېراوہبەرىي ديمۆكراتىك) ئەژناسناپو ھەن، سۆشئالىزىم كە سەرو بىنەماو پېنسىيو يەكسانى و پەشتگىرىكەرڈەى جە جېپاوازيەكا بۇنىاڭنرئانەرە، مەتاوق ئى بىنەمى جە راو ئەوہچۆسنای و دەسبەسەر كەرڈەى، يان بە راو دۆلەتى و دەسەلاتى پەيرەو كەرۆ. پۆكەى پاسە (سۆشئالىزىمى ديمۆكراتىك) ئەژناسە كەرۆ و پى جۆرە جە كۆششو ئازاڭبى و يەكسانىنە ناكۆكى مېيانو مەرامى و ئامرازو چارسەر كەرڈى، ھەماھەنگىي مەرامى و ئامرازىش پىكوستەن. سەرو ئا گرڈە بىنەمايا، جە وەرانوہرو (مۆدرنىتەو سەرمایەدارى) و (مۆدرنىتەو ديمۆكراتىكى) ئەژناسە كەرۆ، پەكەكەش جە ھېلق دەسەلاتدارى و دۆلەتى دوور وىستەنۆ، پەيوەست بە ئازاڭبى ژەنى و ژىوارى، كۆمەلگاش فاران بە پارتىبوى ديمۆكراتىك و سۆشئالىستىي، جە بار و دۆخو ئىمرالىنە، شۆنەما گېرتەى و ورتوئىنېو كە سەرو بىنەماو جە-وى-رەخنەگېرتەى قوول بېيەنۆ، جە لىوۆ بېيەن بە مەلامەتو

ئانەى پەكەكە سىستەم و دەسەلاتبە كە ھەن لا بڈق و سەرۇ ئى بنەمى دژو پىلانگېرى مېيان-نەتەوھى كۆششۇ وېش سەرۇ ھېلق سەرکۆتەى وەرۇ بەرق، جە لىوى تەرۇ سەبارەت بە گرڈو ئا گرتە كۆمەلايەتيا كە سىستەمۇ دەسەلاتدارى و دۆلەتگەرايى مەلامەتشا بېيەن و ھەن، تيۆرى و بەرنامە و ستراتىژو چارسەرى ديمۆكراتىيانە وەش كەرۇ. سەرۇ ئا بنەمى، پائازاڭى و پرزگارىي گرڈو بندەسەكاش نىشانە دىنە. پى جۆرە، رابەر ئاپۇ بېيەن بە نىشاندەرۇ پائو پرزگارىي پەى بندەسەكا و جەھانى. سەرئاو بەركۆتەيش پېسە و رابەرۇ چىنو ھەرمانبەراو نەتەوھو كورڈى بى؛ پېئابىيەى (سەرھوردای) يەرەم، بېيەن بە رابەرۇ گرڈو بندەسەكا. بەركۆتەى رابەرايەتى پەى كورڈا بېيەن بە مەلامەتو وەلكۆتبوى تارىخى، ئى جۆرە پەى گرڈو بندەسەكا بېيەن بە بەرھەمۇ وەلكەتبوى تارىخى. ھەژموون وەلكۆتەى رابەرايەتى وىنيق و سەدەو ۲۱ بۇ بە سەدەو رابەرايەتى رابەر ئاپۇى. ئى قوناخېچە دەسشېنەكەرڈەن.

بەبى گومانە پېئابىيەى (سەرھوردای) رابەرايەتى، تارىخو شۆرشو پاسى، دەسكۆتبوى بىچىنەى ئى ۴۹ سالىەى وېيەرڈەى ھەن، كە بە پېشەنگىي پارتىي ئېمە و گەريلاو ئازاڭىي رۇشا دىنە. رۇشن ھەن كە پارتىي ھەرمانبەرا و كورڈەسانى (پەكەكە) و پارتىي ئازاڭىي زەناو كورڈەسانى (پازك)، چالاكىي و رېكوسىي ھېلق ئاپۇي ھەنى. گەريلا بۇ بە

شېوازق ھېلقىلىق ملپتانلىق و فېداكارلىق، پارلىنبۇي پاسبىنە بە پېشەنگىچى (پەكەكە) ى و (پاژك) ى، پېسە و ژۇبۇي گەرىلاي پېسە و جەنگەربۇي فېدايى رېكوزۇ و بۇ بە پېشەنگ پەي پارىزناو گۆھەر و ژەناو گەلو كورژى. پارىزناي گۆھەر و گەلى و ژەنا بە راو گەرىلاي و ملپتانلىق فېداكارلىق، بۇ بە پېشەنگو پارلىق نېمە.

ئەر بە خاسى تەماشاش كەرمى، پېمانە و شۇرپىشگەرىي (پەكەكە) ى و (پاژك) ى ئاستبۇي بەرزشا ھەن و ئىنا سەر و ھېلقىلىق ملپتانلىق فېدايىو. چى ئانەيە كە نامبشا پارلىق با، جە بنەمانە چا پارلىقا كە ھەنى (جە چەپەرەو كە گېرە تاكو راسىرەو كەو جە ھانو ئارقى) فرە جېياوازى ھەنى و با بە پېشەنگ جە شېوازق پارلىق بېيەي تازەبىنە. ھەر پاسە راسىبو كە جە كەسايەتى گەرىلاو YJA-STAR و HPG ىنە سەر و بنەماو وزەو ئازاڭى- فېدايى نېشاندىران، جە تەمامو تارىخىنە چېبۇي پا جۇرە نەوئىيان. پەنەواز ھەن بە خاسى ئا ئازبچە وىنەي و چەنەش بېياومبىنە. جە كورژەسانەنە راسى پارلىق و گەرىلاي جە دلېنە نەشېبەن، بەرژەوام وھلى كۆتەن و پا جۇرە وېش بەروستەن. جە وەرانوهر و ئا راسىبىنە، جە دلېنە و جە بەرۇ چنە ھۆل پەي وى نەرسەپناي بېيەبو، ھېچ ھېزبو نەتاوانش راسى پارلىق و گەرىلاي و ئانەي كە گۆھەرەكەش ملپتانلىق فېدايى ھەن، دلېنەبەرۇ.

وھلئەر، باسو ئانەيە كرىا، كە شۇرپىش وئەوئىواي نەتەوھىي، كە جە سالىكاو نەوھىنە دەسشېنەكەرژ، پەي نەتەوھى

دیمۆکراتیکی و کۆمهڵۆ کورژی گرنگ هەن. ئانه یچ یق چا دەسکۆتا هەن، که بەرژهوام ههژموونو وېش هەن. هەر پاسه ئانه ما دەسنیشانکه رژ، که چی قوناخېنه شۆپشو ئازاډی ژهنی ئینا لاو سهری گرژیشاوه. ئا دوه شۆپشه با به کهرژههیکه رژهی راسی ناپۆی و رۆو ئارۆی جه شۆپشو ئازاډی وهرنیشینه وېش بهروزو. بهتایبیهت شۆپشو ئازاډی ژهنی، پېسه و ئازاډیپوی راستهقینهی و ههژموونی تاریخی، پېسه و راسی شۆپشگهری هەن که بهرژهوام مژیوق.

پامیاری و هۆشیاری پیاوی دهسه لاتداری، پېسه و دهپهندهتهرین میتۆدو نهوه چۆسنای، ئالۆزی و قهیرانق سیسته مو مؤدرنیته و سهرمایه داریش ریکوسته ن. ئا ئالۆزی و قهیرانه بهرژهوام قوولتهری ببیپنوه. وهر و ئانهی که چپردهسکی وهلتهر جه گرژی ژهنی، دژو ئی سیسته مییه کۆششو ئازاډی و یه کسانوی وهلی وزانی. پېسه و گه لو کورژی، ژهنه کبچ جه وهرانوهرو سیسته مو سهرمایه دارینه دژایه تی نیشانمدا. جه ته مامو جه هانینه چالاکوی و ریکوسته ی و ئه نه یاواوی ژهنا وهلی گنۆ. جه ئارقونه فره و ئانبشا که سهرو ئی باوه رپوه هه نی و په سه ی شا که رژهن، سه ژه و ۲۱ ی سه ژه و ژهنان، ئی راسیه یچه رۆبه رۆ په ره مسانۆ. به بی گومانه جه کۆششپوی چامنه نه ژهنۆ کورژی و ژلپوه و ئازاډی ژهنی ئازاډی جه ناستپوی پېشه نگه نه یاگی وېش گه رتېنه. جه ئارقونه ژلپوه و ژهنا و ئازاډی و کورژه سانی و شۆپشگه ره کا و ئازاډی

که به پېشه‌نگی ئاډېشا وه‌لی گنق، وه‌لی گرځینه ژهنی په‌ی
گرځو مرقفایه‌تی چېرده‌سی با به‌سه‌رچه‌مه‌و سرووشی و وره‌ی
و تیخی؛ کوشش و کوشیای جه‌ کورځه‌سانه‌نه‌ جوش و خروش
و هومېډپوش به‌گرځی به‌خشان.

به‌بی گومانه‌ وهره‌ ئانه‌یه‌ که ژلپوه‌و ئازاډی کورځه‌سانی به‌
شېوازېوی رادیکال وېش جه‌ سیسته‌مو پېیاسالاری برقره‌،
جه‌ دؤر به‌رو ژهنی ئازاډېنه‌، به‌مه‌رامو ژیوایېوی ئازاډی، راش
په‌ی چېبوی پاسنه‌ی وازه‌ که‌رځېنه‌. رابه‌ر ئاپۆ هه‌م قوولې
سیسته‌مو بنده‌سی، که‌ سه‌رو ژهنېره‌ سه‌پیان، به‌ جوانی
نیشانه‌ش دان، هه‌میچ جه‌ شېوازه‌ و ستراتیژنه‌، به‌رنامه‌ و
تینۆری و ویره‌نه‌ رزگاری ژهنېش به‌ شېبوی به‌ هېز وه‌لی
وسته‌ن. وهره‌ ئانه‌یه‌ جه‌ کورځه‌سانه‌نه‌ شۆرشو ئازاډی ژهنی
بنه‌میوی تینۆری به‌هېزه‌ش هه‌نه‌، خاوه‌نو به‌رنامه‌ی رۆشن
و ئاشکرای هه‌ن، خاوه‌نو تاکتیکی و ستراتیژی و کرځاری
هه‌ن، که‌ پاسی وېش سه‌له‌منان. PAJK, KJK و YJA- STAR
خاوه‌نو ئه‌زموونېوی گۆره‌ی هه‌نی، که‌ جه‌ بار و دۆخېوی
زه‌حمه‌ته‌نه‌ به‌ ده‌سشا ئاورځه‌ن. یو چا ده‌سکۆتا
که‌هه‌ژموونېوی فرش هه‌ن و گۆره‌ هه‌ن، کوششېوی
ئه‌فسانه‌یی هه‌ن که‌ به‌ درېژایی ئی ۴۹ ساله‌یه‌
به‌ده‌سشئارځه‌ن. ئیسه‌ یاوان به‌ رادېو پېسه‌و ژلپوبوی
وه‌لکۆته‌ی دلې گرځو مرقفایه‌تینه‌ وه‌لاو بېه‌نو و شۆرشو
ئاډاډی ئاپوی به‌هیچ شېبو تېک مه‌شو. به‌ ئازاییۆ متاومی.

واچى، ئاقۇناخى كە دەسشېپەنە كەردەن، جە ئايەندەپچەنە
بە تىنتەر بەردەوامە كرىقۇ.

بەبى گومانە مدرامانو ئى ۴۹ سالىە يە بۇ بە مەلامتەپو پەي
سەركۆتپوي گۆرەي. وىدەسۆدای رېفۆرمىزمى و ملكەچى كە
مەلامتەپاكتاوكەردەي ھەنى. مدرامانو ئى ۴۹ سالىە يە سەرو
ھىلقۇ قارەمانىيۇ ھەلۋەستە و فېداكارىپوي مدرامانە
كولتوورو ھەرگېرىش رېكۇستەن. ئا كورڈە كە راپەر ئاپۇ
رەخنەش چنە گېرى و بە ھىچ شېبۇ ھەنگامبە پەي ۇلاتى و
پەي ئازاڭى ھۆرنە گېرى، بېيەن بە وىبەردە و بە دەيان ھەزار
ملىتانقى سەرو ھىلقۇ فېدايىۇ ھەم مۇيوانى و ھەمىچ جەنگ
كەرا، راسى گەلبوي تازە بەركۆتەن. سەرو بنەماو ھىلقۇ
فېدايى جە كورڈەسانەنە ھەنگامى شۆپشگەرانى و
ۇلاتپاربانى بەرتەرى بېيىنى. راسى مرقۇبوي ۇلكۆتە ھەن
كە جە ئاستو ۇلاتى و كۆمەلىنە وېش ۇرپەرس وىنو، سەرو
ئى بنەمى وىر كەرقوۋە و كۆشش كەرقۇ.

دېيار ھەن كە پەكەكە جە ھىلقۇ ئازاڭىنە چنە ژۇبۇپوي
قارەمانانە بۇ، پا رادەپچە جە وپيارو نەتەوۋەيىنە ژۇبۇپوي
قارەمانانە ھەن. زىپاتەر جە پەنجا ھەزار گېبابەخشى
(شەھىدى) قارەمانبش ھەنى. ئا كۆشش و ھەنگامى كە
ئەنجامشۇپى، ھىچ رېكوزىپوي تەر نەتاوانش و مەكەرۇشا،
جە دژو كودەتا سەروازىبە فاشىستىيە كۆ ۱۲ و سېپتەمبەرى
سەرو بنەماو (مانگېرتەي تاكو مەردەي)، جە ۱۴ او جوولواو

۱۹۸۲ مدرامانپوی گۆرهو زیناناش رپکوستهن. هه ریاسه چا سه رده مه نه که هیچ رپکوزیپو نه تاوی هه نگامبوه بنیق، په که که هه نگامی گه ریالیپوق ۱۵ و ئوگستیش هورگه رته و سه ریچش وسته. جه دژو هوروژمو گرڈ لایه نه کاو حکومه تی فاشیستی و هوروژمو پیلانگه پری مبیان-نه ته وه پی، ۲۴ سائه و په که که ی گه لو کورڈی مدرامانش که رڈ. کوڤ و پوخت، متاومی و اچی مدرامانی تاریخی زینانه کا و هه لمه تی گه ریالیپوق ۱۵ و ئوگستی جه دژو پیلانگه پری، کولتوو رو مدرامانیش به قاره مانپوی پته وو و هس که رڈ. به جوربو که هیچ هیزیوی تهر نه تاوی ئی گبیانو مدرامانه یه مارق و کولتوو رو مدرامانی دلپنه به رق.

ههر پاسه کۆششو ۴۹ سائه و رابه رایه تی و په که که ی جه کورڈه سان و تورکیه و وه رکۆتی مبیانی و جه هان، په ی وه لکۆته ی رامیاریی راش که رڈو، که گرینگ و یه ک لاکه ره بی. رۆشن هه ن که ئا قه واره رامیارییه و کورڈی که جه پانیشتو کورڈه سان و هس ببیه ن، ئهر به شبو چی پاسییه یچه نه بو، به بۆنه و هه ژموون و کۆششبو ی وهس ببیه ن، که په که که درق سس که رڈ. برپو که سئ ئینه یه په سه ن مه که را و سه رو ئی بنه م گه ره کشانه پاسییه کا بپچه وانه که راوه، به لام ئینه پاسیو هه ن. ئی قه واره په ی جه نگکه رڈه ی دژو په که که ی وهس ببیه ن و دۆله تو تورکیه ی پی شپوه (ئهری) ش که رڈپنه. جه لیوی ته رۆ شۆرشو ئازاڈی وهرنیشتی پپسه و وهره نجامو

كۆششۇ پەكەكەي وېش ئارقى ياونان. ئاشكرا ھەن كە ئا شۆرپشە بەرھەمو ئا وېس سائە كۆششەي ھەن، كە رابەر ئاپۇ چاگەنە راوەش بەردەن، جە چېرو ھەژموونى ويرو رابەر ئاپۆينە سەرو پايۇ مدران و ھيلىق مۇدرنئىتەي ديمۇكراتىكىش بە بنەما گېرتىنە. جىباواز چىنېشا، پەكەكە جە شەنگال تاوانش جە ھورووژمو چەتەكاو داعشى وەرگېرق و وېسەرىي ديمۇكراتىكو كۆمەلۇ ئىزەدىا وەشكەرۇ، ھەپاسە جە مەخمورۇبى بە سەنگەربو جە وەرانوھرو ھورووژمو چەتەكاو داعشى ھۆلېر و پانىشتو كورڈەسانىش پارېزنا. ھەر پاسە كۆششۇ پەكەكەي جە سەرنىشتو كورڈەسانى، بە وەلۇستەي شۆرپشو ئەوۋەژىواي نەتەوھيى، كۆمەلۇ ديمۇكراتىكەش وەشەكەرڈە.

ھەژموونو رابەر ئاپۇي و پەكەكەي جە توركيە و وەرگۆتى مېيانى و جەھانەنە، پېسە و تارى و كرڈارى دوەلايەن ھەن. ھيلىق سۆشئاليزمى ديمۇكراتىكى و تىئورى مۇدرنئىتەي ديمۇكراتىك كە رابەر ئاپۇ وەلېش وستەن، رۇبەرق پەرە مسانق. پارادايىي تازەو رابەر ئاپۇي بە مەلامەتو ئا تاييەتمەئىيەيە كە سەبارەت بە بەراورڈكەرڈەي تارىخىي ھەنش، بەرڈەوام ئانېشا كە پەسەنش كە راروۋە پەرەتەساي ملا. بە تاييەت ھەژمونش سەرو رۇشئوئىرە توركا و عەرەبا فرەتەر بۇ و جە ناستېوى جەھانىنە وەلۇ گنقو. ھيلى ئاپۆيە ھەپاسە كە جە كورڈەسانەنە وەلۇ گنقو، جە توركيە و

وهرکۆتی مبیانی و جه هانیچه نه دهروازبوی تازهش کهرژدهنۆ. به تایبتهت جه و بیارو تاریخینه، جه و بیارو مرقفایه تینه چن روانگبوی ویری جیباوازی با، گژدش وهرچه م گهرتبی و که لکش چه نه هورگهرتبی، دژه-تیزبوش (سه ننتیز) ریکوسته ن. نینه یچ مه لامه تبهو هه ن په ی ئانه ی گژد که س و بش دلپشه نه وینۆنبوه و په سه بشا که رۆ.

رۆشن و ئاشکرا هه ن که شۆرشو ئازاڭی کورژدهسانی به شپوی نه بریان جه شۆرشو تورکیه ی دیمۆکراتیکی.

کۆششو ئازاڭی کورژدهسانی جه هه ر لیوو تایبتهتمه نی کۆششو دیمۆکراسی تورکیه ییش جه دلی و بشه نه یاگی کهرژدهنۆ. به کوڵ و پوخت ئازاڭی کورژدهسانی و دیمۆکراتیک بیهی تورکیه ی پبسه و گوشتی و ناخوونی کۆتبی دلی هه نترینی. په یوه نی مبیانو ئاڭبشا په یوه نیبوی ستراتیژیک هه ن. وهر و ئانه یه جه کورژدهستانه نه چنه سه رو نامۆ ئازاڭی وه لکۆته ی وهش ببیه بو، جه هه مان کاته نه ئانه یچه په ی دیمۆکراتیک ببیه ی تورکیه ی بو به مه لامه تو وه لکۆته ی. ئا دۆخه جه گژدو وهرکۆتی مبیانی و جه هانه نه به هه مان واتا هه ن. فۆرمووله و (کورژدهسانی ئازاڭ، تورکیه ی دیمۆکراتیک) به هه مان شپوازه په ی وهرکۆتی مبیانی و جه هانیچ بو. به ئازاڭی کورژدهسانی جه وهرکۆتی مبیانی و جه هانه نه، دیمۆکراسی راسته قینه وه لی گنۆ. ئی دۆخه به تایبتهتمه نی گرفتو کورژدیو به سیان، که بابه تبهو هه ر بمیه و جه هانییه

هه‌نه. جه وپارو هیلق ئازاڭیوه، هه‌ر وه‌لکۆتېو جه کورڌه‌سانه‌نه پروه‌بډق، پاسه‌وراس جه وه‌رکۆته‌ی مبیانی و جه‌هاننه‌هه‌ژمونی وېش درۆسکه‌رق.

به‌بی گومانه‌ره‌هه‌ندی ئایدئۆلۆژی به‌شېوبوی ئه‌رېنی په‌ی بار و دۆخپوی چامنه‌یه‌ پا‌که‌رقوه. جه وپارو پامیارچه‌نه‌ جه کورڌه‌سانه‌نه‌ لاوازی ده‌سه‌لاتو ئه‌ره‌گېری دۆله‌ت-نه‌ته‌وه‌ی پاسه‌وراس هه‌ژمونی قوول‌سه‌رو دۆخو پامیاری وه‌رکۆتی مبیانی و سیسته‌مو مؤدرنیته‌و سه‌رمایه‌داری منیۆره. جه کورڌه‌سانه‌نه‌ به‌ لاواز بېیه‌ی ده‌سه‌لاتداری ئه‌ره‌گېر-قېکه‌ری، جه وه‌رکۆتی مبیانی و جه‌هاننه‌ پېسه‌و لاوازی سیسته‌مو دۆله‌ت-نه‌ته‌وه‌ی وېش نیشانمډق. چی ۴۹ ساله‌نه، په‌که‌که‌ تاكو ئاستېو تاوانش جه کورڌه‌سانه‌نه‌ گورزېو ئۆ لاشه‌و خبیانه‌تکاری بډق، هه‌ریاسه‌ ده‌سه‌لاتداری فاشیست-قېکه‌ری لاواز که‌رق، به‌ جۆرېو که‌ تووشو وریای بو. رۆشن هه‌ن که‌ ئی ئاژه جه‌ تورکیه‌ی دیکتاتورپي فاشیست-ئۆلیگاریشه‌نه‌ به‌ جدی لاوازش که‌رڌه‌ن و فاشیستی -AKP MHP یش پوه‌و مه‌ریای به‌رڌه‌ن. جه وه‌رکۆتی مبیانینه‌ گورزېوی جدیش جه‌ نه‌ته‌وه‌په‌ره‌ستی دۆله‌ت-نه‌ته‌وه‌ی دان، که‌ سه‌رمایه‌داری درۆسکه‌رڌه‌ن. قوناخو مدرامانو گه‌لی که‌ به‌ "وه‌هاری عه‌ره‌بی" ئه‌ژناسیینه‌، ئه‌ر فره‌یچ نه‌بو، هه‌ر پي ئاژېوه‌ په‌یوه‌ست بی. ئه‌ر واچمی مدرامانو گه‌لو کورڌی دژو سیسته‌مو ئه‌ره‌گېر-قېکه‌ری، جه‌ لاو عه‌ره‌به‌کاوه‌ پېسه‌بی.

سەرھۆردايېۋى دژو دىكتاتورى دۆلەت-نەتەۋەى وبش نيشاندا، نادرۇسما نەۋاتەن.

مروق مئوق ئى ئازى جە جەنگى جەھانىي يەرەمەنە وىنو، كە سەرمايە دارىي جەھانى جە ۋەركۆتى مېيانىنە ۋەشش كەردەن. پى مەرامى، سائق ۱۹۹۰ى گەرەكشاپى بە ئۆپپراسيۋنو (ھېزە پۆلايىنە كا) جە پانىشتو كورڈە سانىنە، پەكەكەى ۋەر گېرا و جە سەرنىشتەنە دۆرەش بڈا و تەنگە تاوش كەرا. كاتېو گەرەكشا بى جە ۋەركۆتى مېيانىنە دەسۋەرداي كەرا، گەرەكشا نەبى پەكەكە چى ئالۇزيا كە جە ھەربمەكەنە ۋەشى با كەلك ھۆرگېرۇ، ھەر پاسە نەبۇ بە مەلامەتېو پەى ئانەيە كە جە گرڈو كورڈە سانىنە ۋەلابقوۋە و جە ھەربمەكېنە شوقشى ديمۆكراتىك پوۋە نەئۇ. گرڈ زانېنى كە پىلانگېرى مېيان-نەتەۋەىي بە بۆنەۋ ئانەيە پوۋەشدا و دۆلەتو توركېەى سەرو بنەماو بە دەسۋەرداي رابەر ئاپۆى ، ھامكارىي ئەمەرىكايىش كەرد، تاكو دەسۋەردارو بەغذاي بۇ. جە پاسىيەنە جە ھېزو راپوۋبەرىي رابەر ئاپۆى تەرسېنى. كاتېو رابەر ئاپۆ بە شېۋازى كرڈارىيە (ھەربمەكەى) راپوۋبەرى، ئەمەرىكا نەتاۋى دەسۋەردارو بەغذاي بۇ. جە دۇخېۋى چامەنە چانەيە تەرسى، كە پەكەكە جە پانىشتو كورڈە سانى و ئىراقەنە بەھېز بۆۋە؛ ۋەرو ئانەيە پىلانگېرى مېيان-نەتەۋەىيشا دژو رابەر ئاپۆى دەسپەنەكەرد.

په که که به کۆششو وېش جه وه رکۆتی مېانینه دهسه لات و
هر پاسه ستاتۆ (دۆلهت - نه ته وه) ی ئه ره گېریش لاواز
که رډهن و وسته نش چېرو پرسپاری، که سیسته مو
سه رمایه داری جه هانی به مه رامو ده سه وردای جه وه رکۆتی
مېانینه وه شش که رډه بی. به لام تا کو ئیسه نه تاوانش ئی
ده سه وردایه که جۆرېو جه دما کۆته یی هه ن به ته مامی
دلېنه به رق. ئینه یچ وه رو لاوازی په که که ی هه ن که به
شېوازی خاسه نه تاوانش هیلق ئاپۆی به ته مامی وزق
وبیارو کرډه ییکه رډه ی. جه پاسینه هورووژمو پیلانگېری
مېان-نه ته وه یی دژو رابه ر ئاپۆی، پی مه رامی روه ش دان. به
نه نه یاوا ی چی پاسیا، متاومی لاوازیه کا په که که ی لابه رمی و
هه ژموونو کۆششو وېما دلی کۆششو وه رکۆتی مېانی و
کۆششو دیمۆکراتیک که رډه ی جه هانی زیاتهر پا گېرمېره.
کۆششو په نجا ساله ی وه لکۆتېوی چامنه ی رۆشن و فره ش
نیشانه دان.

ئەرکەو ئېمە جە پەنجاھەمىن سائەنە

پېسەو ژېھەي و گەلى و دۆسەكاما، بە ھەلمەتق "كات کاتو ئازاڭى ھەن" گىنى دلى پەنجاھەمىن سائو رابەرايەتتى و پارتى ئېمە. پى ھەلمەتتى، گەرەكمانە ستراتىژو جەنگو گەلى شۆپشگەرى رەو سەرکۆتەي بەرمى. پەي ئانەيە، گەرەكمانە فاشىزمو AKP- MHP ورنى و سىستەمو گوشەگىرى و ئەشكەنجەو ئىمرالى تېك بڈەيى و مارمېش، بە مەرامو ئازاڭى جەسەيى رابەر ئاپۆي، كورڈەسانى ئازاڭ كەرمى، توركىيەي و ھەر پاسە وەرکۆتى مېيانى دىمۆكراتىزە كەرمى. ئەر بتاومى گرڈو ئا ئەزموننا كە ھەنېما بە پاسى و درۆسى بەكاربەرمى و بە شېبوى ئافرېنەر كۆشش راوہبەرمى، ئېمە ئىنامى سەرو ئا باوہرەيۈە مەرامەكاش بە ياگى مەرمى.

جى ۲۴ سائەنە مدرامانېو كە كرىا، تاواش تاكو ئاستېو پىلانگېرى مېيان-نەتەوھى تېك بڈق و گورزىوش وەنە بڈق. روى پاسەقىنق تايىبەتمەنىيەكاو وىرى پاكتاوكەر و پامىارىي دژەمرۆيى و فاشىستىيانەش بە شېبوى خاس ھۆرمالېنە. پەي راي گرڈىنى ئاشكرا بى، كە سىستەمو گوشەگىرى ئىمرالى بە چە شېبوو پەي گرڈ كەسبوى زەرەرش ھەن. پەجەب تەيب ئەردۇغان ئانە ۲۰ سالى ھەن بە مەبەسو سەروستەي پىلانگېرى ئەركدار كرىان، بەلام ئىسە جە وزە كۆتەن و رۈە مەرياي ملق. ئايا متاوق وېش بە وەھارى بېياونق؟ دىيار نېيەن و پېسەو مارى پېچى مودەرۆوہ. جە راو MHPيۇ

ۋېش سەرو پەياوھ ئاستەنۆ، ھەرىپاسە تايىبەتمەنى ئەرەگېرىي - پاكىتاۋكەرىي ھۆكۈمەت تەيىب ئەردۇغانى بە شېۋېۋى رۇقشەن و ئاشكرا ۋېش نېشانىدان. ئەمەرىكا ئەرەكۇ سەروستەو پېلانگېرىش بە ئاڭى ئەسپاران. بەلام جى مژارەنە چېركۆتەن. ۋەرو ئانەيچە پەيوەنى بەينىشا ئەر كورتماۋەيچ بۇ، تېكىشپەن. پى جۆرە شېۋازۇ سېستەمو پېلانگېرىشا لاۋازە بېيىنە ۋ ھۆرشىنىنۆ.

جە ۋەرانوۋەرو ئانەينە، كۆششېۋى سەخت و قورس راۋەبرىق و جە ماۋەى ۋېبەردەنە توۋشو زەحمەتېۋى فرەى بېيىنى. پى جۆرە ئېمەيچ دەسكۆتېۋى گرېنگما دەسوستەن. ۋەلى گىرڭ چېۋېۋىنە دەسكۆت و ئەزموۋنېۋى خاسما دەسوستەن و بەپاۋ پەنەۋازىيە ستراتېجىي و تاكتىكىيەكا، ۋېما تازە كەردەنۆ. ۋەرەنگارىبۇ كە ئېمە دژو داعشى راماۋست، ژېۋەو ئېمەش جە ئاستو جەھانىۋ ئەژناسنان و بە ئاستېۋى فرە خاس ياونان. چىن جارى پېلانەكى فاشىزمۇ (ئاكەپە و مەھەپە AKP - MHP) مەرىپىنى، كە چنى دۆلەتو ئەمەرىكاي و (پەدەكە) ھامكارى ھەنى، ئېمە پەى دلېنەبەردەى و رېشەكېشكەردەيچشا كۆشىيى. دمايىن جار سالقۇ ۲۰۲۱ى مدرامانى گۆرەو گەرىلا قارەمانەكا جە گارى و مەتىنان و زاپ و ئاقاشى) بە پېشەنگى ژەنا و گەنجا راۋەبرىا. ئاستو چالاكى گەلى و دۆسەكاشا بەرز كەردەنۆ. سەرنجامەنە ئېمە كۆنىشتەكى راۋەبەرىيما بە شېۋازېۋى سەركۆتى راۋەبەردى و

ئەركى و چالاكىي سألە كاما لىكېدىرئۆه. وانى گۆرېما چا چالاكيا هۆرگېرتى و ئامادەتەر جە وېبەرئەدى جە پەنجاھە مېن سألەنە راكۆتېيى. وەر و ئانە يە ئامادەكارپى و تىنق ئېمە فرەتەرى بېيېنى. پۆكەي متاومى زېياتەر كۆششكەرمى و دەر فەتېوى چامنە يچما ھەن.

سەرو ئى بنەمى وەل جە گرڈ چېويوى پەنەواز ھەن جە پەنجاھە مېن سألە و رابەرايەتى و پەكەكەينە. خاستەر و قوولتەر جە راسى رابەرايەتى بياومېنە، بە ھەژموونتەر و سەركۆتەتەر ھەنگامە بىنيەيى. ئېمە ئىنە يە جە چوارچېوھ و كورڈە سانىنە وەلى وزمى، ھەر پاسە جە گرڈو جە ھانىنە ئېمە ھېلق ئاپۆي بە گەلە چېردەسەكا بېياونى و ئا وزا رېكوزيى كەرمى و بە ئاستو كارا بېيەيشا بېياونى. چوونكە سەركۆتەي كۆششى و كۆشپاي و ياواي بە مەرامەكا ئى ئەركە يە پەيوەنىدار ھەن. بېياردايېوى راس و بە ياگە ئارڈەيش سەرو ئى بنەمى بق.

وەر و ئانە يە پەنەواز ھەن، ھەلۋەستە و وېما سەبارەت بە رابەر ئاپۆي وزمېنە وەر و پەخنەي و راسش كەرمېوھ. چانە يە كە پابەنى ھەنەي بە راسى رابەر ئاپۆي دلىنېي ھەنەي، بە لأم بەس ئانە وەسى نېيەن، بەر شدارىكە رڈەي راسى رابەرايەتى، بە ئەنە ياوايېو ھەن، كە جە ياگۆ وېشەنە بق و سەرو بنەما و سەروستەي راسى رابەرايەتى بەرگنۆ. بە لأم ھەلای سەبارەت بە راس ئەنە ياواي جە رابەر ئاپۆي و ھەر پاسە بە سەركۆتەي

به یاگه نارژدهی رابه رایه تی گرفتما هه ن. پا جۆره که په نه واز هه ن سه باره ت به راسی رابه رایه تی هه لوهسته ما نه که ره دن و پا جۆره که په نه واز هه ن، په یجۆریمما په ی نه که ره دن. ئاستو په یجۆره کایچما لاوازی هه نی. جه ئیسه نه که په نه واز هه ن به خاسی سه باره ت پانه یه هه لوهسته که رمی، په یجۆری که رمی و کرژاره کچما سه رو بنه ماو هیلق ئاپۆی با و چا بارۆ به اورژدکارپو که رمی. هه ر پاسه به پاو هیلق رابه ر ئاپۆی گرفته کاما چاره سه ری که رمی.

به لام ئېمه فره ته ر پېچه وانه و ئانه یه که پېسه و رابه ر ئاپۆی هه رمانه که رمی و شېوه و ئاژی په ی وېما بنه ما گېرمی، به پاو ئه نه یاوایی وېما هه رمانه و کۆششکه رمی و وېما سه پنی. به واتییوی ته ره سه باره ت به کۆششی هه ره وه زیبانه ی و ئه وه فارای دلی هه فالآو وېمانه، لاوازی هه نی. ئېمه سه باره ت به کۆششبو که مشیق دلی سیسته مېنه دژو سیسته می پاره بریقو، چنی ئه وه تاویای جه دلی سیسته مېنه هه له یاوینمېنه. ئېمه پا که سایه تیوۆ که هه نما بیعی به مه لامه تو چاره سه ربوی به هبزی (ئینه یچ جه که سایه تی ئېمه نه، ئا چاره سه ربی به رگنا، که هینق سیسته مینی و ئینامی شۆنق چاره سه ربوی ئاسانیوۆ و په له که رمی).

ئېمه شۆنق چاره سه ربی ئاماده کریایره گېلی، ئاماژی نپیه نی وېما مارنی و پۆشو خه ریکی بیعی و جه هه رمانه و کۆششه نه وچان درپژی نپیه نی. جه کاتیوه نه که په ی

چاره سەرى ديمۆكراتىيانەى پەنەوازىي بە سازكەردەى
سىستەمبوى ھېقى ھەن، ھەر پاسە جە وەرانبورە
سىستەمو دەسەلاتىنە كۆششېوى بەردەوامش گەرەك ھەن.
بەبى گومانە پەنەواز ھەن ئى ھەرمانبچە بە شېوازبوى
گونجىي كرىق. سەرو ئى بنەمى، پەى ئانەى جە سەركۆتەى
بېياومبەنە، مشىق وپما بە ئاستو كادېر-بېبەى و
نىشىمانپەرورەبوى شارەزاي (پسپۆرى) بېياونەى، پەى ئانەى
بتاوق شۆرشو راسىنەكەى سەروزق.

دېيار ھەن ئىنەىچە سەرو بنەماو جەنگوگەلى شۆرشگەرى و
بە باو ھەلمەتق «كات كاتو ئازاڭى ھەن» راوھېرىق. چى
چوارچېوھەنە پەى سەركۆتەى، ئا مەراما كە ئېمە پەى وپمە
نىئىنېمارە، فرە رۆشنى ھەنى. ئېمە فاشىزمو MHP- AKP
ورنەى. سىستەمو گۆشەگىرکەردەى و ئەشكەنجەى سەرو
ئىمرالى مارمى و ئازاڭى جەسەى رابەر ئاپۆى مسۆگەر
كەرمى. كوردەسانى ئازاڭ و توركىيە و وەرکۆتى مېيانى
دىمۆكراتى وەشكەرمى. ئانە ئەركبوى رۆشن و ئاشكرا ھەن. ئا
كاتە پەنەواز ھەن كۆششو ئېمە جە بەرو ولاتى و چوارپارچەو
كوردەسانىنە، پەى سەروستەو ئى ئەركا بق. پەنەواز ھەن
تەمامو ھىلى ئايدىئۆلۆژىيە و رامىارىبە و كۆمەلايەتتەى و
سەروازىيق كۆششو ئېمە و ژەنا و گەنجا پەى سەروستەى و
راوھەردەى ئى ئەركەيە وپشا تەرخان كەرا. پەنەواز ھەن

پلانه کاو وپما سهرو بنه ماو نا مه رام اوه بنیه یمپره و هه رکه س
ئه رکیو زیباتهر سهرو شان هیش وزق.

ئا وه پره سییه که ههن، جه راو مدرامانپوی گرڈ لایه نهی و
سهرو بنه ماو ستراتیژو جه نگو گه لی شۆرشگه ری راوه بریا.
رۆشن ههن به په یلوپوی جیباواز چینیه کۆشش روه و
سهرکه ته ی ملق. پی جۆره، ئیمه بهس به ستراتیژو جه نگو
گه لی شۆرشگه ری متاومی مه رامه کاو وپما پیکمی. په نهواز
ههن جه گرڈ یاگپوهنه کۆشش و کۆشیای ئیمه به پاو ئانه یه
بق و سهرو بنه ماو ستراتیژو جه نگو گه لی شۆرشگه ری بق،
په نهواز ههن ئا نه رکی سهرو شان و ئیمه گنا، به سهرکۆته یی
ئه نجامشا بده یی. جیباواز چینیه، متاومی به شپوازپوی
ته ره سهرکۆته ی به دیبارمی. مه کریق که ی په نه ما وهش بی،
به پاو ستراتیژو جه نگو گه لی شۆرشگه ری کۆششکه رمی و که بیچ
په نه ما وهش نه بی، به پاو ستراتیژوی ته ری کۆششکه رمی. کاتبو
یق جه ئیمه ئی ستراتیژی به بنه ما گپرق، ئه وی ته ره مه تاوق به
په نگیبوی جیباوازه هه رمانه که رق، یان کۆششکه رق. وهرو
ئینه یه جه پارتیینه لاوازی و دوه به ره کی درقس بق.

کاتبو جه یاگپوهنه کۆشش راوه بریق، په نهواز ههن هه م جه
مه رامو هه ئمه ته کی و هه میچ جه وپیارو رپبازنه چنی جه نگو
گه لی شۆرشگه ری یه کانگیری با. په نهواز ههن کۆشش و
کۆشیای شۆرشگه ری جه گرڈ یاگپوهنه به پاو ئا چه یه بق،
که په ی وه لوسته و جه نگو گه لی شۆرشگه ری په نهواز ههن و

به سەرکۆتەيش بېيانو. بەبى جېياوازى پەنەواز ھەن گەردو
کۆشى و ھەپاسە کۆشىش ئېمە سەرو ئى بنەمى بۆ و بەپا
ئا مەراما، ئا چېوا، کە جەنگو گەلى شۆرشگەرى پەى فراوان
کەردەى پەنەوازش ھەنى، پاوەبىيا. متاومى پى قسى کە بېپو
کەسى ماچا "جە ستراتىژو جەنگو گەلى شۆرشگەرى پەى جەنگ
ھەن، بەلام من کۆشى پىرپاگەندەى يان کۆشىش دلى گەلى
کەروو"، وپش چى ستراتىژەى دوور گېرو. گەردو کۆشى و
کۆشىش پېسە؛ کۆشى راميارى و سەروازى و ئايدئۆلۆژى
پەنەواز ھەن بەپا و ئا پەنەوازا بۆ کە ستراتىژو جەنگو گەلى
شۆرشگەرى گەرەکش ھەن و پا دىدگاوه رېکوزتەى دروس
کرىو، پاوەبىيو و بتاوق گنو خزمەتو سەرکۆتەى.

سەرو ئى بنەمى وەلى گەردىنە ھېزو گەرىلاى پالەوانو
کوردەسانى، گەردو ھېزى فېداىى گەرىلاى گنو ژېپو. گەردو
ئافەرىنکارىپو، ھەپاسە وردەکارىپەكى شېوازو گەرىلاى
نېشانبەدرا و پى جۆرە پېشەنگى پەنجاھەمىن سالى کەرو؛ جە
کەژ و کۆنە، جە دەشتەنە، جە شارەنە و جە ھەر ياگېونە
کە فاشىزمو AKP-MHP ى ھەن، سەرش ھورووم کرىو و
گورزش وەنە درىو و مازىش مارىو. پارىزناى گۆھەرو (زات)
گەلى پەرەش پەنە بەدرىو. کۆشى چەمدارى و گلېرۆکەردەى
زانبارىيا فرەتەر کرىو. چىکو دژمنى فاشىست و بکوژر ھەن،
چاگە سەرش ھورووم کرىو، دلېشەنە بەرىو و مرکنوشەرە.
ھەر پاسە روو و گەنجا ئو گەرىلاى بنىو، پەى ئانەپە فرەتەر

به شداری بق. ولاتپارېزى ئېمه، به پېشهنگى ژېبوه و نازاډى
 ژهنا و گهنجا، جه ههر چوار پارچه و كورډهسانى و بهرو ولاتى
 وېشا پهروهده كهرا و رېكوستهى وېشا تېوتول كهرا، سهرو ئى
 بنه من بهرداوام جه كوششه نه بق، به سهروستهى كوششى
 جقراوجورى جهنگو گهلى شقورشگهري و رېكوسته و گهلى
 بههېزتهر كهرق و ههژمونو وېش نيشانبډق. گرډو كوششو
 رېكوستهى كومه لى سهرو بنه ماو رېكوستهى و بهپاوانه
 بق، كه پهى جهنگو گهلى شقورشگهري په نهواز هه ن. هه رپاسه
 سهرو بنه ماو پارېزناى گوهرى وېش و لى وزق و مدارمانبوى
 گرډ لايه نهى شقورشگهري به هېزتهر كهرق. په نهواز هه ن ژېبوه
 ئېمه ژهنا و گهنجا، به شېوازېبوى سهركوتانى پېشهنگى ژېبوه
 كومه لايه تېي كهرق، سه بارهت به به شداريكه رډهى جه رپزهكاو
 گه ريلاي و وهرفراوان كه رډهى مدارمانى جه دلى ريزو گه ريلاي نه
 و ههر پاسه فراوان كه رډهى مدارمانى، بار وزا سهرو شانوه
 وېشا و به شېوبوى سهركوته به سه رهنجامش بېياونق.

گرډو كوششو پرؤپاگه ندهى و ياونهرو ئېمه په نهواز هه ن
 سهرو بنه ماو هه لمه تق په نجاهه مين سالى راوه بريق. جه لپوى
 تهرق سهرو بنه ماو هيلقو رابه رايه تى گهلى و دوسى په روهردى
 كريا، كوششى نايدنؤلؤزى به شېوازېبوى سهركوتى راوه بريق،
 جه لپوى ته ريقؤ پا راسيه به بېياوا، كه متاوا جهنگى دهروونى
 ماوا و پرؤپاگه ندهوى كارا و پاس سه بارهت به جهنگى
 شقورشگهري كهرا. جه وپيارو هؤنه رى و نه ده بينه، جه

په نجاهه مین سالنه هه لمه تیبوه گرنکه و کارا و کۆششبو دهسپه نه کهرق، جه لیوی تهرؤ دژو ئا هوروژمه پاکتاریی که کریا، سهرو کولتووری کۆشش کهرا، هه پاسه هوروژمه کی. ئاڈبشا پووچه ئی کهراوه. جه لیوی تهرؤ جه گرڈ بواریونه شۆپشی کولتووری بریقراوه، ئی مژاری په ی شۆپشو ئازاڈبی ئبمه فره په نه وازی هه نی.

مشیق چالاکی و کۆششی تیوری و په روه رده یی ئبمه جه ئاستو په نجاهه مین ساله و کۆششو ئبمه نه بو. په ی وه لاکه رده یۆ و وه لوسته ی شۆپشی رۆشنویری، که رابه ر ئاپۆی دهسپه نه که رده ن، په ی ئاماژه که رده ی کادپرپوی که په ی کۆششی گه رکبش هه نی، کۆششبو ته سه ل راوه بریق.

به بی گومانه یو چا کۆششه گرنگا و په نجاهه مین ساله و کۆششو ئبمه، کۆششو په یوه نییه به رینییه کا و هامپه یمانییه کا هه ن. کۆمیته و نوینه رایه تی ئبمه جه گرڈ یاگه ونه کۆششی دیپلۆماسی راوه بهرق، وه ئی گرڈ چهبوبینه په نه واز هه ن، چنی گه لو تورکیه ی و سووریه ی و ئیراقی و ئیرانی په یوه نیش بو و هامپه یمانی پیکبارو. گرنکه هه ن هامرا چنی پبوه ره هه مکاری کریو، پبوه ره هامپه یمانی ستراتیژی ئبمه با و هۆلبدا به هه ر شهبوازبوه ببیه ن، چنیشا هامپه یمانی کریو. وه ئی گرڈبنه چنی گه لاه و تورک، عه رب، فارس، ئه رمه ن، سریان و ئاشووری و تورکمانی گرڈو گه لاه هه ربمه که ی کۆششو په کی تی وه رنیشتی-مبیانی دیموکراتیک

دۆسه وه شه و بيسه كاما؛ گرڭو هېزه ديمۆكراتيو اوزه كاو توركيه ي،
ژېه و ژهنا و په نجه را و هه رپاسه گرڭو گه له چه ده سه كا
بانگه واز كه رمى، به يو گېرته بوى فره تهر و وه ره نكار بوى
شور شگه رانه ي به هېزته ر دژايه تى حكومه تو توركيه ي
فاشيسته AKP - MHP كرىق و جه په نجاهه مين ساله و
رپاه رايه تى و پارتى ئېمه نه فاشيزمو AKP - MHP مارمى و
نازاڭى گه لو كورڭى و توركيه ي ديمۆكراتى بنداڭ بنيه ي!

گرڭېشا بانگه واز كه رمى، سه رها وه ئى گرڭينه گه لى عه ره بى و
هېزه ديمۆكراته كه كا، شور شگه را و گه له بنده سه كى،
رېكوزيا كاو ژهنا و گه نجا، دژه سه رمايه داره كى و دژه
ئېمپرياليه كى وه ركۆتى مېباني، دژو ديكتاتورى دۆلّه ت-
نه ته وه ي و نو كه ره كاش و ده سه لاتداره كا به رى مدرا و پېوه ره
كۆششو ديمۆكراسى و نازاڭى كه رمى، هه رپاسه
كۆنفيديراليزمو وه ركۆتى مېباني ديمۆكراتى مه رزنمېره، تاكو گرڭو
گه لا پېوه ره به شېوازق واله و براى به نازاڭى پېوه ره بژيوا.

گرڭ هېزه سۆشاليسته كى و شور شگه ره كى و
ديمۆكراتيكوازه كى، رېكوزيىكى ژهنا و گه نجا، ژېه و
ژيوارپارېزنا و هه رمانبه را و په نجه را، گرڭو نا رېكوازيابا،
هه رپاسه نا پارتىي كه دژو سه رمايه دارى ئېمپريالى،
ديمۆكراتوازه كى و دژه فاشيسته كى جه هانى بانگه واز كه رمى و
ماچى به يدى دژو مؤدرنئيه ي سه رمايه دارى، كه سه رده مش
سه رشپه ن و به رڭده وام نه وه شى به ره هه ممارق، كۆششو

ئازاڭى و ديمۇكراسى وائە و برايانەى راوہبەرمى و كۆنفدرالىزىمى
ديمۇكراتىكو جەھانى بىناڭ بىنيەيمى، پەى ئانەى گرڭىما بە ئازاڭى
و ديمۇكراسى بئىومى.

مشىق جە ھەرياگپوھنە و بە ھەر شىبوازبۇھ كۆنەپەرەسەكى تەرسا،
ئاپۇچىيەكى، ژلپوھى شۇرپشگەرانە و سەردەمى پەى دلى مېدانو
كۆشى بارا، شۇرپشو راسى ئاپۇي جە گرڭ ياگپوھنە ھەنگام بە
ھەنگام فرەتەر پەرەبسانق.

جە ۴۹ ھەمىن سائەنە ئا ھەرمانى كە ئېمە كەردېنى، جە سائۇ
پەنجاهەمىنو رابەرايەتى و پەكەكەينە با بە بالاجام .

سەرو ئى بنەمن، وەلى گرڭىنە جەئنو نۇرۇزو ئازاڭى جە رابەر
ئاپۇ و گرڭو ھەقالا و پارتى ئېمە و گەلەكەيما و نىشتمانپەرورەرا
و دۆسەكاما و شۇرپشگەرە ديمۇكراتوازەكا پىرۇزە كەرمى؛
پەنجاهەمىن سائەو رابەرايەتى و پەكەكەى كەرمى بە سائۇ
سەركۆتەى و وەرەنگارىببوى تارىخىي.

ورق نەزمى دىكتاتور و فاشىستى ئەرەگەر

سەربەرزى پەى گېيانبەخشاو كۆشىو ئازاڭى

بئىوق كۆشىو ئازاڭى و ديمۇكراسى

بئىوق مدرامانى پەنجا سائە

بئىوق پېشەنگى سەركۆتەى گەلەكەيما (پەكەكە- pkk و پاژك- PAJK)

بئىوق نۇرۇز

بئىوق رابەر ئاپۇ

مارچو ۲۰۲۲

كۆمىتە و ناوھندى پەكەكە- PKK ى

پهشتينه

مدرمان و کوشیای ۱۴ او جوولای چی روهشدا و دلپشه نه
چېش پوهشدا و چی گرنگیپوش هه ن؟

باسکه رڌهی جه باره و په که که ی و کاره وانو په نچا (۵۰)
ساله و رابه رایه تی به بی ئامازه دای به مدارمان و کوشیای
۱۴ او جوولای که م و کورتیش هه ن، چونکه ۱۴ او جوولای جه
ئامه د هورچه رخیوی تاریخی بی و شه وه زهنگو فاشیزمیش
شه که که رڌه (ره مناوه) و شناسنامه و ئیراده و وېباوه پری و
ورهش به کورڌی و گه له بنده سه کا تورکیه ی و هه ربه که ی
به خشاوه و بی به بناخه ی سه ره کی جه کوشیای
(په که که) ینه و ئارق ته نگش به ئه ردوغانی هورچنیه ن.

۱۲ او سپیته مبه رو ۱۹۸۰ جه تورکیه به سه رکردایه تی
جه نه رال (که نعان ئه قره ن) ی کوده تای سه ربازییه ئه نجامه
دریا و جه ئاکامشه نه ده ستووری بنه رته تی ولاتی هورشنیاوه،
که جه سالق ۱۹۶۱ ینه نویسیابی و په سینیا بی. کوده تاکی
به س به ته نیا دژو حکومتی نه بی، به لکو جه راسیه نه
به گردینه بی دژو سه رجه م هه زه دیمو کرات و نازاڌیبوازها و
نازاڌی و دیمو کراسی بی و به تاییبه تی دژایه تیکه رڌهی ژلپوهی
ئاپوی بی، که تازه به تازه سه ره شهوردابی و به خپرای جه
کورڌه سان و تورکیه نه په رهش سانابی. رږیمه فاشیست و دژه-
کورڌ و دژه-مروقیبه که و (که نعان ئه قره ن) ی کوده تاکه ری به

پەلە دەستش كەرژ بە رەشبگير و بە لېشاو رەوانە كەرژەى
ئازاڭبىيوازەكا پەى دلى زىنانەكا و جە ماوبوى فرە كەمەنە
زىنانەكى. كورژەسانى و توركىيەى ئاخىي و بە كەس
شوقرېشگەرەكا پەرى كرىن. هامكات بە شېوازېوى فرە
بېبەزەيانى و درندانى زىنانىيەكى. رووبەرووى ئەشكەنجەى
دەروونىي و جەسەيى ھەمەجۆرى كرىبەو، تاكو پەى رېڭبىي
كودەتاچى سەرە نامنا.

بەتايىبەتى دلى زىنانەكانو (ئامەد) يەنە ئەشكەنجە بە ئۆپەرو
درندەيى وېش ياوابى. زىنانو (ئامەد) ى ھەزاران كەسېش وەنە
ئاخىيىبىنى، كە ھەژمارېوى فرېشا ئەندامى و لايەنگرى و
پېشەنگى (پەكەكە) ى بېينى، كە دىيارتەرىنشا (مەزئوم
دوغان، كەمال پىر، محەمەد خەيرى دورموش، عاكىف
يەلماز، ەلى چىچەك) بېنى.

ھەر جە سەرەتاوہ (پەكەكە) يىيەكى ئازايانەو وېباوہرپانە وەرەنگارى
ئەشكەنجەى و ستەمى و زۆردارىيى زىنانى بېبېوہ و سەرەشا پەى
ستەمگەرى نەنامنارە و ى-دەسۆدايشا رەتكەرژۆ.

رۆ ۲۱ و مارچو ۱۹۸۲۲ واتا جە يەكەم رۆو (نۆرۆز) يىنە
(مەزئوم دوغان پەى رووبەبەرووبىيەى فاشىزىمى و
ياڭۆكەرژەى جەژنۆ نەتەوہىي كورژى ئېرش جەسەو و وېشۆ
نېيا و وېش سۆچنا و جەسەو وېش كەرژ بە سۆتەمەنى پەى

ئەو ھەكەرڭە ئېرو نۇرۇزى، كە جە ئا سەردەمەنە بە سەختەرىن شېوھ قەدەخە كىرەبى.

دماي چالاككەيەكەو (مەزۇوم دۇغانى، زىنابىيەكى (پەكەكە) جە زىنانو (ئامەد) ىنە و بە ھەماھەنگى چنى زىنابەكا تەرو كورڭەسانى و تورككەي، پەي ئەنجامداي چالاكى فراوانى بەرنامەشا نېبانەرە و ۱۴ جە ۱۹۸۲ يەنە دەسكىرە بە چالاكى مانگېرتەي تاكو مەرڭەي، يان رۇچى مەرڭەي كە جە لايەنو ئەرەمەرزىنەرە پەكەكەيۇ (كەمال پىر، مەمەد خەيرى دورموش، عاكىف يەلماز، عەلى چىچەك) پېشەنگى كىرە و چىنن كەسى تەرىچ پېسە (ساكىنە جانسز، مستەفا قەرەسوو) ھەمان چالاككەيەنە بەشدارى بېي.

سەرەرەراو فشارى و ئەشكەنجەي و سووكايەتى و ھەرەشا پەي دمايىئاورڭەي چالاككەيەكەي، بەلام چالاكە مانگېرەكى سەرو تاكو مەرڭەي دېرېدەي بە چالاككەيەكەو وپشا سوورى بېي. سەرەنجام (كەمال پىر) دماو پەنجا و پەنج (۵۵) رۇوى، (مەمەد خەيرى دورموش) دماو پەنجا و ھەشت (۵۸) رۇوى، (عاكىف يەلماز) دماو شەس و شش (۶۶) رۇوى، (عەلى چىچەك) دماو شەس و ھۆت (۶۷) رۇوا گېيانو وپشا پەي مەرامەكەيشا بەخشا و پى جۇرە پەيمانپوھ كە دېپېشا، سەرشا بەرڭە و توى-دەسۇدايشا پەسەنە كەرڭ و مدرامان تاكو مەرڭەيشا بەرئ راسىنۇ ژىواي نەمىرى زانا.

چالاکييه که چنی ئانه یه که مارای فاشیزمی و رژیمی کوده تاجی بی و مدرامان بی وهرانوهر و سته می و زورداریی و وی-ده سوډای، هامکات نه وه گپلنای ئیراده ی و وره ی و شکوداریی و مدرامانی بی په ی کورډی و نه ته وه بنده سه کا و نازاډییوازا تورکیه ی و ناوچه که ی. چالاکييه که هم جه کورډه سان و تورکیه نه و هم جه جه هانه نه ده نگبوی گوره ش داوه و تاکو ئاروقش چنی بقو، جه سه رجه م بواره کانه پایبوی بنه پره تی مدرامانی و کوشیای (په که که ی) هه ن.

مانگه رته ی تاکو مه رډه ی یان روقی مه رډه ی، که جه ۱۴ و جوولایه نه جه زینانو (نامه د)ی نه نجام دریا و به شپوازبو جه شپوازه کا زینانه کی ته ری تورکیه یچه نه ته شه نه ش که رډ، به گپیانبه خشای پېشه ننگه کاش دمایش ناوما، به لکو مدرامانی تاریخیش دمارو وېشه ئاورډ و بی به مه پرابو په ی فاشیزمو ۱۲ و سېپته مبه رو (که نعان نه فره ن)ی کوده تاجی.

مه رام جه کوده تاکو ۱۲ و سېپته مبه رو ۱۹۸۰ ی ئانه بی، تاکو جه کورډه سا و تورکیه نه به گرډینه یی و جه زینانو (نامه د)ینه به تایبته تی په که که وېش ده سوډو و هومېډ و ئاواته کی گه لی و ژېوه نازاډییه که یش باربریا، که به نه ره مه رزیای په که که ی چه که ره شا که رډه بی و ره گېش کوپېنېره. به لام په که که به مدرامان و مانگه رته ی تاکو مه رډه ی جه ۱۴ و جوولو ۱۹۸۲ ی پووبه روو کوده تاجییه کا و مه رامه فاشیستییه کاشا مدراوه و مارپش و شکوداراننه بناخه و شورشیش جه کورډه سان و

توركيه و ھەربمەكەنە نىيارە. پانەيچە پەكەكە نەك دلپنە نەبىرا، بەلكو بەھبەتەر و فراوانتەربى و مەرزەكى كورژەسانى و توركيەى و تەنانەت وەرکۆتى مېيانىش برپى و جە ئاستو جەھانىنە بى بە ھەژماربوى قورس.

چا كاتۆ تاكو ئارق، كۆشش و كۆشپاي ئازاڭى سەرو ھەمان بنەماكانو مدرامانو زىنانو (ئامەدى) ئەنجامئىرق و بەبى گومانە ئانەيچە سەركۆتەى و ئازاڭى و سەرفرازى گەلى مسۆگەر كەرق و سەرەراو گرژو ھورووژمەكا، جە كورژەسان دەسكۆتى گۆرى بەدەسئاورىيىنى و دەسكۆتى تەرقچ بەدەسماريا.

ھامكات چالاكى تارىخى (مانگېرتەى تاكو مەرژەى) يان (پوچى مەرژەى)، بى بە پەشتىگىرى گۆرە پەى سەرھوردای كۆششى چەكدارانەى گەريلايى و دەسپنەكەرژەى و جارپداى ئا كۆششەيە جە ۱۵ و ئۆگوستو ۱۹۸۴ىنە بە پابەرايەتى فەرماندە (عەگىدى) و ئانەيچە سەركۆتەى و دەسكۆتى گۆرپش شۆنىەرە ئامى و كۆشپاي ئازاڭى ئىسەيشە چنە كۆتۆ.

جە ئارقونە (ئاكەپە و مەھەپە) دېرژە پىنەدەرى فاشىزىمى و رېژىمە كودەتاجىيەكەو (كەنعان ئەفرەن)ى ھەنى و ئاڭى دژ بە گەلاو كورژەسانى و توركيەى و وەرکۆتى مېيانى كودەتای فاشىستانبىشا ئەنجام دىنۆ.

ئەردۆغان و دەستە و تاقمە چەتەگەرەكەش بە خاسىي جە
 بار و دۆخەكەى ياوتېنەنە و خاس مزانا، كە كورڈى ئازاڭ و
 پەكەكە و رېبازەكە و ۱۴ و جوولاي جە كورڈەسان و توركيە و
 ناوچەكەنە تاقە وەرگېرو سەرو رېشا و مەرامە نەگريسەكاشا
 ھەن، ھەر پۆكەى جە ھەر چواربەشى كورڈەسانى و توركيە
 و ناوچەكە و جەھانەنە سەرجم ھورووژمە كېشا دژو كورڈى
 ئازاڭى و (پەكەكەى ھەنى. بەلام سەرجم ئاماژەكى پا
 ئاراستە ھەنى، كە گەل و ژېبە ئازاڭىيوازەكەش بە رابەرايەتى
 و پېشەنگىي رابەر ئاپۆى و (پەكەكەى، جارپوتەر پېسە ۱۴ و
 جوولاي رۈوبەرپووبشا مڈرېوہ و چەمەپايى ھەن، ھەر چنى
 كودەتاو ۱۹۸۰ى و (كەنعان ئەفرەن)ى و دەستە و
 تاقمەكەيش مەپيا، ھەپياسەيچە كودەتاو (ئاكەپە و
 مەھەپەى و ئەردۆغانى و دەستە و تاقمە چەتەگەرەكەيش
 مەپيۆ و تەخت و تاراجو دەسەلاتداريش خاپوور كرىق.

ئۇجالان كى ھەن و چى كرىا به مەرام و فەلسەفە و ژېبوه و
مەرامە كېش چېشى ھەنى؟

گەلە كۆمى مېيان-دۆلە تىيە دژو رابەر ئۇجالانى پاش نېيانە
وېس و پەنجە مەين (۲۵) سائە. بەلام ئۇجالان كى ھەن و
فەلسەفە و ژېبوه مەرامە كېش چېشى ھەنى و چى كرىان بە
مەرامو وى-دەسۆداى پەى دۆلە تو توركيەى و ئارق ئۇجالان و
فەلسەفە كەش چ نەخش و ھەژموون و گرنگېبوشا ھەن و
ئايا گەلە كۆمە كى سەرشگېرت؟

جە رېكۆتو ۱۵ و فېرېوهرى ۱۹۹۹ى رابەر (عەبدوئلا ئۇجالان)
كىنياى جېيامازق و بە گەلە كۆمبوى مېيان-دۆلە تى دەستگىر
كړيق و بە دەسبە سەرى بە توركيەى ميووه. چا رېچېچۆ تاكو ئيسە
۲۲ وېس و دوى (۲۲) سائى ھەن، كە فرە درندانە و بە ڈرەوشتانە
و دوور جە پەيمانە مافىي و مرقىيە باوہكا، جە ئيمرالى گوشە گير
كړيان و سەختەرىن ئەشكەنجەى دەررونى و جەنگى تايبەت دژ
بە ئاڭى پەپرە وكړيان. چا بارۆ پرسارېوہ گرنگە وەرۆ ميو، كە
ئۇجالان كى ھەن و فەلسەفە و ژېبوه و مەرامە كېش چېشى
ھەنى و وەر و چېشى كړيان بە مەرامو وى-دەسۆداى بە توركيەى
و چى ھېزى و دۆلە تى كۆنە پارېزى ھەرىمىيى و دۆلە تە زلھېزە
جەھانىيە كى ئانە دژايە تى ئاڭى كەرا؟ ھامكات وەر و چېشى ھېزە
ئازاڭيوازى و ديمۆكراتيوازە كى ناوچە كەى و جەھانى ئانە جە
ئاڭى پەشتيوانى كەرا و پەى ئازاڭييش ھۆل مڭا؟

گەلەكۆمى و دژايەتى ئۇجالانى كەي و چى دەسشېنە كەرڭ

جە رېككۆتو ۹ و ئۆكتۆبەر ۱۹۹۸ يىنە، بە بەشدارىي ھېزە ھەرېمىي و جەھانىيە كا رابەر ئۇجالان بە پىلانگېلناي و گەلەكۆمبوى مېيان-دۆلەتتايە كرىا مەرام. رابەر گەلو كورڭى عەبدوللا ئۇجالان كە جە ئاسەردەمەنە جە سوورىيە بى، بى بە مەرامو گەلەكۆمبوى مېيان-دۆلەتتايە كە ھەژماربوى فرى جە ھېزە ھەرېمىي و جەھانىيەكى پېسە ئىسرائىل، ئەمەرىكا، برىتانىا، يۇنان و توركىيە، روسىيە، ئەلمانىا و چىنن و لاتى تەرى ئۆرۇپاي و جەھانى بەشبوۋازى جىبىاۋازى بەشدارىشا كەرڭ. مەلامەت چېش بى، كە ئاگەلەكۆمەكى ئەنجام درىا، ئۇجالان جى پوۋبەرۇو گەلەكۆمى مېيان-دۆلەتتايە كرىاۋە و سەربورڭە و كۆشى و كوشاي ئاڭى پەي ئازاڭى كورڭى و گەلە بىندەسەكا و مرقفایەتى چېش ھەن؟ ئايا گەلەكۆمەكى كە دژش ئەنجام درىا، مەرامش پېكان؟ ئۇجالان و ژېبەكەش ئا كاتە و ئارق جە كورڭەسان و ۋەرکۆتى مېيانى و جەھانەنە چ بار و دۇخ و ياگېۋەيشا بېيېنە و ھەنە؟ كەمبۇ ۋارتەر ئانەيە شىكەر مېۋە.

گرځځ ژلېوېو وړېکوستېو بنه ما و بناخه ی پتهوش گه رهک هه ن

گرځځ ژلېوېو وړېکوستېو پاميارې، سه ربازي و کومه لايه تي،
نه ر گه رهکش بق به مه رام و سه رکوته ی بباوق، مشيق بنه ماي
ويري و فهله سه في و بناخه ی پتهوش بق و په شتیش به توانا
وبيه کا وېش و گه له که یش بينيېو. مرؤف کاتېو په که که ی
سه رنجمځځ نا بنه ما و بناخه شه چنه وينو. نافه رنه رو نا بنه ما
و بناخه يه و سه رنه جام درؤسببیه ی په که که ی که سایه تيوي
زانا و هوشيار و به هېزش په شتيوه ببیه ن، که ناډيچ عه بدولا
ئو جالان رابه رو گه لو کورځي هه ن.

ئۇجالان كى ھەن وسەربورژدەش چېش ھەن

عەبدوئىلا عومەر عەبدوئىلا، كە نازنامىش (ئۇجالان- ھەن، رېكۆتو ۴ ئەپرىلو ۱۹۴۹ پېڭايى/ ۱۴ او نۆرۈزو ۱۳۲۸ رېۋجىيارى جە دەگاۋ ئاماراي (ئۆمرەلى) كە سەر بە شارەكلەۋ خەلفەتى پارېزگاۋ رىحا (ئوورفا) ى جە سەرنىشتو كورژدەسانى پېڭا بېيەن. نامۇ ئەڭ ئىش ئايشى بى و باباش جە تىرەۋ بە رازىيا بى، كە ئا تىرە ھەردەم چنى دۆلەتى عوسمانىي ناكۆكى و جەنگەنە بېيەن. دەگاۋ ئاماراي فرە كولتورە و فرە ئىتتىپاقى و فرە باۋەرە بېيەن و ئانېچە بۆيەچە سەرو وىرى و وىرۆكەرژدەى ئۇجالانى ھەژمونىش نېيانەرە. ئۇجالان جە سەردەمو زارۋلەيى و نۆجەۋانىشەنە كەسپى دىندار و نىماكەر بېيەن و فرە جارى پەى ياۋەرەكاش و خەلكو دەگا كېچ ۋەرنامىش كەرژدەن. تەننەت ئايىندارىيى و باۋەرەمەنىش بە ئايىنى بېيەن بە مايەۋ سەرنىچى پەى خەلكى و مەلاۋ دەگا كېچ. قۇناخەكاۋ ۋەنەى سەرەتايىش جە دەگاۋ جەبىنى دەسپەنەكەرۋ و تەمانۇ. جە شارەكلەۋ نىزىپى قۇناخەكا ناۋەندى و ئامادەبىش ۋەنېنى. دىماتەر سالىق ۱۹۶۵ قۇناخق واناي ۋەلى زاشتگەيى بەدىمايى ماۋەرۋنە. جە ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ جە بەشو حقوقو زانشتگەى قىبۇل مەكرىۋنە و دىماى سالى بەشەكەى فارۋنە پەى زانشتە سىيايىبەكان جە زانشتگەۋ ئەستەنبۇلى و جە ئاگە دېرېزە بە واناي مئوق.

ھامتەرىب چى وەنەى كۆشى راميارىش بىيەن

ئۇجالان ھامتەرىب چى وەنەى خەرىكو كۆشى راميارى و
وانبارى و چىنايەتى و كۆمەلەيەتتىش بىيەن و ھەر بە گەنجى
پىكوزيا و گرووپى راميارىش بىيەنى. سالىق ۱۹۷۲ى سەرو
بەشدارىكەردەيش جە نارەزايەتى چەپەكانە جە زانشتگاو
ئەستەنبولۇ دزو (جەداراي دەنيز گەزمىشى) ئەنجام دريابى،
دەستگىر و زىيانى كرىان و چى ژماربو جە ھامویرا و
ھامپراكاش چى مانگبو زىيانە مەنەنۆ. نۆرۆزو ۱۹۷۳ى جە
ئەنقەرەى پايتەخت چى كۆمەلەبو جە ياوەرەكانش جە
قەراخو رۆخانەو (خچووبوك)ىنە يەكەمىن كۆنىشتى
راميارىش سەرىپەرىشتى كەردەن و چا كۆنىشتەنە پەى
يەكەمىن جارى كورڈەسان بە داگىركىيا ئامازە دريان.

گۆرەتەرىن رېكوزىيە كورژىيە مەرزىنە

بە پېچەۋانە و سەر كرده وەلېنە كاو كورژى كە كورپە شېخى و بەگى و دۆلەتمەنى و دەسەلاتدارى بېيىنى و شۆرپان ھۆرگىرسنان، يان سەرو سەفرەى حازرى ئامىنى، ئۇجالان كورپە ھەزار بېيەن و بەتەۋانايى و وىر و فەلسەفە و وېش و بە پالپەشتى گەلى و بىندەسا و رېكوستەى و پەروەردە كەردەى گەلى شۆرپاش ھۆرگىرسنان و گۆرەتەرىن رېكوزىيە كورژىيە درقس كەردەن. ئۇجەلان جە باسە كاشەنە سەبارەت بە شۆرپە كەيش و ئەرە مەرزىنەى پەكەكەى واتەنش "شۆرپە و پەكەكە سەرو بىنە ماو ئەزمونگىرى جە ھەلا (۲۷) ئاخېزى و شۆرپەى وەلتەرو كورژى و كورژەسانى سەرشاھوردان، پۆكەى دلېنە بەردەيشا ئەستەم ھەن."

كۆششى فراوان مەكە رۆپەكە كەي مەرزنۆرە

سەرەتاو سائقۇ ۱۹۷۶ى جە گەرەكو (ديكمان) و (ئەنقەرە) ياپتەختو (توركيە) يەكەمىن كۆنىشتېوش بە بەشداريكة رذەي ھەژماربوي فرى جە كەسايەتییە شۆپشگەرا و چەپا و نامدارا توركيەي دلى ئاڈېشانە كەسايەتى دېيار و نامدار و شۆپشگەر (حەقى قەرار) و ھەپراسە ھەژماربوي فرى جە ھاموپرا و ياورەكاشا، پېكوزتەن. ئيتەر بە كۆنىشت دماو كۆنىشتى رابەر ئاپۆ رۇقى تازەتەر بە ياورەكانش بەخشق و بە جۆرپو كە جە ۱۹۷۸/۱۱/۲۷ جە دەگاو فيسى سەر شارو (ئامەدى) پارتىيە ھەرمانبەرانو كورڈەسانى (پەكەكە) ش مەرزنا رە و پارتىيەكە رۆ بە رۆ گۆرەتەر بۆ. پۆكەي دوژمن كەرۆش بە مەرام و دژش ھورووژمى ئەنجام مئوق و جە ئاكامو ئانەينە ھەژماربوي فرى ئەندامى و پېشەنگى پەكەكەي دەستگېرى كرىا. مانگۆ جوولائو ۱۹۷۹ى رابەر ئاپۆ و ھەقائەكېش كە مەتەرسى دەستگېر كە رذەيشا سەرۆ بۆ، روهو وەرنىشتو كورڈەسانى و سورىيەي دەربازى با و دما تەر پەي لوبنانى ملا و جە بېقاع نىشتەجى با. چاگە ئۆجالان مېدانو كۆششيش فراوانتەر كەرڈ و پەي پەرودەكە رذەي راميارىي و ويرىي و كۆمەلايەتییە و سەربازىي، (ئەكادىمىياو فەرماندە مەعسوم قورقومان) یش مەرزنانەرە. سائقۇ ۱۹۸۲ تاكو ۱۹۹۸ جە ئەكادىمىياكەنە شەو و رۆ وانە ماچۆوہ و شاگرڈى و مسيارەكاش پەرودەي كەرۆ

و سەرەنجام زىياتەر جە (۲۰) ھەزار ئەندامى پەكەكەيش جە
گرڭو بوارەكانە بە قوولئى و ھېقى پەرورەدى كەرڭى و دەسە
دەسە پەوانى و لاتىش كەرڭپوھ. رېكۆتو ۱۵ و ئۆگوستو ۱۹۸۴
شۆپشى چەكدارىش ھۆرگېرسنا و بە تەقناى يەكەم فېشەكى
كۆشكو زۆردارىي توركىيەى ئەرەگېرىش لەرزناوھ و كورڭش جە
وھرمى قوولئو دەيان سائلەى چالاكنارە و زېنە كەرڭۆ.

نزيك به ۲۵۰ كتيبېش به قهبارى جيبياوازى نوېستېنى.

رپهر ئۆجه لآن هامته ريب چنى كۆشش و كۆشاي پاميارى و به رده وام په روه رده كه رځه، به شپوى گرنى جبه ژيو ايش په نوېسته ي ته رخان كه رځه. به گرځي تاكو ئيسته نزيك به ۲۵۰ كتيبېش به قهبارى جيبياوازى نوېستېنى، كه به س پارېز نامه كېش جبه په نچ به شى جيبياوازېنه به (۱۰) به رگى و زېياتر جبه (۱۰) هه زار لاپه رى و به قه باره ي گوره نوېسته ن. كتيبېه كېش ئوجالانى جبه سه رجه م سه ركرده كاو كورځى و ته نانه ت جبه هانى جيبيا كه راوه و دلېشانه تيژ ويري و گوره ي كه سايه تى ئاځى نيشانمېځا، كه جبه پالو سه ركردايه تى كه رځه ي شوږشېنه به نوېسته ي و ژبېاره زانيارى و فه لسه فييه كا گرنگيش دان. ئوجالان دلى كتيبېه كاشه نه فره به قوولې جبه باره و وبېه رځه، تاريخى، ژهنى، ئيكولؤځى، ئابوورى، كومه لې، پاميارى، شوږشه كاو كورځى و جبه هانى، فه لسه فه ي كلاسيك و تازه ي قوول بېيه نو و به س جبه باره شا هورسه نگانايش نه كه رځېنى، به لكو نوئاوه ريش چنه كه رځېنى و نه نجامش نه نجامگيريش چنه كه رځېنى و فرېشا سه رپاسېش كه رځېنى و كه رځېنېش به ئامېيان په ي چاره سه رو كېشى و ئالؤزيه جيبياوازه كاو ئيسه ي و ئايه نه و كومه لو كورځى و مرقايه تى. ئى قوولؤبېه و پنه ياوايه پاسه ش كه رځه ن، كه كتيبېه كېش په ي فره و زوانه زېنه كاو جبه هانى هورگېلنيا. ئيسه جبه كتيبېخانه كاو جبه هانينه و ئينته رنئته نه به

شېۋەى نوېستەىى و دەنگىى بېزگە بە زوانە كورڈىيەكا، فرەو نوېستەكاش بە ئىنگلىزى و فەپەنسى و ئىسپانى و فارسى و عەرەبى و توركى و يونانى و پووسى و ئاللانى و چىن زوانبوى تەرى ھەنى. ئانپچە كارپوش كەرڈەن، كە كۆمەلەكى جەھانى زىياتەر و خاستەر بە وىر و فەلسەفەو ئۇجالانى ئاشتى با و گرنگىش پىنە بڈا و چا چوارچېۋەنە دەيان كۆنگرى و كۆنفرانسى و سمىنارى جە زانشتگا و مېيانگا ئەكادىمىي و فەلسەفىيەكانە پەى ھۆرسەنگناى وىرو ئۇجالانى رېكى وزىپىى و سەڈان بابەتى زانشتىيى جە بارەشۆ نويسىپىى.

پېښابېيەش 'سەرھوردایش' به يەری قوناخى

دەستنيشان كەرڤەن

پابەر ئۆجەلەن پېښابېيەش (سەرھوردای) وېش بە (۳) قوناخى
نېپانەرە. قوناخى يەكەمە: پېښابېيەش سىرووشىتى، قوناخى
دوهمە: ئەرەمەرزىناي پەكەكەي، قوناخى يەرەمە: ژىواي دلى
زىناني جە ئىمرالى. سائقو (۲۰۰۵) يىنە جە زىنانه نوېستەي
(سىستىمو كۆما جفاكېن كورڤەسانى) و سائقو (۲۰۱۱) يىنە
نوېستەي (ژەنۇلۇزى) يىش بە پېښابېيەش تەر ئەژمار كەرڤەن.

نازاڏي کورڏي وگه لاش جه نازاڏي ڙهڻه وينان

رڀهر ٽاپو ڏي سهرڪرده کورڏه ڪانه تاڪه رڀهر بڀيهن، ڪه به ڙهني گرنگيش دان و تافه راو رڙگاري کورڏي و گهله چهردهسته ڪا و ڪومه له ڪاش جه نازاڏي ڙهڻه وينان، به جورو ڪه ڪوشش و ڪوشياي نازاڏي شه نه ڙهني کورڏيش به ٽاستبو ياونيني، ڪه جه گرڏو جه هانينه به شانازيو باسشا ڪريو و ڙهني کورڏي با به ٽولگوو و سيمبول و نمونه پهي ڙهنانو جه هاني. ٽوجالان ڙهنيش جه چهردهسي تاتهي و براي و پپياي و نهرسالاري (5) هزار ساله ي رڙگار ڪه رڏه و متمانه و ٿيراده و پايه و ڪه سايه تي وپش جه ڪومه له نه پنه به خشاوه و جه ڪه سبوي پهراوپز وزيوه ڪه رڏهش به ٽاڪتوره و نه خشاري سهره ڪيه جه گرڏو بواره ڪا زيواي و ڪومه له نه و جه ڪوشش و ڪوشيايه نه، ٽيتر ڙهني پهراوپزه وزي نپيه نه، به لکو پيشه نگي ڪه رڏو.

پېوره-ژيوای ناشتییانه و نازاډییش به بنه ما گېرتېخی

بوارپوی تهر که ئوجالان فره گرنگییش پنه دان، پېوره-ژيوای چین و باوهره جېباوازه کاو کومه لئو کورډه واری و گه لار وهرکوئی مېانی و جه هانی هه ن، که به برپو مه لامة تی فری پېسه رامیاری "دوه به رکې که ره و زالبه" و کولونیا لیزی هه رېمی و جه هانی و سیستمو دوله ت-نه ته وهی و سیستمو جه هانی سه رمایه داری و به رژه وه نیوازی هېزه کونه پارېزه کاو کورډه سانی و هه رېمه که ی پېوره-ژيوای تره که پوه گورډېش به رډېی و گه لی و چینی و باوهره که پش که رډېی به دوژمن و دژی یه کتری. ئوجالان به باوهره-پېیه ی به پېوره-ژيوای به لام به شېوازی ناشتییانی و نازاډانی و رېزگېرته ی جه هه نتری سیستمی نوگه راو (نه ته وهی- دیموکراتی، مؤدیرنیتته ی دیموکراتی، وېراوه به رې دیموکراتی، کونفیدرالیزی دیموکراتی) ش ئافه رنا و پی جوهره تا کو ئاست و پادپوی فره چین و باوهره جېباوازه کی کومه لگا و کورډه واری و گه لار وهرکوئی مېانییش ناشتی که رډېوه و زهمینه و پېوره- ژيوای ناشتییانه و نازاډانه ش په ی ده سه به ر که رډېوه.

وېچش به کرډه یی چن جاری ته قه مډرنایش جاردا و نه خشه رې ئاشتی و چاره سه ریش پوهوستی. هه لبه ته ئانه، زله پزه جه هانییه کی و هېزه کونه پارېزه نوکه ره ناوچه ییه که پش

نىگەرانى و وەرسى و توورپى كەرڭى، كە جىرە و خوردا و
وارڭە و وېشا جە ناكۆكى و جەنگى و دزايە تى گە لانه مسۆگەر
كەرىنى. ھەر پۆكەى ھەم ئۇجالان و ھەم وىرە و ژلېبە كەش
بە تېكدەر و وەرگېرو پىلان و نەخشە كا و وېشا وىنېنى و دزىش
كۆتى پىلان گېلنای و گەلە كۆمە كەرڭەى مېيان-دۆلەتى.

گەلەكۆمەي مېياندۆلەتې دژوئۇجالانى بېرىش سەردىيا

زىھىزە جەھانىيەكى و ھېزە كۆنە پارېزە نۆكەرە ناوچەيىەكى و دۆلەت-نەتەوہ دەستكەلاكى جە وەرکۆتى مېيانى، سائقۇ ۱۹۹۸ى سەرەتا فەرمانشا بە دۆلەتو توركىيەى دا، تاكو جە دى توركىيەينە بە پەكەكەى دمايى بارق و پى جۆرە گورزېو جە پېرژەى و جەھانىيىنى ئۇجالانى بىدا. جە وەھارو ھەمان سائېنە رېژىمو توركىيەى گۆرە ئۆپەراسىيۇنو (مورادى)ش جە ئامەد و بۆتان ئەنجامدا. جە ئۆپەراسىيۇنەكەنە ۳۹ ھەزار سەربازى، دەيان تانكى، دەيان زىپېوشى، نىك بە (۴۰۰) فرۆكى و ھەلىكۆپتەرى جەنگى، تازەتەرىن تەكنىكى جەنگى و پەشتىوانى لۇجىستىكى و مادى و ورەيى زىھىزەكا و ھامپەيمانى ناتۆى جە وېش گېرتەبى. بەلام جە دماى ۱۵ رقوا ئۆپەراسىيۇنەكە ئەنجام و مەرامش نەپىكا و شكس دىيا. پۆكەى پىلانگېلى و گەلەكۆمەكەرەكى بېرىشە دا، تاكو يەكسەر ئۇجالانى كەرا مەرام. بەلام بە مەرامگېرتەى ئۇجالانى كاربوى ھەرىاسە ئاسان و سانا نەبى و وەلتەر چن جاربو پەى تىرۆركەرڈەيش ھۆل دىياى، بەلام سەرجهمشا بېنەنجامى بېبىنى و مەرىپىنى. پىلانگېلەكى ئى جاره رېژىمو توركىيەيشا ھانى دا، تاكو ھەپەشى ھۆرگىرسناى جەنگى جە سوورىيەى كەرۆ، ئەر ئۇجالان-شا دەسۆ نەڈا، يان جە سوورىيە بەرش نەكەرۆ. رېژىمو توركىيەى دەيان ھەزار سەربازېش بە كەلوپەلى سەربازى فرى پەوانەو مەرزو

سووریه‌ی کرین و جه سفر کیلۆمه‌ترو مه‌رزی جه رینجانییه،
۳۹ هه‌زار سه‌ربازی تورکیه‌ی مانۆرپوی سه‌ربازیشا نه‌جامدا
و پی جۆره سه‌رانی تورکیه‌ی پافشاریشا جه په‌یگیپی په‌ی
جه‌نگه‌که‌ی که‌رڈۆ. زله‌هزه جه‌هانیه‌کی به‌هه‌زۆ وینه‌ری
دوخه‌کی بیه‌نی و چه‌مه‌را قومیا‌ی جه‌نگی یانه‌وێرانکه‌ری
که‌ری، تاکو جه‌راو جه‌نگیۆ ده‌ستوه‌ردای جه‌هه‌ریمه‌که‌ینه
که‌را و سه‌رجه‌نۆ نه‌خشه‌رئیش که‌راوه.

جه جهنگي راگبريش كه رڌ و جه ننگه رانه كېش

ناهومېډى كه رڌى

پابه رو گه لو كورڌى عه بدولا ئو جالان كه ده ركش به مه ته رسي
پيلانه كى كه رڌه بى، برپاره شدا جه هورگيرسناى جهنگي
يانه وپراكهرى جه سووريه و هه رېمه كه نه راگيرق و هېزه
جه ننگه رانه جه هاني و هه رېميه كى ئاڌى نه كه را به نامرازبو
پهى قومياى جه ننگه كهى و ده ستوهرداى جه سووريه و
وهركۆتى مېيانى. چوونكه ئانه كه دماتهر به نامق "وه هارى
عه رهبى"ى جه سووريه و ولاته عه رهبويه كانه رو ه شدا و
جهنگ و كوشتارش شقونيه ره ناما، وه لته ر زله پزه جه هانيه كى
به به هانى بويه ئو جالانى جه سووريه گه ره كشا بى،
كرڌه ييش كه راوه. به لام ئو جالان وريا و هوشيارته ر چاڌيشا،
رپسه كه و ئاڌېشاش كه رڌو به په ژم و برپاره شدا جه سووريه
به رېشو. ئانه يچه ئايهى ته ر هېزه گه له كومه كه ره كېش جه
ئو جالانى تووره ته رى كه رڌى و برپاره شا دا دژ به ئاڌى به
پيلانگليئاكهى درېزه بڌا.

۹ ۋە ئۆكتۆبەرى گەلەكۆمى مېيان-دۆلەتتە كىرىپ كىرىپ

رەبەر ئۇجالان جە خەمۇرەپىش پەي ئاشتى و سەقامگىرى و
پاگېرتەي جە جەنگى، جە پىكۆتو ۹ ۋە ئۆكتۆبەرو ۱۹۹۸ ى جە
سورۇپ بەرشى و رەو يۇنان لوا. بەلام گەلەكۆمەكەرەكى
دەستبەردارى نەببى و سەرو رۇئىمۇ يۇنانى فەشارشا نەبارە، كە
ۋېچش بەشپو بى جە پىلانگېلناكەي، تاكو ئۇجالانى بەركەرۇ.
ئىتر گەشتوگېلى ناچارانەو ئۇجالانى دەسشېنەكەردۇ. دما تەر
ئۇجالان بە مېمانى فەرمى پەي رۇوسىيەي لوا و پارلەمانو (دۇما)
ئا ۋلاتەيە بە ۲۹۸ دەنگى پىپارەش دا ئۇجالان جە رۇوسىيەنە
مەنۇۋە. بەلام پىلانگېلنەكەرەكى جە پرا بانكى جە ھانىيۇ ۋەرانو ۋەرو
بەركەرۇ دەي ئۇجالانى (۱۰) مىليارد دۇلارى قەرزشا بە حكومەتو
رۇوسىيەي دا و ئاڭچى قىبولشكەردۇ. پۆكەي دما ۳۳ رۇۋا رەبەر
ئۇجالان جە رۇوسىيە بەرشى. دماي رۇوسىيەي ئۇجالان رۇەش
نېئا ئىتالىيەي. ئىتر فەشارەكى سەرو ئىتالىيەي دەستشاپنەكەردۇ. جە
ۋەرانو ۋەرو داۋاكارى دەسۇداي ئۇجالانى بە توركىيەي، پراۋىكارو ئا
كاتە و ۋەزارەتو دادو ئىتالىيەي ۋاتەبېش "كەسبى توركىيەي
مەدەمبەۋە، كە رۇوبەرو سزاۋ مەرگى كرىۋ. ۋەرنەجام ھىچ
ۋلاتبى ئۇرۇپ ئامادە نەبى ئۇجالانى قىبولكەرۇ و بەرژەۋەنى
پامىيارى و ئابورۇپى ئاڭبشا سەرو ياسا و حقوق و پەرنسبىيەكى
مافو مرقۇششا زال بى. ئۇجالان چا بارۇ ۋاتەنش "پاسە دىبارەن
ياساۋ حقوقو ئورۇپاى ۋەرانو ۋەرو كورڈىيۇ مەببىنە و مۇرئىنە!)

۱۵ و فيبريوهرى گه له كومەى مبيان-دۆلەتى به لووتكه ياوا

سەرەنجام رابەر ئۆجالان سەرو داوا يۆنانى روهش ئۆكىنىيى
نېيا و باليوۆزخانه و يۆنانىنه جه نايرۆبى پايتەختەنه ياگه گير
بى. به لام باليوۆز يۆنانى داواش ونه كەرۆ، تاكو ۱۵ و
فيبريوهرى باليوۆزخانه كەى جېبابازۆ. ئىتر به ناچارى جه ۱۵ و
فيبريوهرى ۱۹۹۹ ينه ئۆجالان باليوۆزخانه كەى جېبامازۆ و جه
راو فرۆكه خانه يەنه دەستگير كرىق و بە دەسبەسەرى به
توركىه ي مثرىقووه."

گه له کومه کی ۲۲ سالیښ ته مامنا، به لام نایا مه رامش بېکان

نارو گه له کومه می مېان-دوله تی دژ به رابهر ئو جالانی ۲۲
سالیښ په رکه رڅو، به لام پاسه که پیلانش په ی نریا بېره،
نه نجامه که ش نه پېکا. چوونکه به زینانی که رڅه ی ئو جالانی، نه
په که که دلېنه بریا و نه لاواز کریا، نه رابهر ئاپو وېش
ده سوډان. به لکو رابهر ئاپو ئیمرالیش فاپا به قه لادو مدرامانی
و به رانماییه کاش چاگو په که که و ژبوه و ئازاڅی کورڅی و
گه له بنده سه کی وهرکوئی مېانیش گوره تهری و فراوانته ری
که رڅی و ویر و فه لسه فه که ش به پراکتیکی دنیا ش ته نیو و
به ره مش دان و شاگرڅی و مسیاره کبش سه ره پراو
ساخته کاری و سه ختی و سه ختیبه کا نزیکه و (۷۰)
پارله ماننارېشا په ی دلی پارله مانو تورکیه ی کېیاستی. نارو جه
سه رنیشتو کورڅه سانی په که که هېزی یه که م هه ن، نانه
گرېلا هه ن، که بالاد ده ست هه ن و زال هه ن. نارو دماو ۲۱
سالاد جه به رکه رڅه ی ئو جالانی جه سووریه، نانه وانیا ری و
مسیاره کی ئو جالانی هه نی. جه به شی فره رڅو ئاڅا و سه رنیشت
و وهرکوئو سووریه ی فه لسه فه که و ئاڅېشا کرڅه یی که رڅه نو
و گه لی و باوه ری جېباوازی پېوه ره ئاشتیانه و ئازاڅانه مژېوا و
سیستم و پراوه به ری دیموکراتیک و نه ته وه ی دیموکراتیک،
کوئفه درالیزمی دیموکراتیک که پیلانگېلی و
گه له کومه که ره کی دژشا بېینی، نارو جه سووریه یا گه گېری و
کرڅه یی کریاوه و به مارای درنده ته رین دژمنو مروقیه تی

(داعش)ى، ئىتر بەشبو جه گەلەكۆمەكەرەكە بەتايىبەتى
ئەمەرىكا بە ناچارى چىنىش مامەلەكەرا و جه ئاستى بالانە
جه سەرۆككۆمار (دۇنالدى ترامپ) گېرە تاكو رامبارى و
كۆنگرىسمانى ئەمەرىكاي، سەرۆككۆمارو فەرەنسىە و گۆرە
وەرپەرسى ئۆرووپاي و پرووسىيە، جه راوہبەراو رۇژئافاي
(وانكارەكى ئۇجالانى) پېشوازي كەرا. پارېزگارى جه
سىستەمەكەيشا كەرا، كە سەرچەمەو ئەرەمەزىبىش جه وىرو
ئۇجالانىۆ ھۆرقوليان. ئىنەيچە نىشانمىدۇ، گەلەكۆمى و
پىلانگېلى مېيان-دۆلەتى، نەك ئەنجامش نەپپكان، بەلكو
شكستىچش وارڈەن و تاكەكەسبو كە سەرکۆتە بېيەبو، رابەر
ئۇجالان و فەلسەفە و وىر و پارتى و شۆرشەكە و ئاڭى ھەن.

جه ئاستو كورژده سانى و جه هانينه جه ئوجلانى

خاوه نندارى كرىقو

رپا بهر عه بدولا ئوجالانى ته مه ن ۷۰ ساله، كه ۲۱ سالى هه ن ده سبه سهر كريان و جه ئيمرالى سيستمو نه شكه نجه ي و گوشه گيرى قورسش سهرره سه پنيان، به وير و فه لسه فه و وېش، نه ك به س كورژش جه مه رژه ي و چېرده سه يى رزگار و زبیه و هوشيار كه رژو، به لكو بيه ن به مه لامه تبويج په ي رزگارى گه له چېرده سه كاو وه ركوتى مېيانى و جه هانى و سه رجه م مرقفایه تى و چه سپانى يه كسانى ژن و پپىاي و پپوه ره ژيوای گه لا و چينه جېياوازه كاو كومه ئى. ههر نانه يچه پاسه شه كه رژه ن، تاكو به فراوانى جه ئاستو كورژده سانى و جه هانينه جه ئوجالانى خاوه نندارى كرىقو و دمايى ئاورژه ي سيستمه مو نه شكه نجه ي و گوشه گير سهر و ئوجه لانى جه ئيمرالى داوا كرىقو. ههر پوكه ي به به رده وامى په ي دمايى ئاورژه ي به گوشه گيريه كه يش چالاكيبى نه نجامدرئى، كه دماينشا (مانگېرته ي جه وارژه ي تاكو مه رژه ي) بى، به پېشه نگی (له يلا گوڤه ن)ى هاسه روكو كومه ئى. ديموكراتيكى-كه جه ده، پارله مانتارو هه ده په ي (ناسر ياگيز) نه ندام جه نماينده ي هه ده په ي جه سه رنيشتو كورژده سانى، ۱۴ چالاكى و رامياركارى و روجنامه وانى جه ستراسبورگ، سه ژان زينانيى په كه كه ي و پاژكى و نازاډيبوازي جه ۳۵

زىنئانى رېژىمو توركىيەبىنە و دەيان كەسى تەرى جە كورژدەسان
و ئوروپا و جەھاننەنە و ھامكات سەدان پاميارى و
پارلەمانتارى ئوروپىيى و جەھانىيى، پەنجا ۵۰ كەسايەتتى
خاوەن خەلاتى نۆبلو ئاشتى، ھەزاران چالاكى بيانى و
سەرجم كورژ و ئازاڭيوازى دونىاي ھەمان داواكارپشان بىنە
و درەنجام ئانپچە بەرھەمش دا و جە دماى ۸ سالان
گۆشەگىرى ئىمرالى مارپا و پاربەزەرى سەرداى ئۆجالانسان
كەرژ. جە مانگە و سىتامەرو ۲۰۱۹ى نىزىك بە ۶ مىليۇن
كرىكارى بەرىتائىي جە كۆنگرەشانە بە فەرمى داوا و ئازاڭي
ئۆجالان-يشان كەرژ.

ئۆجالان دمايىن ديداره شەنە سەروناشتى و چارەسەرى بەبى

جەنگى مسپر ھەن

پابەر ئۆجالان سەرەراو ئانەيە كە ۲۰ سالى زىياتەر ھەن جە بار و دۆخبوى فرە سەختەنە گۆشەگىر كريان، بەلام سەروناشتى و چارەسەرى بەبى جەنگى مسپر ھەن. جە دمايىن ديداره شەنە چنى پاربزه كانش ئى پەيامەشە دابى، كە (نويسگا و مافە كا ئەسرین)ى وەلا كەرژەنۆ:

ئەمە ۷ و ئۆگستو ۲۰۱۹ى بە پاربزيكەيما (بەپرز عەبدوﻻ ئۆجالان)ى چەمماكۆت و دىدارما چنیش ئەنجامدا. جە دىمانەكەنە و دىدارەكەنە بەپرزشا جە بارەو ئازەو ئارقى قسبش كەرژى و پەيوەنى كۆنەو مېيانو كورژى و توركى و دۆخو جەنگى و قەيرانە كېش ھورسەنگى.

په یوهنې کورډی و تورکی جه 'نه خلات و مه لازگرت'
دهستشپنه که رډهن

به پرنشا واتش: په یوهنې کورډی و تورکی جه (نه خلات و مه لازگرت) دهستشپنه که رډهن و تاکو نه ره نښای ده سووری بنه پرتی جه سائقو ۱۹۲۱ی درېتر بېه نو و شیکاریش په ی کریان. په یوهست پانه یه مشیقو سه رجه م لایه نه کی. هه ستیارانه ژلېویاوه. به پرنشا گه ره کش هه ن په یلوای وېش سه بارهت به که مالیست و عوسمانییه تازه کا ببه روزو و چی بارو ئاشکراش که رډ: مشیقو هه ر دوی ئه قلیه ته کی جه چوارچپوه و تاریخی و وه لینه و په یوهنې (کورډ و تورک)ینه درقس و پاس هه لوهسته ی خاس و نه ربنی نیشانبدا.

مىسىپ-بېيەنى سەرو جەنگى وقەيران-ئافەرنى ئىنجامى
قورستەرشونىشەرە يۇ

بەپىز ئۇجالان سەبارەت بە مىسىپ-بېيەنى سەرو پاميارى
جەنگى و قەيران-ئافەرنى ئىگەران ھەن. ئاڭ بە
جەدەسدايپوى مرقىي و پاميارى و ئابوورى ئامازەشدا، كە
جە ۴۰ سالى و بېەرژەنە پوۋەشدا و واتش: مىسىپ-بېيەنى
سەرو ئا پاميارىيە جە ھەرپمەكەنە ئىنجامى قورستەرش
شونىەرە مەيۇ و مشىۇ گىرژ كەس و لىو ئانەيە وىنۇ و بزىنۇ.
ھۇلى دىمۇكراتىما جە سەردمۇ ئۇزال-يۇ تاكو ئىسە كۆنتر-
گەريلا (دژە-گەريلا) تېكى دىنى و جە باربەردىنى. ئارقىچ ھېزە
دژە چارەسەرەكى پەي دوۋەپات-كەرژەي ھەمان چېوى جەنگى
مىناوۋە. بەپىزشا قسەكى ئۇزالى كە سالىۇ ۱۹۹۳ ي كەرژبېش و
واتەبېش "بە جەنگ چارەسەرى بەدىنمىو" وىروستۇ و واتش:
ئارقىچ ئا بىرپاردى و مىسىپ-بېيەنى و ئۇزالى پەي چارەسەرى
وەرەسە ھەن و ئىرادە و نەپەرسايش ھەن.

ناخۇ كورژ مافش ھەن يان نا؟

بەرز ئۇجالان بە ھۆلداي شىكۆمەندانە سەردەمو ئاۋەزو
دۆلەتتىش شىكەرژۆ و واتش: دژ بە تارىخى درۆينەي و
جەنجالكەرانەي و ساختەي كە ئاۋەزى شۆفېنىستى
پەشتىشۆ ھەن، مڈرۆ و گەرەكش ھەن بەپاۋ پەيوەنى كۆنە و
مېيانو كورژا و توركا پرا و پاىەگا پەي كورژى كەرۆۋە. ئەر ئانە
بەدىبۆ، ئىتر كورژ پەنەۋازىش بە دۆلەتى تەرى نېيەن. بەلام
پرسيارەكى ئانېنە كە ئايا كورژ مافش ھەن يان نا؟ ھەر پاسە
بەرزشا ئامازەشدا، پانەيە كە بەردەوام و ھەردەم جە ۴۰
سالى وپەردەنە ھۆل و كۆشپايش پەي ژىۋاي ئازاژى و مرۆشى
ئازاژى و نشىنگاي ئازاژى و بنىاتنېيى ئاۋەزو كورژى بېيەن.

گۆشه گيرى ۲۰ ساله، په يوه نيش به جه ننگه كى ئارقويوهن

به پرنز ئوجالان ئانه شه ده ستينيشان كه رڭ: جه سه رده مو
ئوزالى تاكو ئارق هوئه كى ئاڭى په ي ياواى به ئاشتى و
ديموكراسى و چاره سهرى به رده وامى هه نى و ببببى،
گۆشه گيرى ۲۰ ساله كه جه ئيمرالى سه رشه ره سه پيان،
په يوه نيش به جه ننگه كا ئارقويوهن. سه ره پراو ئانه يه ۲۰ سالى
هه ن، من سه رو ئاشتى مسپر هه نا، هه ر ئانه يچه وه لامده ر
بو.

به پرنز ئوجالان واتش: من په ي كورڭى را و پايه گاي شايسته
درقسكه روو. به يدى با ئبمه پبه ره په رسق كورڭى چاره سه ره
كه رمى، من په ي چاره سه ركه رڭه ي ئاماده هه نا و متاژوو به
هه فته بو به جه ننگى و نه گه رو جه ننگى دمايى باروو. په ي
به ديئاورڭه ي ئانه يه مشيق دۆله ت و ئاوه زو دۆله تى ئه ركو
ويشا نه نجامبڭا. من به وپم باوه رم هه ن.

هه رپاسه به پرنز ئوجالان به بونه و جه ژنبوه، سلام و
پيروزباييش ئاراسته و گه له كه يش كه رڭ و واتش: سلام جه
سه رجه م گه له كه يم كه روو، كه جه كوشياى په ي ئاشتى و
ديموكراسى په نج و دلشا به خشان و جه ژنه شا پيروزه بو. جه
دماينه سلامى تايبه تش په ي زينانويه كا كياست.

ھەرپەشى دژورۇژئاقاي درېژەداى ھەن بە

گەلەكۆمەى مېيان-دۆلەتى

پاسە دېيار ھەن، كە پىلانگېلنەرەكى ھەلای جە دژايەتى
كەرڈەى ئۇجالانى و فەلسەفەكەيش كۆلەشا نەڭىنە و بە
شېوازی جېياوازی بە گەلەكۆمەى مېيان-دۆلەتى درېژە مڭا
و ھەرپەشەكى ئارقى كە توركيە جە رۇژئاقاو كورڈەسانىشا
كەرق، بە فەرمانو زلھېزە پىلانگېلنەرە جە ھانىيەكا و درېژەداى
ھەن بە گەلەكۆمەى مېيان-دۆلەتى و مەرام چانە
وى=دەسۇداى رابەر ئاپۆى و ژلېوھو ئازاڭى كورڈى ھەن.

رابەر ئاپۆ جە دمايىن دىڭارشەنە بە ئانەيە ئاماژەش دان و
واتەنش: جە سەردەمو ئۇزالی تاكو ئارق ھۆلەكى پەى ياواى بە
ئاشتى و دېموكراسى و چارەسەرى بەردەوامى ھەنى،
گۆشەگىرى ۲۰ سألە كە جە ئىمرالى سەرو منەرە سەپيان،
پەيوەنىش بە جەنگەكا ئارقىو ھەن و زلھېزەكى گەرەكشا نېيا،
ھۆلەكى من بە مەرام بېياوا، بەلام من باوهرم ھەن ھۆلەكى
من بەرھەمدارى با".

فكرو فەلسەفە كەش جەھانى بېيەن

ئىتر ئارق سەرەپاۋ ئانەيە وەرگىرىيى فرى پەي ئۆجالانى و
ژېبەكەيش درۆسى كرىا و بە شېۋازى جىباۋازى بە
گەلەكۆمەي مېيان-دۆلەتى دېژە مثرىق، بەلام فەلسەفە و
تېژەكى رابەر ئۆجەلانى جە فرەو زانستگەكا جەھانىنە بە
كۆنگرى و كۆنفرانسى و كۆنىشتى زانستىيانە پەيجورشا
سەرۆ كرىق و قوول باسئشا سەرۆ كرىا و پىسپۆرى و شارەزى
بە رېز و شكۆۋە چنەشا نىكى باۋە. ھامكات وېراۋەبەرىي
دىموكراتى رۆژئاقاۋ كورڈەسانى و سەرنىشت و وەرکۆتو
سوورىيەي كە زاڭەو وىر و فەلسەفەو ئۆجالانى ھەن،
سەرەپاۋ ھورووژما و ھەرەشا سەرشۆ، سەرفرازانە پاىەڭارى
ھەنى و جە ئاستى فرە بەرزى جەھانىنەنە بە شېۋازە شاپىستى
باسكرىق و رقوانە پەشتىوانە كېش زىياتەرى با. ھامكات
درووشمە نامدارەكېش "ژەنى - ژىۋاى - ئازاڭى" كە پارادىم و
فەلسەفەبى قوولش پەشتىۋ ھەن، ئارق جە كورڈەسان و
ئېران ولتاتو جەھانىنە ئىنا سەرۆ زوانو گرڈ ئازاڭىبىۋاۋىۋ و
مېدانەكانە دەنگ مئوۋە و كۆمەلەكا ئاراستى كەرق.

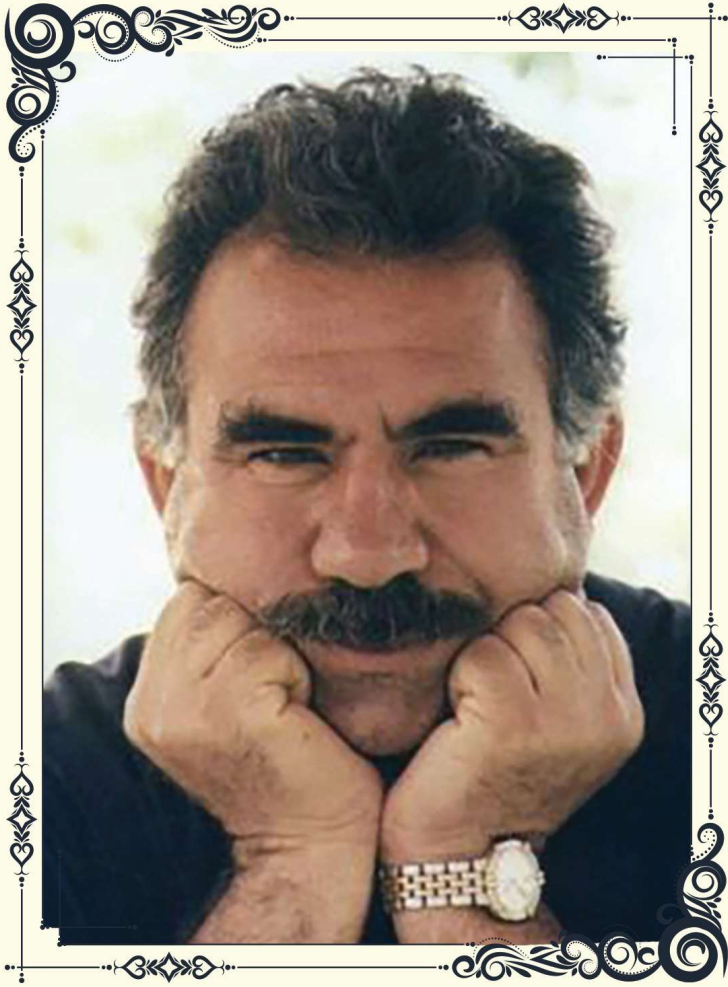
پەي نازاڭبېش سەڭان كەمپەينى

گۆرى و چالاكىيى رېكى وزىيى

ھامتەرىب چنى سەرجه م ئانىشا كە باسشا كرىا و بە دەرک
كەڭدەي گىرنگى كەسايەتى ئۆجالانى، جە ئاستو كورڭدەسانى
و ھەركۆتى مېيانى و جە ھانىنە، سەڭان كەمپەينى گۆرى و
چالاكىيى جۇراوجۆرى پەي نازاڭبې رابەر ئاپۆى رېكى وزىيى،
كە سەڭان كەسايەتېيى نامڭارى و پاميارى و ئە كادىمىستى و
نويسەرى و رۆشنىرى جە ھانىيى پېشەنگىيشا كەرا و سات
بە سات بازنى كەمپەين و چالاكىيە كا فراوانتەرى باوھ.

(پەلاماردای گارەي بەڭدەوامى گەلەكۆمەي مېيان-دۆلەتى ھەن)

پانۆرامیه جه دیمه ونوو
په نجا سائی خه باتی و کۆشیای

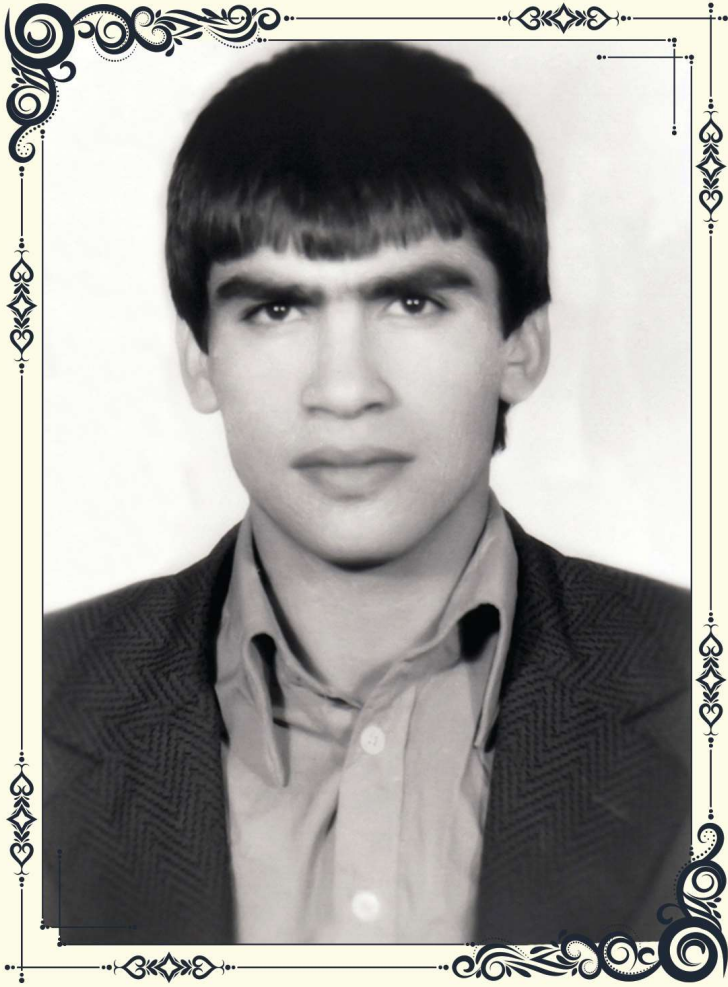

عەبدوللا ئۆجالان

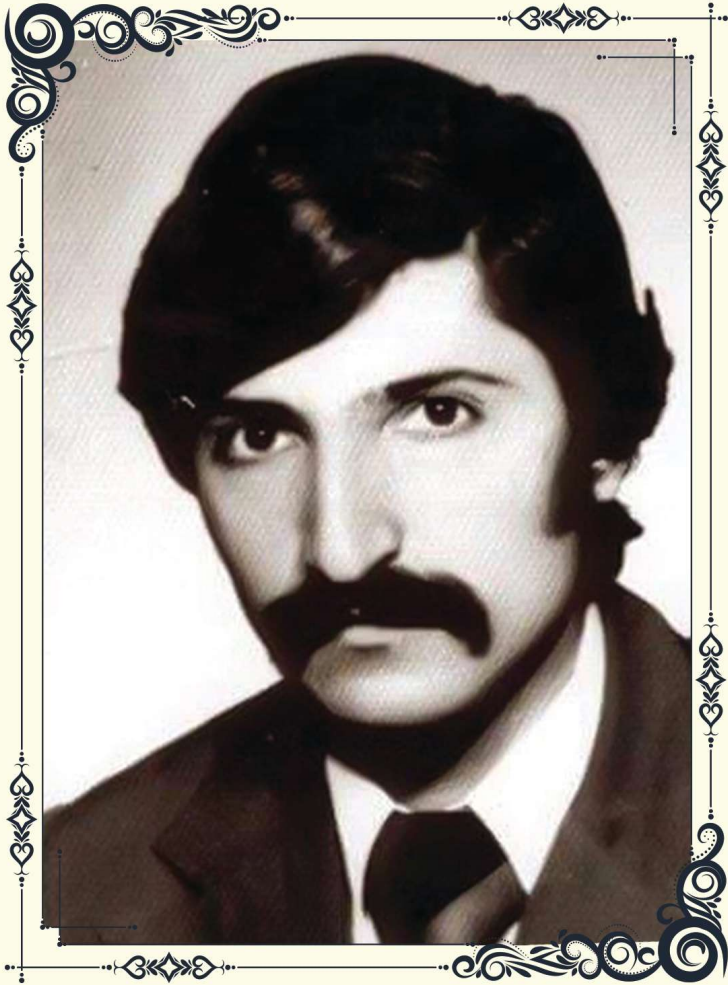

ده‌گاو فیسی

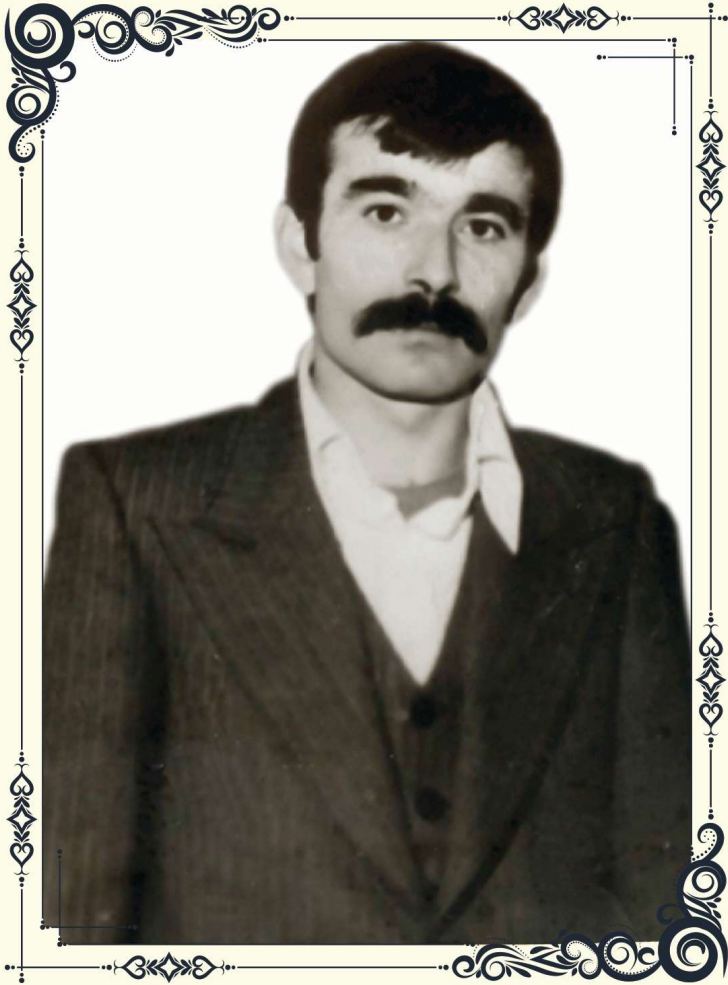
چه ریگه‌وتوو ۲۷ و ته‌شیرینوو دویه‌مو ۱۹۷۸ نه چه ده‌گاو فیسی سه‌ریه شاروو نامه‌دی،
چی یانه‌نه یوهه‌مین کۆنره و ئه‌ره‌مه‌رنای پارتوو کریکاراو کورڈسانی پ ک ک به‌سیا

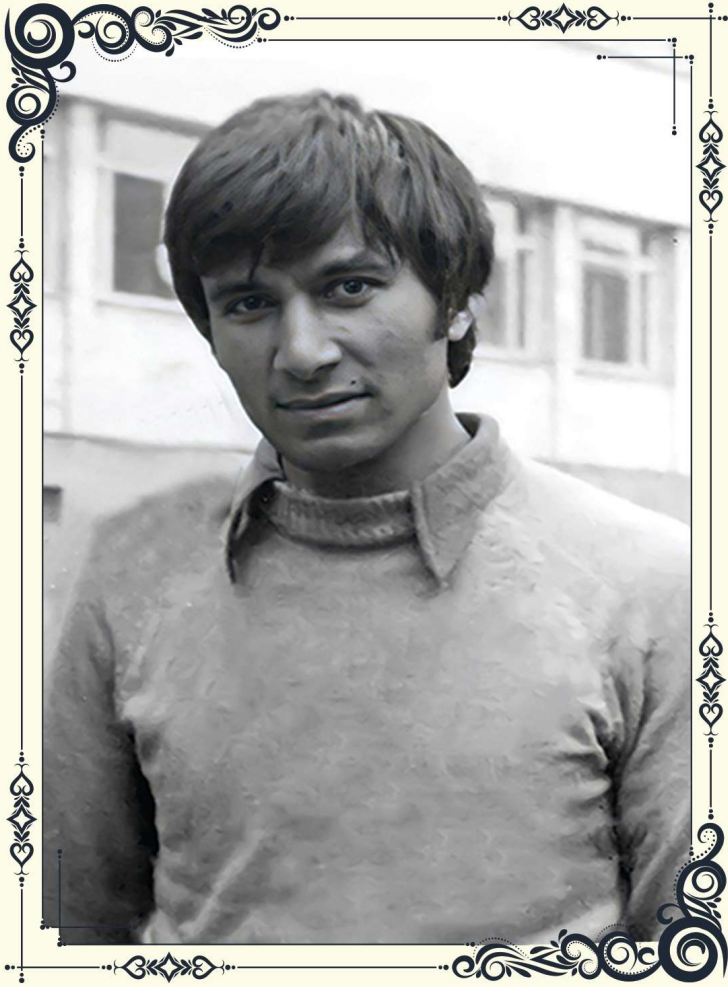
گه شمه رڌه "مه زلوم دوغان"
بهر خودان ژيواین

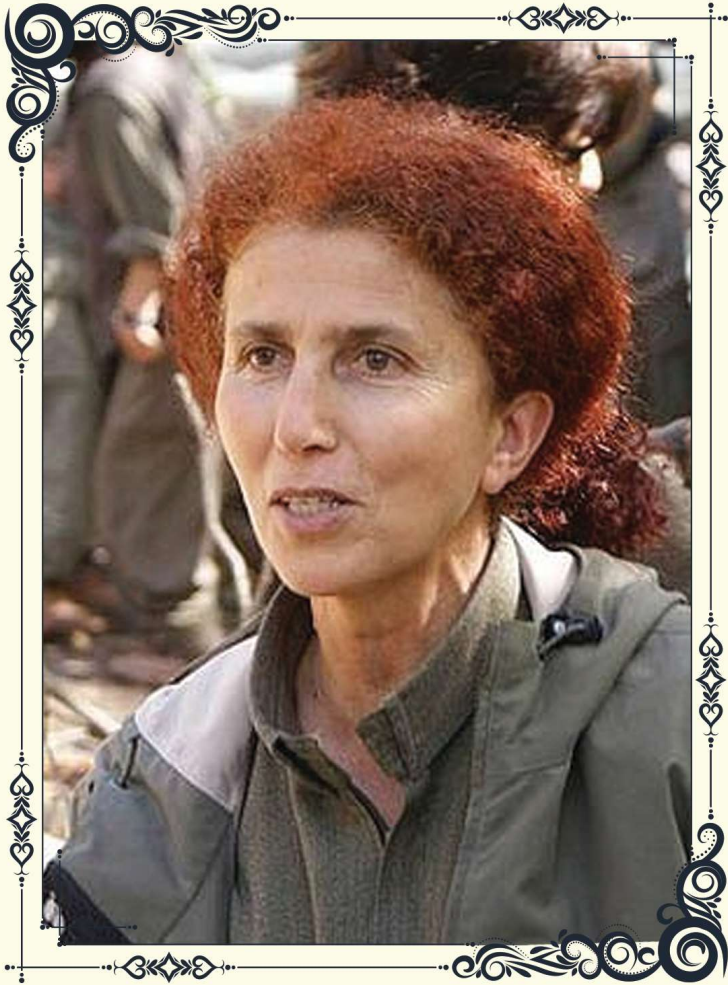
گه شمه رڏه "خه ڀري دورموش"
سه روو کيله و قه بره کيمو بنويسدي
خه ڀري قه رزاره و گه له کيش بي

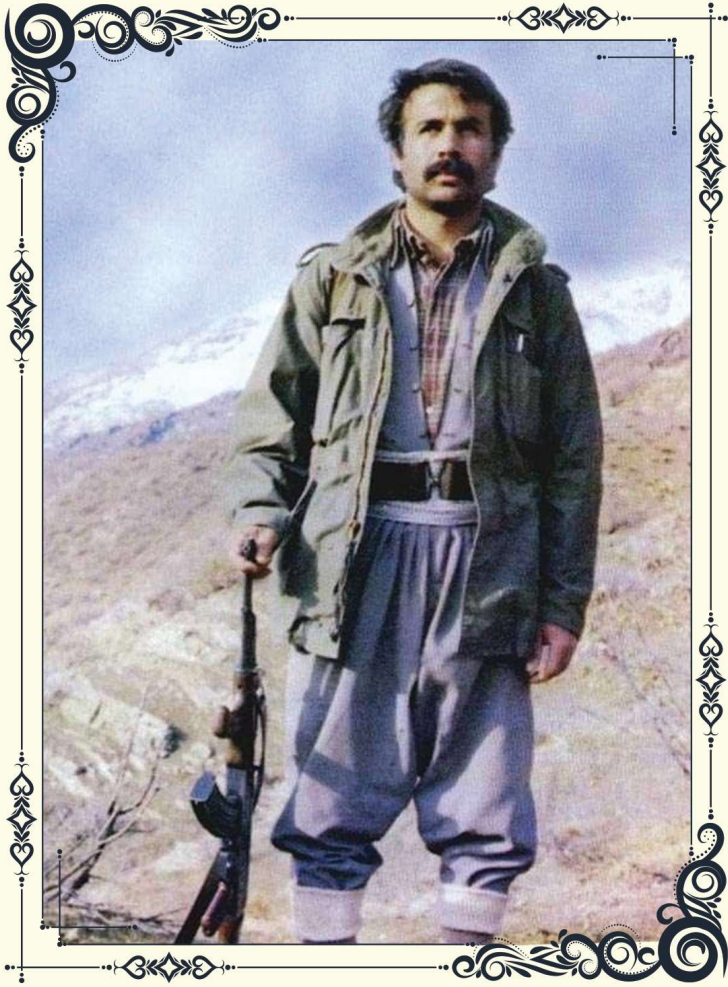
گه شمه رڌه "که مال پیر"
ئیمه عنڌه ژیوایما وهش مسیق،
ئاماډینمی په یش مرمی

گه شمەرڏه "حه قى قاره ر"
ړوقى شارياو هو منا (ړابه ر ئاپو)

گه شمه رڌه سارا
ټه ره کوشه و ږاو ټازاډی

گه شمہ رڈہ عہ گید
فہرماندارہ و ئہ فسانہ وی
گہریلایہ کا ئازاڈی کورڈستانی

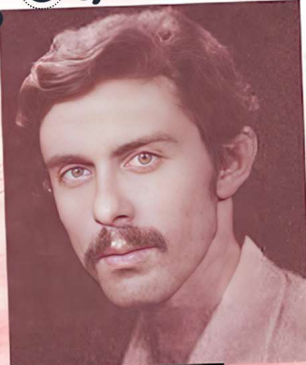
گه شمه رڌه بېړیتانه
به واچه و ته سلیمبیه ی خیانه تا بیه
سیمبولو و ئه رته شوو ژه نه ئازاډا

گه شمهرڌه زيلانه
مانيفستوو ئازاڌي

گه شمه رڏه "ئه لي چيچه ک"
هه ساره سووره کي شورشوو ئاپوي

Ferhat KURTAY

Eşref ANYIK

Mahmut ZENGİN

Necmi ÖNER

گه شمەرڌه کی شهووو چوارو نه بهرڌه کا، نا گه شمەرڌی که په ی
یاوای به حه قیقه تی په پووله ئاسا ویشا که رد دلۍ گره و
حه قیقه تیره و بیۍ به برووسکه و ژیوایو گه لپوه.

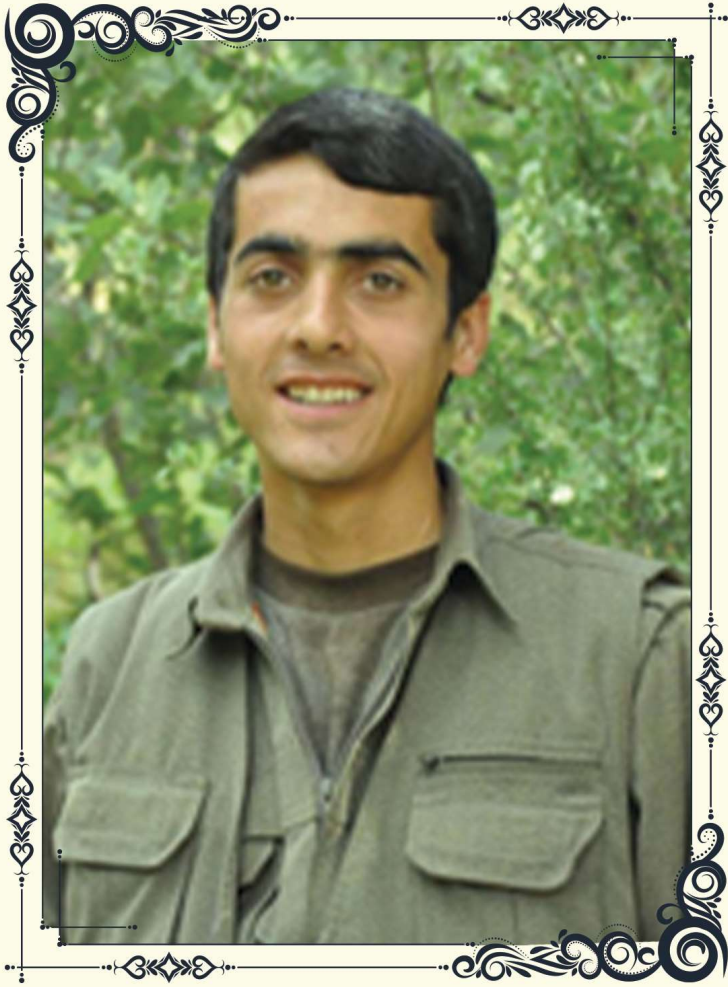
گه شمەرڌه "فه رهاد کورتای" گه شمەرڌه "ئایف یلماز"
گه شمەرڌه "نه جمی ئونه ر" گه شمەرڌه "ئه شره ف ئانیک"

گه شمه رڌه چيا رڼاهي

گه شمهرڌه هه څار ههورامان

گه شمه رڌه ئهردال هه ورامان

گه شمەرڌه ئاراس هۆرامان

گه شمه رڌه هه ورام ئاويهه

گه شمه رڌه سه رحه د کۆسالان

گه شمه رڌه باهۆز تۆلهه لدان

گه شمه رڌه کانی دنیز

گه شمه رڌه شاهو هورامان

گه شمه رڌه دهرويش روژه لات

گه شمهرڌه شوان ههورامان

گه شمه رڌه هه ورام هه ورامان

گه شمه رڌه پوژين ژيان

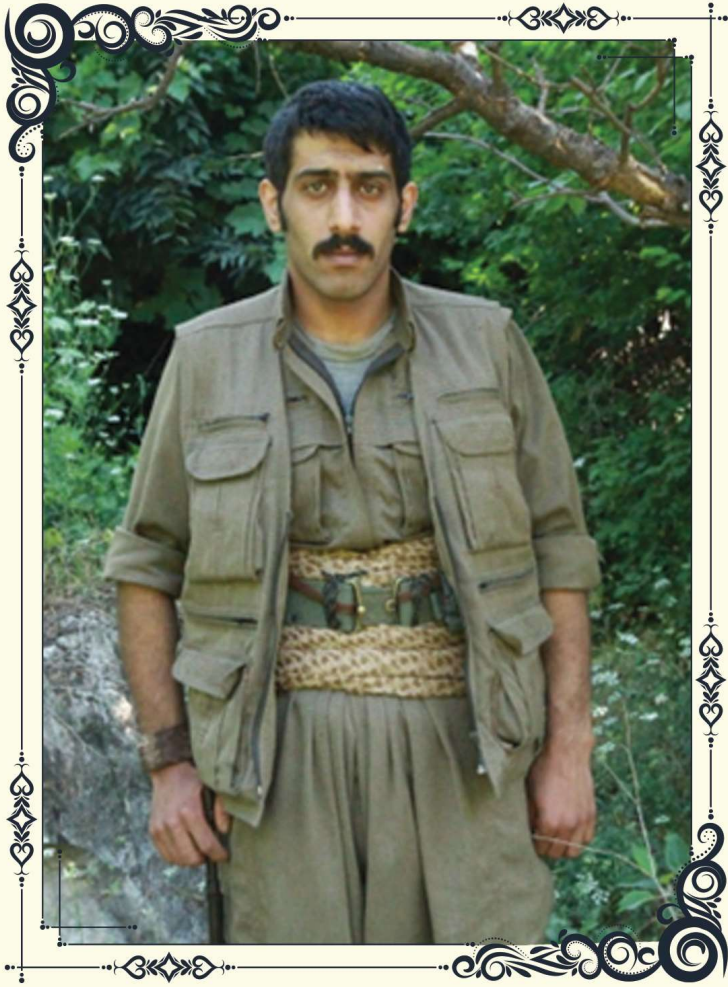
گه شمه رڌه رېزان كو سالان

گه شمه رڌه دلخواز بینگول

گه شمه رڌه پلنگ پاوه

گه شمه رڌه تیکۆ شه ر کوردستان

گه شمه رڌه جگهر زيلان

گه شمهرڌه ده نيز ئيمرالی

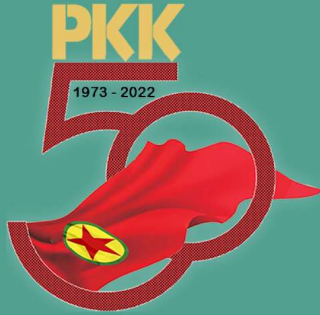
گه شمه رڌه شه روان وه لات

گه شمه رڌه شه روان ژاوه رو

گه شمه رڌه ټاويه ر سنه

نۆرۈزۈ سالتۇ ۲۰۲۲ ى پەنجاھەمىن سالتو بەركۆتەى رابەرايەتى و بەركۆتەى (پەكەكەى هەن. نۆرۈزۈ سالتى تازى، پەنجاھەمىن سالتو (پەكەكەى و راپىماو رابەر ئاپۆى هەن. بەركۆتەى رابەر ئاپۆى جە نۆرۈزۈ ۱۹۷۳ ېنە روهشدا، گرووپیوه ئاپۆییه كە بناخه و ئەرەمەرزنایره و پەكەكەیشا نېیاره، جە نۆرۈزۈ ۱۹۷۳ جە قەراخو پەنگاوو (بەنداو) چووبۆكى جە شارو (ئەنقەرە) ېنە كۆنىشتشا رېكوست. پى جۆره جە وەرانونهرو ئا سەركوت و فشارهیه، كە كودەتا فاشیستییه چه كداریهكۆ ۱۲ و مارسو ۱۹۷۱ ى بەدیناوردېبى، راسینهو مدرامانو ژېپوهو (تەفگەرۈ) ئاپۆى رابەر ئاپۆى بەركۆت.

ئیسە ئانە راپىماو راسیى ئاپۆى هەن، كە بەركۆتەن و ئیسە ئینا پەنجاھەمىن سالتەشەنە. رۆشن و ئاشكرا هەن، كە راسینهو رابەر ئاپۆى بېق بە رابەرىى نۆرۈزى. پەكەكە پېسەو پارتیپوى نۆرۈزىى بېئابىیەن و بەركۆتەن. گەلو كورڈى ۴۹ سالتى هەن، كە بە پېشەنگى رابەر ئاپۆى و پەكەكەى بە كۆششو ئازاڈىى بەرڈهوامییش دان و وېش بە راسیى گەلبوى نۆرۈزئاسای یانون. جە تارىخو كورڈهسانینه پەى یەكەم جارى هەن، كە رابەرايەتى و ژېپوبو بېیەن بە پارتىى و تاوانش پى جۆره درېژماوه و بەى وچان راوهبلۇ و دەسكۆتى تارىخىی بەدەسبارق.